

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

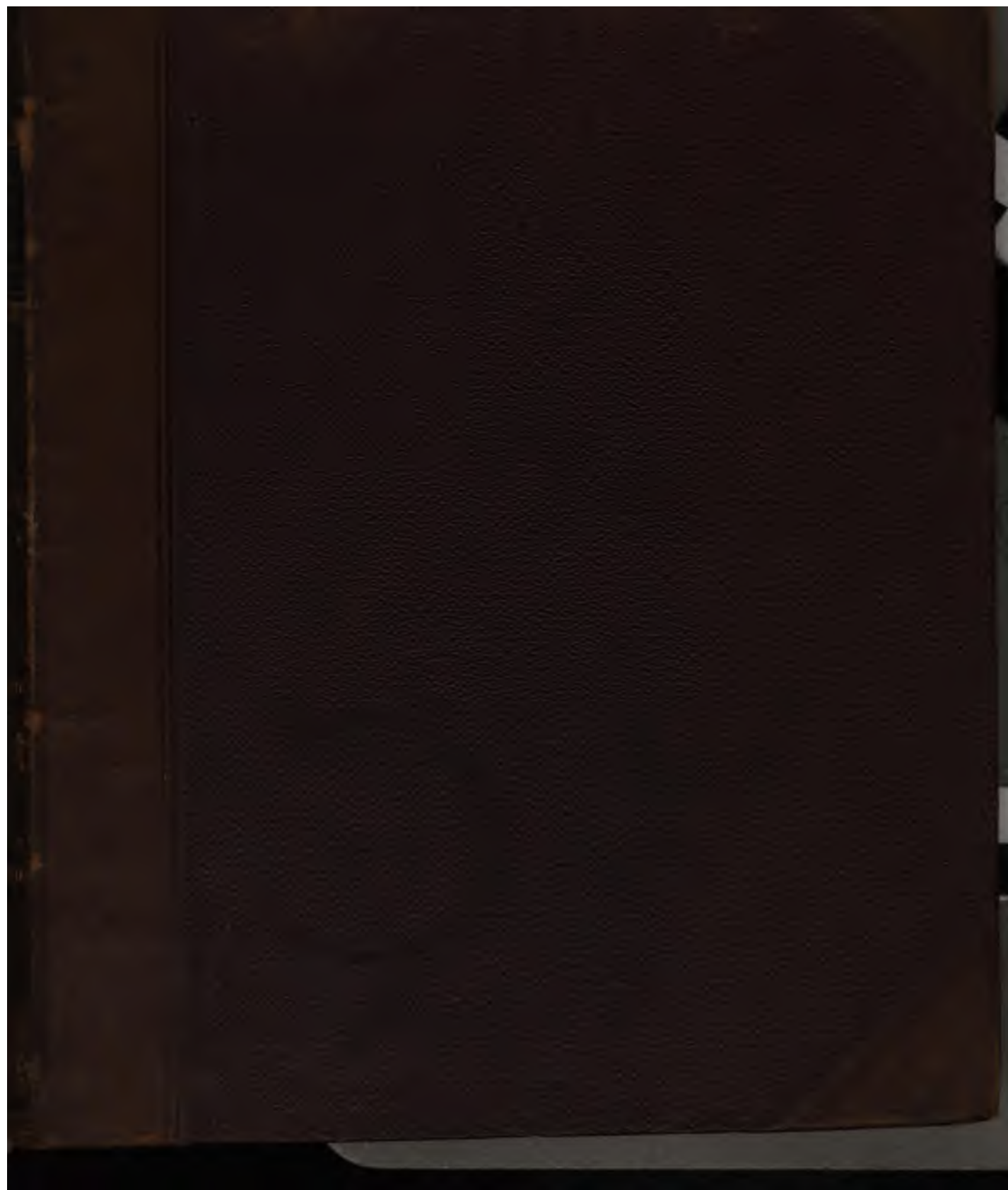
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

600036402L

35. from James. Shin

1913 e. 10

100

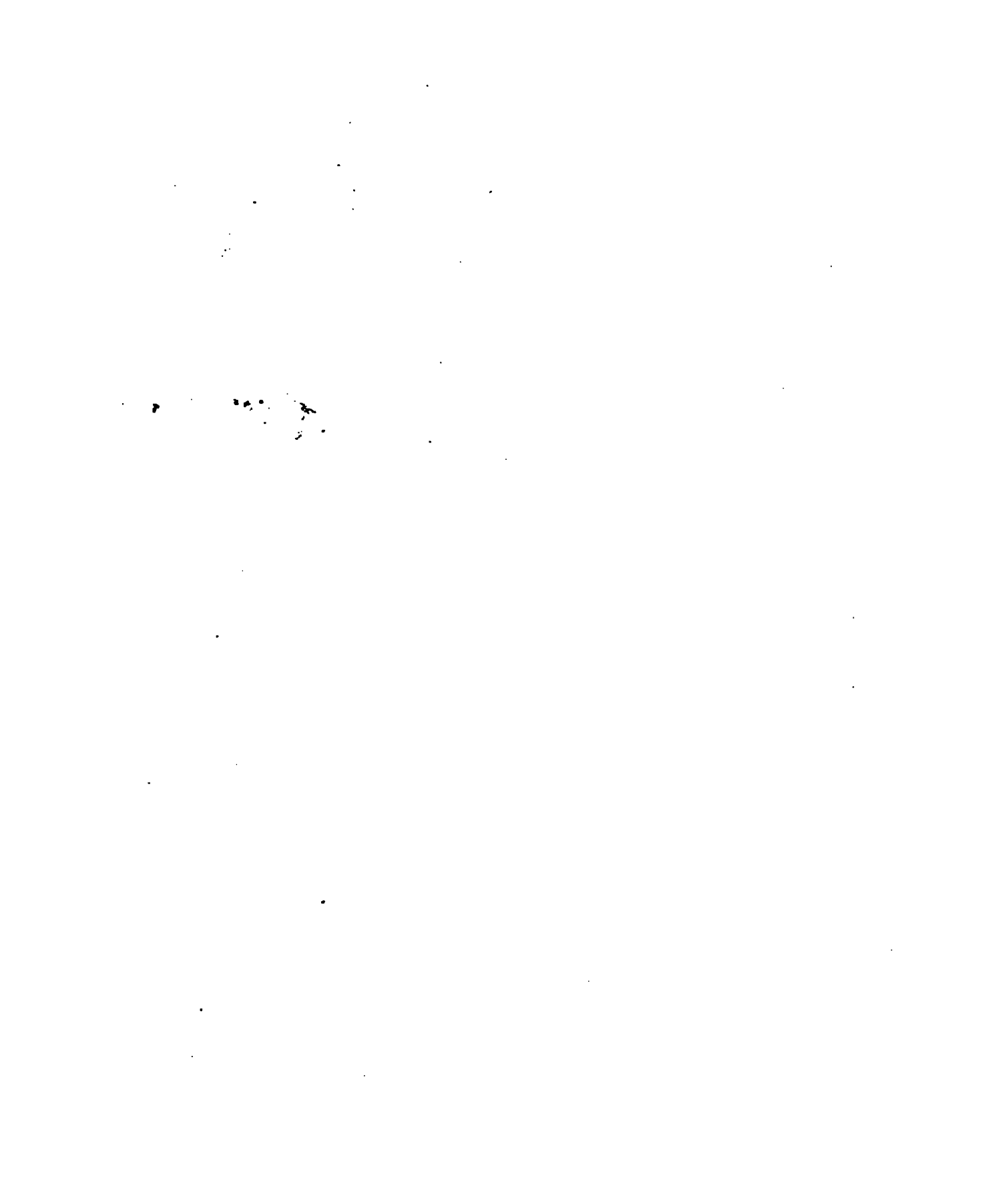
100

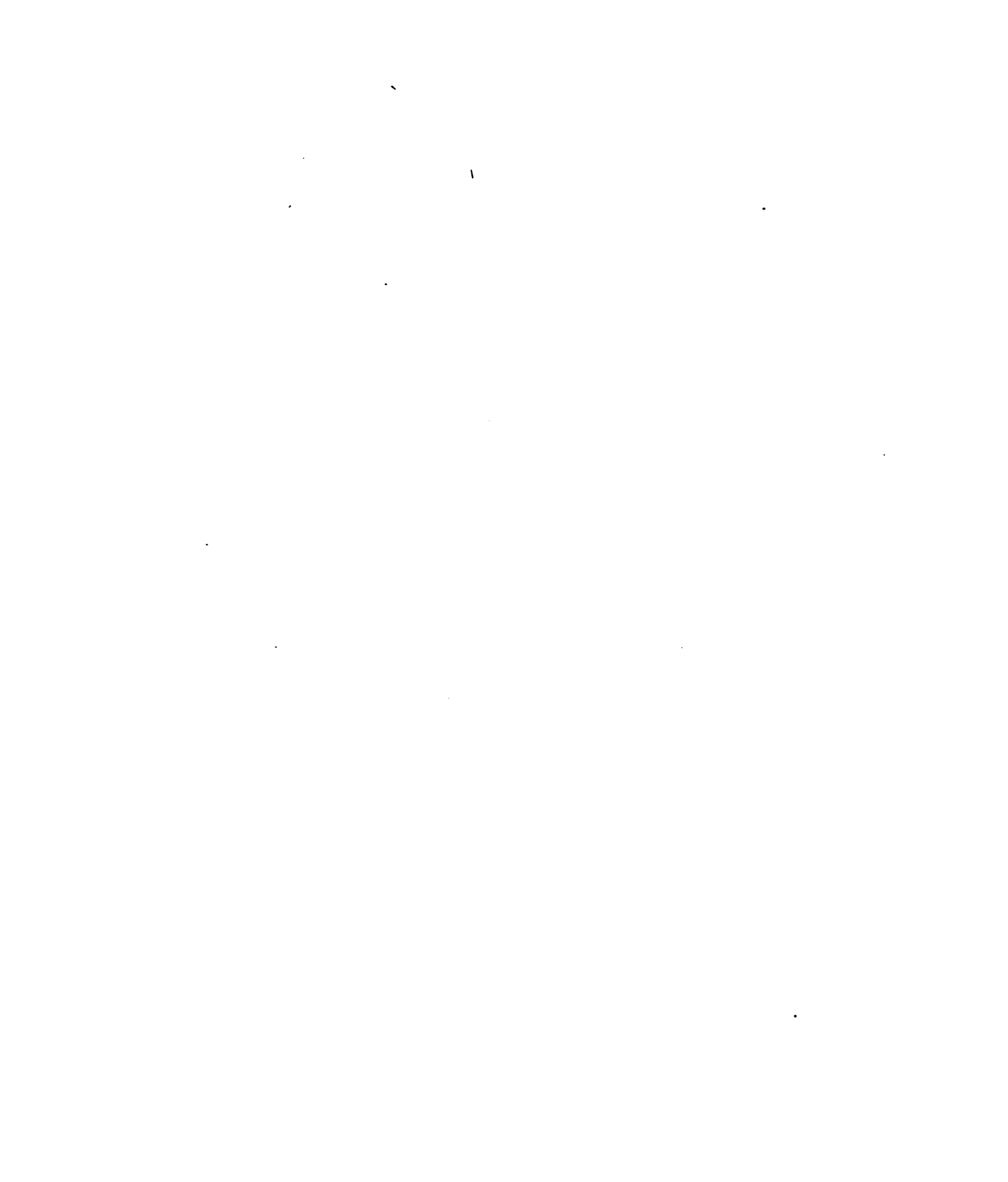
100

00008402L

25. from James. Shen

1913 e. 10

ALBERTI HALLER.

M. & Ph. D.

ARCHIATRI REG. ET ELECTOR.

MED. ANAT. BOTAN. ET CHIR.

IN ACAD. GEORG AUG.

P. P. O.

SOC. REG. ANGL. ET SUEC. SOD.

ITER HELVETICVM

ANNI MDCCXXXVIII.

ET

ITER HERCYNICVM

ANNI MDCCXXXVIII.

GOTTINGÆ

SVMTV REG. VNIVERS. OFFIC. LIBERARIÆ.

1740.

VIRO
GRAVISSIMO SAPIENTISSIMO
AVGVSTO JOHANNI
de HVGO.

ARCHIATRO REGIO ET ELECTORALI

SOC. REG. LOND. SOCIO

S. P. D.

ALBERTVS HALLER.

ALBERTVS HALLER.

ANN.

1744.

ARCHIV. 1744.

1744.

OTTO.

Quantis me beneficiis adfeceris VIR
ILLVSTRIS, neque modestia Tua
permittit ut enumerem, neque
destinata hujus adloquii brevitatis. Id
unum excito, quod cum hac mea
opera propius conjungitur, Te nem-
pe thesauros Tuos Botanicos uberrimos
omnes mecum communicasse,
rarissimas demum & desideratas stirpes
quam plurimas donasse, & cum stir-
pibus pulcherrimorum librorum fecif-
se participem, quibus instructior & hanc
dissertationem, & majores meos labo-

res felicius perficere potui. Quem
ergo multis adjuvisti modis, eum li-
bellum comis accipe, & homini fave,
qui Tuas virtutes gnarus veneratur.
Ex Georgia Augusta die 31. Octo-
bris 1739.

LECTV.

LECTURIS S.

Tota æstate anni 1739. abfui, neque ullo munerum meorum defunctus, non mediocriter adfectus sum, quod Academiae, cui totum me debeo, nihil omnino præstitissem officii.

Supererat, ut aliquam temporis, quod perierat, rationem redderem. Id hoc libello feci, quo ea continentur, quæ in itinere meo præcipua observavi, plantæ nempe in Alpibus, in Jura monte, & in Emmia valle collectæ, quarum aliquæ novæ sunt, aliæ neque novæ neque obscuræ, sed pulchræ tamen & rariores inventu.

Libelli exiguitas minus decora visa est Bibliopolæ. Ergo addidit alterius itineris descriptionem

ptionem, quod anno 1738. in Bructerum M. susceperam, similis argumenti, etiam ideo idoneum nupero itineri socium, quod ex utriusque collatione florum Helveticam cum Hercynica utcunque comparare liceat.

Superfunt multa hujus generis itinera, sed ea maturiores curas expectabunt. Dabam in Georgia Augusta die 31. Octobr. 1739.

§. I.

quando eo vere, quod proximé elapsum est, ad patriam urbem iter feci, nondum adultum ver erat, & nimboſa hyems plantas, etiãſi floruiffent, legi vetabat. *Bernae* me alia, & quæ mihi quidem majori momenti eſſent, detinuerunt. Non potui, tamen ferre aſpectum eorum montium, qui patriam urbem coronant, abſque dulci deſiderio ſtirpium, quas in iis toties, innocentiffima voluptate perfuſus, junior legeram. Eripui me quantum licuit, urbanioribus negotiis, & quam primum humiliores montes nix deſeruit, ad eos raptim iter feci. Ergó colles illos, ſi cum alpibus conferas, iſtis *Juræ* culminibus humiliores, qui ultimam *Emmiam* vallem a *Lucernenſium* ditione ſeparant, nondum viſos, & ipſa novitate gratioſos, adii die IX. Junij: comite amico optimo, & amantiſſimo bonarum litterarum NICOLAO EMANUELE GATSCHET, ad cujus avita & laxiſſima paſcua, præcipuum iter noſtrum fuit.

§. II.

Circá Bernam paſſim ſylvas abiernas præterivimus, muſcolasque atque cavas ſemitas, amatas muſcorum ſedes,
A hy-

hybernos olim labores , nunc steriles , & aestivo sole ex-
 uftas. Neque montosa illa regio , quam communi no-
 mine *Wislen* vocant, plantarum quidem feracitate se com-
 mendavit, animum vero mirifice recreavit dulci imagine
 felicitatis, quae a libertate nascitur. Latifundia cultissima
 omnes eos colles occupant , quos rustici homines , omni
 stipendio , omni imperio (nisi legum) liberi , laeti, divi-
 tes, & , si hominibus ea fors potest contingere, felices ha-
 bitant. Solitudines avias , & anfractus reductarum vallium,
 perstrepunt purissimi rivi , frequentant armentorum opi-
 mi greges, exhilarant sparsa tuguria , omni commeatu,
 & rusticae vitae commodis ditissima.

§ III.

Poeticum plane iter hoc fuit , herbae enim vulgares
 omnino erant, & ubique obviae. Trans eos colles *Emmam*,
 auriferum fluvium superavimus. In ejus arenosis fyrti-
 bus , ad ipsum insulae caput , quod adfluentes aquas
 primum excipit , solent accolae aurum arenis permixtum
 legere. Neque prius cum quaestu lavantur *Arolae* are-
 nae , licet ubique aureis micis avariciam hominum invi-
 tent , quam postquam *Emma* aquas suas immisit *Arolae*.
 Sed & ipsa *Emma*, non ab ultimis fontibus aurifera est,
 debetque praecipuas divitias torrenti cui *Goldbach* no-
 men est , de cujus uberrimo metallo fabulae potius
 quam historiae passim narrantur. Id mirum videri po-
 terit , plerosque Helvetiae fluvios aureas arenas miculas-
 que vehere, aurea metalla tamen nullibi certa fide repe-
 riri. Certe *Rhenus* ad ipsos Batavos , (a) ad Gallos *Rho-*
danus,

a) Novam aurifodinam in arenosis montibus Bataviae osten-
 tabat olim ORDINIBUS FOEDERATIS JOACHIMUS BECHER. Et
 ex-

danus b), glebular aureas de fert, quas Helvetiae debent. In *Arola* ad *Aarwangen*, & in commitatu *Badensi*, ubi vadofae arenosaeque infulae frequentiore sunt (*bey der Stille*,) non absque quaestu lavantur arenae; & conflatas ex iis massas purissimi auri, percussos nummos videre, id apud nos non rarum est.

§. IV.

Parum laetus his divitiis, qui omne desiderium posueram in thesauris valde minus invidiosis, suavissimis nempe plantulis, per vallem *Emmiam*, ad ductum illabentis fluvioli *die grune*, inter lactissima praedia, beatique mapalia hominum ultra sortem suam divitium, perveni ad sedem Praefecti *Sumismald* ubi majores paulatim montes vallem constringere, & altius herbosa culmina erigere incipiunt. Omnes enim hujus tractus montes, absque rupium tristi horrore, absque praecipitium scopulorum metu, ex sola laetissima gleba, & confusis collium vertilium acervis congeruntur. Inter eos montes, est M. ARNI, satis apud vicinos celebris uberrimo lactis proventu & caseorum immensa mole, antiquissima familiae GATCHETIAE possessio. Is itineris no-

A 2

ftri

experimentum, si non sufficiebat sumtibus, nobis tamen sufficit.

b) Vide de ejus arenis crystallinis, gemmeisque, quales omnino sunt arenae *Arolae*, cultissimum virum REAUMUR *Comment. Acad. Paris.* 1718. Crystalli moles immensae ad fontes *Arolae* nuper repertae sunt, & glebam 695. librarum ipse vidi omnium, quas vel voto mortales adtigerunt, maximam. An similes ibi gemmarum, aurique venae, quarum minuta ramenta flumen av. hit? de Rubineis certe verum est, & smaragdinis alii-que fluoribus SCHENCHZER *Jt. IV. p. 24 l. 24*. Sed nihil in hisce spei est avaritiae nostrae, molles enim sunt & plebe, e, neque supra crystallorum classem.

no speciebus conjungitur, quibus omnibus non plurimorum ordinum squamae sunt. Caeterum, ut nondum dimittam stirpem nostram, facit synonymorum obscuritas. Nempé & MENZELIUS o) nostram videtur non uno p) novo nomine proposuisse; & dubium esse potest, num ea *Bellis media*, quam pictam a MATTHIOLO q) pene omnes Botanici receperunt, omnino sit a vulgari minore diversa. Certe MATTHIOLUS r) *mediam* suam non alpibus, aut editis umbrosisque locis, sed pratis tribuit indigenam, & *hortensi* opponit *spontaneam*. Nihilque a MATTHIOLO discrepant LOBELIUS s) DODONAEUS. t), LUGDUNENSIS HISTORIA u) TABERNAEMONTANUS v) alique veterum. BAUHINI x) certo nostram plantam descri-

o) *Bellis caule bipedali nuda, foliis magnis latis, floribus rubris & albis* (uti & nostra solet *alpina*) *Pugill.* Tab. 8. Quam VAILLANTIUS habet l. c. p. 358. & MORISON III. p. 30. & RARIUS in *hist. plant.* p. 349. & TOURNEFORTIUS in I. R. H. & TILLIUS, *hort. pisan.* p. 22. de quo dudum miror, qua felicitate in horto suo pene omnes ex ordine TOURNEFORTII plantas alere potuerit, & eas saepe, quas ego satis certe novi, nunquam distinctas existisse.

p) *Bellis foliis parvis floribus albis alpina* MENZEL. *Pug. Plant. rar.* T. 8. vix videtur differre.

q) In *Dioscorid.* cum magn. fig. p. 911.

r) In iconibus nempé p. 478. quae ad DODONAEANAM facta est. In *adversariis* vero videtur nostram indicare, siquidem eam PENNIO tribuit in sylvis Germaniae lectam p. 199.

s) Icon enim *Bellidis sylvestris* ex MATTHIOLO exscripta est, t) p. 264. *Pemptadum*.

u) v. 854. ex MATTHIOLO, eodem etiam nomine.

v) eodem nomine 329.

x) IOHANNES quidem icone usus est GESNERIANA III. p. 1. p. 114. CASPARVS vero & locum natalem indicavit, & in herbario vivo veram stirpem habuit.

scripserunt, de recentioribus, & ipso TOURNEFORTIO y), dubitari potest. Unicum addo, ex argumento calycis villosi omnino videri ad nostram pertinere *Bellidem*, quam novo nomine dicit SCHEUCHZERUS z), *alpinam minorem sylvestri minori similem*. Est autem hoc genus *Bellidis*, *Asterisve*, foliis *Bellidis* vulgatissimae majoribus, scapo altiori dodrantali & pedali; flore majore, & calyce aperto magis hirsutulo ex bina serie squamarum ad basin sectarum virentium factus, semine, uti dictum est, papigero, tum in semiflosculis, tum in disco.

§. VI.

Altera die, operibus primum lactariis adfuimus, atque ex mensuris lactis optimi quadringentis, quae paulo plus quam duodecies centena pondo efficiunt, unum cascum compingere vidimus librarum fere octoginta. Solent etiam majores fingere, quando gramen adultius est. Atque eam lactis copiam ferè septuaginta vaccae suppeditant quotidie. Opima verò ejus lactis pinguedo his in montibus debetur fere unice *Alchimillae vulgari*, in editioribus pascuis *Plantagini angustifoliae*, & in editissimis *Muttelinae*, stirpibus adeo, quae blando cum morfu adstringunt.

§. VII.

Inde per anfractus montium in altiora cacumina divagatus, stirpes quaesivi, sed eas paucas certe inveni, cum anni praecox tempus esset, & hi montes in universum alpinum ingenium non satis exprimant, qui hortorum etiam frugumque non omnino expertes sunt. *Gentiana*
qui-

y) vide notam c.

z) It. VI. p. 453. neque alia est *Bellis sylvestris minor*. It. V. p. 424.

quidem *Afilepiadis folio* uberrima ubique adfuit , sed flores nondum ostentavit , quos Augusto mense demum expandit. Ea planta, si quidem GESNERUS a) noster civis mei ARETII nomini eam consecrasset, uti constituerat animo, fuisset ex antiquissimis, quae Botanicorum nomen gerunt. Sed & ubique obvium *Geum rotundifolium majus*, per sylvas humentesque scrobes, cornubus ovarii modo ad se mutuo conversis, modo per aetatem divaricatis, punctis rubris per petala in tres lineas dispositis, calyce ex ambitu imi ovarii exeunte Deinde *Valeriana* copiose apparuit in editioribus, cujus historiam extricare, atque optimorum scriptorum sententias faciliores reddere explicando, id quidem & necessarium visum est, & difficile.

§. VII.

Duas nempé *Valerianas* communius alunt Alpes nostrae, licet neque *Celtica Spica* b) careant: sed has quidem frequentius. Et altera quidem in Alpibus ubique frequens, in *Jura* Monte mihi nondum visa est, eaque quam

- a) *Epistolae*. p. 120. b. Admodum placebat optimo viro id institutum, quo stirpes, grato quasi animo motae, certam immortalitatem reddunt iis, per quos innotuerunt, conf. *epist.* p. 73. & p. 42. ubi *Adolpbiam*, aut *Oconiam*, & *Acchilleam* (pro GASSERO suo) serio offert amicis. VAILLANTIUS idem secutus consilium, mutavit in posterioribus operibus, quod nihil veri nexus esset inter stirpes & nomina clarorum virorum. Neque tamen placet, quod ejecto verissimi amici nomine, BOERHAAVIAM voce sesquipedali dixerit *Antanifophyllon*. Nam & nomina ficta ad similitudines raro effugiunt ambiguitatem, & malè poenitentis videtur, auferre quod dederat.
- b) Quam nomine *Waldrschiben* enumerat inter plantas *Nessi*, civis noster ARETIUS, p. 235.

quam nunc in M. *Hengst* decerpimus, perenni, odorata, lignosa radice repit, alba quidem, sed fulco cortice. Folia ex radice profert ex longis pediculis, tenera, glabra, virentia, acuto mucrone, acute ferratis oris, non dissecta tamen. Verum ad caulem, quales plures ex una radice pedales, & cubitales fistulosi eriguntur, perpetuo una conjugatio media est foliorum duorum, sed ternatorum, quorum medium latius est, bina acuminata subjacent, similia medio sed minora. In *Umbella* nihil novum invenio, nam & tripartita procedit divisio, & flosculi odorati, infundibuli forma, in umbellam congregantur, & terna stamina alba ex tubo floris proveniunt. Tuba bicornis in semine, cujus contorta corona per aetatem plumosos radios explicat. Praecipuam notam dant folia ad caulem perpetuo terna, nunquam aut pinnata ut in vulgari, aut integra, ut in ea de qua proxime dicemus, §. VIII. Haec *Valerianae* species variis nominibus innotuit variis Botanicis, neque semper eadem cum ubertate notarum. Et *Phu* quidem *saxatile* GESNERI c) huc refero, quod in Alpibus legerit, ubi aliqua quidem est *scrophulariae folio Valeriana*, sed rarior d). Deinde CLUSII *Valeriana sylvestris alpina* L. *latifolia* e) cum nostra eadem videtur, cum folia ad caulem in duastresve crenas dissecta describat. A CLVSIO ad CASPARVM BAVHINVM neminem invenio, qui ejus mentionem fecerit. Is autem stirpem nostram egregie cogni-

c) *Hort. Germ.* p. 272, *tab. collect.* p. 96. *Petracum* vero dicit in *append. ad Hort. Germ.* p. 295.

d) In *Rhaetia* legit D. HUBER, ego vero in M. *Obergurnigel*. sed in *Jura* M. frequentissima est (XXVIII)

e) *Histor. stirp. rarior.* LV. cum iconc, quae divisionem foliorum ad caulem non satis exprimit. In *Pannoniis* vocat *Alpinam* l. p. 512. figuram vero non addit.

cognitam habuit, foliorum ad caulem binas alas esse sollicite monuit, iconem etiam dedit, quo id exprimeretur f). In eo, ut saepe solet, non prospexit nobis, quod CLVSIANAM plantam g), proprio nomine a sua sejunxerit, quae adeo certo erat eadem. Ab eo tempore nihil novae lucis accessit. CLVSIANAM plantam repetierunt JOHANNES BAVHINVS, h) sibi etiam visam, PARKINSONVS i), RAIVS k). Nomen aut CLVSII aut CASPARI dederunt AMBROSINVS l), MORISONUS m), TOVRNEFORTIVS n), MAGNOLIVS o), PLVKNETIVS p), TITA q), SCHEVCHZERVVS r), VAILLANTIVS, s) ita

- f) *Valerianam montanam primam* dixit in *Phytopinace* p. 292. *alpinam primam* in *Prodromo* p. 86. & *Pinace*. Synonymum nullum addidit. Legerat autem in m. *Wasserfall. Cat. plant Bas.* p. 50.
- g) Eam enim dixit *Valerianam alpinam alteram* in *Pinace*, nam in *Phytopinace* idem nomen dat illi folio *scrophulariae*.
- h) Dixit *Valerianam alpinam*, III. p. 208. neque *Fratris* novam cognitam habuit, descriptam pridem in *Phytopinace*. Ex eo CHABRAEVS p. 411. Icon autem melior est CLVSIANA.
- i) In descriptione *major sive latifolia* est p. 120. in icone *minor* id p. 121. Icones enim mutatae sunt.
- k) Descriptio cum nomine *Alpinae* Hist. p. 390. bona est, neque tamen potuit homonymiam extricare, cum ad CLVSIANAM etiam eam voluerit referre, quae est *scrophulariae folio*. Solennis asteriscus indicat, quod *hanc* quidem, non viderit. Nostram in *M. saltue* legerat. vid. *Syll. plant. extra Brit. nasc.* p. 258.
- l) Merus, ut solet, nomenclator. *Phytograph.* p. 554. Usus vero est nomine CLVSII.
- m) *Hort. Blef.* p. 214. & *Hist. Oxon.* III. p. 112. eodem nomine in *Umbelliferis* vero p. 51. solam habet CLVSIANAM, quam vocat *Nardum montanam alteram* & XI. loco ponit. *Primam* CASPARI utrobique omittit.
- n) *Valeriana alpina prima*, ex CASPARO *Schol. Bot.* p. 153. & I. R. H. Solam excitavit BAVHINI stirpem.
- o) Eodem nomine H. R. M. 201. & in *Char. plant.* p. 149.
- p) *Almag. st.* p. 380. eodem nomine.
- q) *Hort. Maurocen.* p. 178. & in *Itinere*, ubi *alpestrem prima m* dicit.

s); ita ut eorum nemo monëat nihil a CLUSIANA stirpe differre BAVHINIANAM, utramque etiam distinctis nominibus & TOVRNEFORTIVS t), & TITA u) expresserint. Neque tamen fieri poterat, ut lateret penitus Botanicos stirps adeo non rara. Ergo pro nova planta descripta est a BARRELIERIO w), qui cum nomine *alpinae saxatilis minoris flore albo* egregiam dedit iconem, licet ei nomen addiderit *scrophulariae folio* EDITOR, hic certe non felix. Sed & *Val. alpina minor planta palmaris* PLVKNETII x), & ejusdem *Valeriana minima planta ut plurimum uncialis* y) manifesto ad nostram pertinent, quod & VAILLANTIVS perspicax intellexit. De MENZELIANA z) & CAESALPINIANA aa) & LOBELIANA bb) stirpe non ita certo constat. Reliqua synonyma hujus capituli, nisi fallor, omnia pertinent ad hanc nostram *Valerianam, foliis ad caulem tripteris*.

§. VIII.

Alia est, & haud paulo obscurior, *Valerianae* species, cui *radices* fuscae, lignosae, repentes, plerumque inodoraе.
Cau-

- r) *Valeriana alpina* Ft. I. p. 51. cum certa descriptione nostrae.
- f) Eodem nomine C. B. *Comm. Acad. Paris.* 1722. p. 252.
- t) Qui CLUSIANAE peculiare nomen dedit, post CASPARUM, *Valerianae alpinae alterius*.
- u) *Hort. Maurocen.* l. c.
- w) *ic.* 742.
- x) *Almag.* p. 380. & *Phytograph.* T. 231. f. 7.
- y) *Almag.* ib. & *Phytogr.* ib. f. 8. Nomen repetiit RAIUS *hiflor. plant.* III. p. 242.
- z) *Valeriana saxatilis foliis Trachelii* in pug. nomen utique nostram videtur exprimere.
- aa) *Valeriana inodora* I. L. IV. c. 5. conjectura est utriusque BAUHINI. Nostra odora est, sed reliqua conveniunt.
- bb) *Valeriana montana Peliterii. Illustr. stirp.* p. 145. Descriptio non recedit.

Caulis, praeter umbellam, non ramosi, ex una radice saepe plures, erecti, pedales, & ultra. **Folia** ad terram, pedicellis etiam nixa, levia, & virentia, sed figuræ diversae, & imaq̄idem ex rotunda ellipsi acuminata, ut fere violae folia imitentur: deinde alia, nam multa ad terram sunt, longiora, & ex ellipsi lanceolata, plicata ora, & aliquando vagis incertisque dentibus non acute exsculpta. Ad caulem una conjugatio foliorum sessilium, quae longiore mucrone sunt, & **Alfines** altissimae similia, nunquam terna, neque dissecta. Flos, stamina, Tuba, semen, simillima. In *Juræ* nemoribus ubique reperitur; supra *Dornach*, in *M. Nodz*, *Chasseral*, *Grandvi*, & alibi frequentissimam legi, in alpibus, uti dixi §. 7. not. e. rarior est. Haec planta, uti ex herbario CASPARI BAVHINI, & icone LVGDVNENSIVM certior factus sum, sollicita cura impensa, primum dicta est ALUGDUNENSIBUS *Valeriana montana*, a) cum icone, quae ima folia nostrae, ruditer, sed proxime exprimit. Ex ea nata est *Valeriana montana subrotundo folio* CASPARI BAVHINI, b) ejusdemque *montana alfines folio*, c) utrunque ad diversissimam d) stirpem hoc nomen usurpaverit VAILLANTIUS. Deinde PINACIS nomen repetiit TOURNEFORTIUS e) & TILLIUS. f)

Haec

a) *Hist. gener. plant.* p. 1127.

b) in *Pinac.*

c) *Phytopin.* p. 293. ubi similem esse suae, sed diversam tamen adferit, contra praesens proprii herbarii testimonium. Sed amabat CASPARIUS stirpium multiplicatam, & saepissime eandem bis tradidit, quando eam & viderat ipse, & in alio descriptam legerat. Ab eo vicio JOHANNES longe erat alienior.

d) 1722. l. c. refert ad *Nardo Celticae similem inodoram*, quae planta, in herbario sicco CASPARI BAVHINI conservata, diversissima est, *Nardis* adfinis, longo folio lingulae effigie, habitu stricto duro, Umbella exigua, foliis ad caulem longis & strictissimis.

e) I. R. H.

f) *Hort. Pisan.* p. 170.

Haec prima est classis nominum, quibus nostra dicta est. Deinde CASPAR BAUHINUS ex vicinis montibus g) lectam stirpem a LUGDUNENSI separavit, & pro nova descripsit, *montanae alterius h)* primum nomine, deinde *alpinae scrophulariae folio i)*, quae certe appellatio minus apta est, cum nostra, neque adeo acuta, neque acute ferrata folia habeat, uti ipsa BAUHINI fidissima icon satis demonstrat. Id nomen, & CASPARI BAUHINI descriptionem retinuit FRATER, k) deinde, ex ordine, planta plerumque non visa, neque cognita satis RAIUS l), MORISON m), TOURNEFORT n), MAGNOL o), PLUKNET p), TILLI q), VAILLANTIUS r), & SCHEUCHZERUS s), sed is gnarior, & cum ipsa notarum mentione. MUNTINGII t) & MENZELII u) nomen, & alterum, quod SCHEUCHZERO w) elapsum est, ex nomine CASPARI corrupta sunt. Haec secunda est nominum series,

- g) Conf. *Catal. plant. circa Basil. nasc.* p. 50.
- h) *Phytopin.* p. 292.
- i) *Prodrom. Theatr. Botan.* p. 87. & *Pin.*
- k) *Hist. univ. plant.* III. p. 208.
- l) *Hist. plant.* p. 390. (cum fatali asterisco, inde dubitatio num diversa a CLUSIANA) *Syll. plant. extra Brit. nasc.* p. 390.
- m) *Hist. oxon.* III. p. 102. In *Umbelliferis* non habet.
- n) *Schol. Botan.* p. 153. & I. R. H.
- o) *Hort. Reg. Monsp.* p. 201.
- p) *Almagest.* p. 380.
- q) *Hort. Pisan.* p. 170.
- r) l. c. p. 252. ubi conjungit, forte seductus a *Phytopinace*, *alpinam alteram C. B.* Ea vero, repetitio est CLUSIANAE, quae dicta est §. VII.
- s) *It. Alp.* I. p. 51
- t) *Val. folio scrophulariae; waare oeffen. van de plant.* p. 545.
- u) Eodem nomine in *pugillo plantar. rarior.* si quidem nostram vult.
- w) *Salix alpina scrophulariae folio It. Alp.* V. p. 428.

series: Sed tertiam inchoat denuo BAUHINUS x) minor, quando *Valerianae montanae inodorae* ex Monte *Wasserfall* lectae meminit: nam de ea, quam suae conjungit, CAESALPINIANA y) Valeriana, nondum liquet, an nostrae sit eadem. Id nomen apud AMBROSINVM z) & TILLIVM aa) extat.

Quarto loco est *Valeriana alpina foliis integris radice repente inodora*, quam RAIVS bb) in Helvetiae montibus lectam, pro nova stirpe egregie descripsit, & ex eo repeterunt MORISONVS, cc) PLVKNETVS dd), TOVNEFORTIVS ee) Quinto demum eadem nostrae videtur BARRELERII *Valeriana saxatilis alpina minor, integris foliis Italica* ff) quam & TILLIUS ut omnia habet gg). Toties pro diversa descripta, eadem semper est *Valeriana foliis omnibus integris ex ovato acuminatis, levissime dentatis*.

§. IX.

Adscendebamus per herbosa pascua *die Laushütte*, & jam prope culmen eramus, juxta praecipitem rupem, quales rarae sunt his in locis, quando frequentissimum offendimus

x) in *herb viv.*

y) *Valeriana inodora altera* hist. plant. l. IV. c. 5. Brevissimus est CAESALPINVS, ut nihil definire liceat. Huc pertinet *Valeriana annua ex Ilva* CAMERARII in *horto Med.* 176.

z) *Phytograph.* p. 554.

aa) *Hort. Pisan.* p. 173.

bb) *Topographical observations* p. 438. *Sylog. stirp. extrá Brit. nascant.* p. 259. *Histor. plant.* p. 389. ex *saleva* M.

cc) *Histor. Oxon.* III. p. 102.

dd) *Almag.* p. 380.

ee) I. R. H. VAILLANTIUS cum ea, quae *Nardo Celticae* similis est *inodora*, perperam conjunxit.

ff) Ic. 868. non optime nostrae respondens.

gg) L. c. p. 169.

dimus *Petafiten monanthon* dictum VAILLANTIO a). In eius flore *flosculos hermaphroditicos* numeravi multos ad 23. cum tubo stamineo, & bicorni *Tuba*. Circumstabat eos corona *flosculorum feminarum*, numero fore decem, quibus bicornis *Tuba*, & rudimentum campanulae bifidum fuit. Quae certe & DILLENII b) observationi, & doctae LINNÆI c) emendationi conveniunt. Vicinos dumos late occupabat *Chamaecerasus alpina fructu gemino duobus punctis notato*, jam tunc delapsis floribus, ut valde praecocem esse appareat, & *Cacalia*, de qua alibi dicemus.

§. X.

Ibi ad oram praecipitii frequens provenit *Cervaria* illa ARETII d), & GESNERI e), deinde, JUNGHII f), quam ad *Caryophyllatas* primus revocavit MORISONVS negligenter admodum relictam cum *Chamaedry*. Eandem, quod calycis segmenta petalis non plura habeat, petala vero vix unquam pauciora habeat fenis, a *Caryophyllata* separandam esse jam ante

a) *Mem. de l. acad. des sciences* 1719. p. 403.

b) *Hort. Elthamens.* p. 310. non alium, praeter vulgarem, *Petafiten* habere flosculos uniformes.

c) In *flor. Lapon.* & *Hort. Cliffort.* p. 411. Is enim *Petafiten* cum *Tussilagine* conjungit, quod dentur *Petafitis* species thyriferae radiato flore, & aliae *Petafitis* species facie *Tussilaginis*, mediae ergo inter *Tussilaginem* & *Petafitem*. BOERHAAVIUS nostrum inter *Tussilagineis* reliquerat. *Ind. alt. horti.* L. B. p. 101. PONTEDE-RA ob alienum a *Petafite* habitum minus feliciter junxerat *Sene- cioni*, non observatis flosculis femininis *dissert.* p. 155.

d) *Descr. Ness. & Stokk.* p. 235. & in GESN. *Epist.* p. 116. b.

e) *Desc. mont. fracti* p. 63.

f) In *doxolog. phys. minor inter homonymias plantar.* Vir acuti-
ssimus facile vidit non esse *Chamaedryn*, etiam ante MORISONI
praeludia, quae anno demum 1669. produerunt. Eorum vid.
p. 390.

ante aliquot annos g) monui. Sed idem ex propria observatione, excusatus est LINNÆUS h), deditque stirpi in *Laponia* non infrequenti *Dryadis* nomen. Quod nomen, etsi a *quercu* desumptum sit, nostra vero stirps, supra omnes sylvas, apricis, asperisque locis amet provenire, a similitudine vero foliorum, nomina imponere ipse nolit LINNÆUS, servari tamen poterit, ne dissensiones in infinitum crescant.

§ XL.

In scrobibus editis *Acetosa* montana *maxima* provenit, quae, contra consuetudinem stirpium montanarum, longe altior est, & toto habitu laetior quam vulgaris a) illa, quae in pratis nascitur. Sexus visa est eandem habere differentiam, nostrae enim omnes meros femininos flosculos habuerunt, uti pridem observaveram, sed ante me VAILLANTIUS b) & PONTERA c). *Vitis Idaea semper virens fructu rubro*, & ea quae *myrtillus grandis* etiam dicitur, & vulgaris *foliis crenatis* ubique per ericeta proveniunt, & *Ranunculus montanus aconiti folio albo flore* & aliae, sed vulgaris notitiae montanae. Ergo ultima vice oculos ex ea specula per subjectos agros urbesque late dimisimus, & in *Lucernensem* primum pagum, cuius caput *Lucerna* & lacus conspicitur eminus, & *lacus Sursee*, & vallis *Endlibuch* altioribus montibus separata a pago *Subsylvano*; deinde per late patentem *Argoviam*, magnumque illum *Juræ* sinum, quo omnis *Helvetia* terminatur ad septentrionem, lacus-
que

g) & *Cervariae* quidem nomine, quod antiquissimum est, *It. in Temp. Helvetic Tom. I. S. IV. p. 557.*

h) *Flor. Lapon. 215. Char. gener. 419. & Hort. Cliffort. p. 195.*

a) Cui conjungitur a LINNÆO in *flor. Laponic. 130. & Hort. Cliffort. 131.*

b) VAILL. in *botan. Parisin. p. 2.*

c) *Epist. ad TILL, p. 179. post hortum Pisanum.*

que a *Bienna Mórato*, & *Neocomo* nomen habentes ; pulcro certe, & vario spectaculo: Descendimus deinde, & protinus in aquosis frigidis que locis *Pinguiculam albam* frequentem legimus, Alpinam fere stirpem & excelsa amantem. In ea, quod, praeter morem sui similium, duo tantum gerat stamina, visum est floris partes curiosius inspicere. Et calycis quidem tria superiora segmenta subrotunde excisa sunt, duo inferiora, quae intervallo distant a superioribus, acuta magis: *Ovarium* nunc subrotundum, per floris perforati fundum emittit *Tubae* loco infundibulum, album, plicatum, & fimbriatum. Fundus vero floris retrorsum recurrit in breve calcar conicum, acuto mucrone flavescens, & per siccitatem rufescens. Anterior vero floris rictus superiora duo segmenta subrotunda reflectit, inferiora tria majora, quorum medium pube maculisque flavis late distinguitur. Sub extremum fimbriatum finem *Tubae* recondunt se duo apices staminum bicornium, quorum duo cornua superna disciformes apices, inferiora fungosa flavaque corpuscula gerunt, apicum quaedam quasi imitamenta. Ea vero corpuscula, quae LINNÆI industriam fugisse videntur, conjungunt PINGUICULAM tetrastemonibus, uti bicornia stamina *Sclareae*, *Salviae*, & *Hormini* plantas suas uniunt *Verticillatis*, licet nonnisi duo earum apices capsulas habeant, bini vero imperfectiora tantum & fungosa corpuscula.

§. XII.

Et haec fere sunt, quae prima haec excursio dedit. Valediximus enim monti *Arni*, cujus varios districtus late per colles herbosos dispersos obiveramus. Reduces ad ripam fluvioli, qui ad pedem montis *Arni* oritur, frequentem eam speciem *Geranii* vidimus, quam alibi de-

scripsimus a), in *Dessio* veró monte & *Neocomensium* dumetis montanis crebro legimus. *Gratiam Dei* vero *Germanorum*, Basileae nasci, in pratis circa ipsa munimenta urbis prope *S. Petri* aedem, didicimus ab amicissimo **STÆHELINO**.

§. XIII.

In palustribus torfaceis uliginosisquæ dumetis & pratis inter *Gumligen*, & pagum, cui antiquissimum nomen est *Muri*, creber est proventus *Vitis Idaeae magnae* & *Oxycocci* & *Thyffelini Plinii*, & *Andromedae* foliis subtus albensibus, *Pedicularis palustris elatioris*, *Trifolii* demum *Lupulini*, quod exquisitè distinxit vir solidæ eruditionis **DILLENIUS**. b) *minoris alterius* nomine a *minimo* c) de quo alibi diximus, in universum simile, sed foliis non ita cordatis, neque striatis, flosculis reflexis plusculis ad duodecim, habitu in universum ampliori. **GMELINI** etiam, veteris sodalis, qui nunc ex *Itinere Kamtschadkalensi* redit, observationem d) facile oculorum iudicio confirmavimus, torfam nempè congeriem esse, radicularum *Sphagni mollissimi candicantis*, putrescentium, & cum terra palustri intime commistarum. *Pentaphylloides palustre rubrum* ibi frequens est, & ex rogorum sede renascens *Jacobaea I. Pannonica*, & difformi flore *Chamaenerion*, cuius pulcherrimam iconem dedit de **BRY** e).

§. XIV.

a) *It. Hercyn.* XIV.

b) *Synops. RAIAN.* edit. III p. 330. cum icone.

c) *It. Hercynic.* p. 5.

d) In *Commerc. Litor. Phys. techn. Med.* 1731 p. 348.

e) *Florileg.* ic. 42.

§. XIV.

Diebus aliquot elapsis, ad *Biennensium* & *Neocomen-*
sium montes, illos dudum notos, hos nondum visos, iter
 suscepi exeunte mense junio. In prima sylva, Bernae
 vicina, quae a *Ruborum* copia dicitur *Bremgarten*, non solum
Hieracium latifolium glabrum ex valle Griesbachiana f),
 & *Helleborinen angustifoliam purpurascentem*, & *Gallium*
montanum latifolium provenit, sed elegans etiam *Gros-*
sulariae varietas *rubro flore*, cujus aliquot stirpes juxta
 viam regiam in dumeto florere vidi, fructus vero matu-
 ros non inveni. Ejus, sed in hortis cultae, meminit CLU-
 SIUS g), deinde IOHANNES BAUHINUS h), & RAIUS i),
 & BOERHAAVIUS k), neque facile ullus eorum, qui *floras*
 scripserunt. Est autem, uti recte LINNÆUS l), vari-
 etas vulgaris *Ribesii* hortorum fructu acido, cui cor-
 tice suo rubente, & omni habitu convenit. *Alpinus* au-
 tem *Ribes*, qui frequens in sylvis *Helvetiae*, & planiori-
 bus, & *Juræ* montosis, & ipso *M. Wasserfall* prove-
 nit, dulces aut insipidas baccas ferens, cortice est albo
 floreque virente m). Ejus, quod diversi saporis bac-
 cas generet, duas species facit CASPAR BAUHINUS n),

C 2

&

f) I. B. II.

g) *Ribes vulgaris rubro flore*, Pannon. p. 119. Hist. p. 119.

h) Hist. plant. II. p. 98. dicitque *Ribem flore rubente*.

i) *Ribes fructu rubro majore* hist. plant. p. 1486.

k) Cum nomine I. B. Ind. alt. II. p. 254.

l) Hort. Cliffortian. p. 82.

m) Si quidem satis ab hortensi diversus est. Cortex differt, et sapor
 baccæ, qui in sylvestri, si ejusdem esset plantæ, deberet
 non mitior esse. Deinde, racemi in sylvatico erecti sunt, in
 hortensi pendent LINNÆUS l. c.

n) Aliam *Grossulariam sylvestrem rubram*, aliam *Grossulariam vul-*
garem fructu dulci, in Pinace.

& ad eam , cui fructus dicitur acidus esse , refert *Ribem sylvaticum* GESNERI o). Sed is , cum tussi dicatur mederi , ad dulcem videtur pertinere , neque differre ab eo , quem in sylvis *Austriae* , *Silesiae* , *Thuringiae* , *Saxoniae* , *Laponiae* , nascentem decerpserunt CLUSIUS p) , SCHWENK-FELD q) , RUPP r) , BUXBAUM s) , & LINNÆUS t) , in ipsa denique *Helvetia* IOHANNES BAUHINUS u). Ut adeo possit expungi id genus *Grosulariae* , cui *sylvestris rubrae* nomen fecit CASPARUS. Ea vero species , cui folium multo est amplius , & odore ingrato ; fructus niger , tingens & olidus , eam uti *Tiguri* GESNERUS v) , ita ad stagnum ego haud procul urbe patria reperi.

§. XV.

In sylva *Frienisbergensi* frequens est utraque *Pyrolae* vulgatiores species , *pistillis rectis* , & *mucronato serratoque folio*. Ad sepes circa *Belmont* , *Barba Caprae foliis oblongis*. In fossis circa *Nidoviam* , *Ranunculus aquaticus folio circinato tenuissime diviso* , & *Sagittae* in *Helvetia* non frequentis *angustiore folio* varietas. In pratis humidis inter *Nidau* & urbem *Biennam* plurimum *Silaum flore luteolo* , & *Thalictrum majus filiqua angulosa striata*. Est ea urbs ,
lae-

o) *Hort. Germ. app.* p. 295 b. & *Ceanothi leve genus* p. 252. l. c. Consentientem habemus IOHANNEM BAUHINUM.

p) *Ribes vulgare fructu dulci Pannon.* p. 119. *hist. rar. plant.* p. 119.

q) *Stirp. filif.* p. 182. vocat *Ribes inspidum*.

r) *Flor. Jenens.* p. 40.

s) *Enum. plant. circa Hal. nasc.* p. 284.

t) *Flor. Lapp.* 97.

u) In *Salève* , *Tbairi* , & circa *Basileam*. II. p. 38.

v) *Amomum falsum* , de *hort. Germ.* p. 245.

lactissimo loco, ut meo quidem iudicio utar, sita ad radicem vitiferam humiliorum montium, qui e *Juræ* altissimis dorsis producti, simili decursu, sed propiores planitie ad occasum vergunt. Lacus ante portas est, vineis late septus. Ad meridiem planissima prata vicinum oppidum *Nidau* conjungunt *Biennæ*, terminata in lenes & umbrosos colles. Aquarum purissimarum benigna copia, ex fonte omnium, quos unquam vidi, sed vidi plerumque rivos uberrimo, & purissimo, qui in cavos rupium recessus inmensa profunditate se demergit, & unus fere singulis civibus suum fontem præstat.

§. XVI.

In durissimas rupes, passim ubi aliquid mollioris glebae adpersum habent, vitibus confitas, quae urbi ad septentrionem inminent, cum certa spe non inutilis laboris adscendi, comite adgnato, & veteri amico SALOMONE SCHOLL M. D. Protinus *Mahaleb* se nobis obtulit, odorato ligno frutex, longis & rectissimis virgis, folio duro Mali sylvestris, fructu nigro, officulum & nucleum *Cerasi* habente, sed macriori, &c. solitariis pediculis. Is ubique supra vineas, per universum *Juræ* tractum, & similibus in *Valesia* locis, plurimus nascitur. Deinde *Iris Germanica*; & *Sedum majus vulgare* spontaneum, & *Knawel perenne albis calycibus*, & vulgaris *Globularia caule folioso*, *Veronica recta spicata*, & suavissimi odoris *Achillea*, floribus ochroleucis, latiori folio, & magis ad indolem *Tanacetii* pinnato, & *Emerus*, & *Gramen avenaceum lanuginosum*, quod modo *rarioribus glumis* est, modo *densioribus*: & *Oreoselinum minus*, & quae multe gratior fuit, *Saxifragia multifida folio Pannonica* CLUSII. Ea quidem tunc non florebat, sed in *Dola* M. alio tempore cum flore legi, si quidem, ut videtur, erat eadem.

Ro-

Radix effossa, conica, alba, resinosa, aromatica, ramos multos ex praecipuo capite spargit. Ad terram frequens capillitium *folia* nascentia ambit. Ampla hinc folia, & fere pedalia, cum viriditate glauca, striatis costis *Biennae* quidem & viridiora, & magis multiplici divisione, quam quae in *Dolaz* legi. Costae primariae pinnarum edunt pauca paria, haec secundas pinnae, eae, tertia divisione alias, quarum fere trifida est divisio, non remota a *Peucedani* indole, sed longe minor, ut vix unius tertiae partis lineae latitudinem aequent. In primis cujusvis alae foliolis saepe bifida tantum folia sunt, alias simplicia. *Caulis* fulcati, in *Dola* M erant semipedales, multi. *Umbellae* sparsae in cacumine multae sunt, & singulares, neque arctius in unam majorem congregantur. Sub iis ramis *vaginae* non magnae longae, & strictae, in foliola laciniata terminatae. *Umbellae* exiguae nullum vel universale involucrem, vel partiale habent. *Flosculi* albi, tunc quando i. Julii *Dolam* conscendi, nondum se explicuerant, ut longe minus *semen* maturum viderim. Ab *Hippomarathro* RIVINI facile differt, cui habitus robustior, dura folia, vaginae ad caulem adeo crebrae, & turgidae, ut vel solo eo habitu dignoscatur, demum latis ex albo & viridi variis foliis, quae umbellis partialibus sunt pro involucre. Id addo, ut adpareat non recte conjunctam esse plantam nostram cum RIVINIANA x), quae *Selinum* est *montanum pumilum* CLUSII y), a RUPPIO z), LINNAEO a) & humanissimo ROYENIO b). Nostra planta tria apud plerosque Botanicorum nomina habet. Namque prima de-

x) Cujus eximia icon est VAILLANTII, *Bot. Paris*, T. IX. f. 4.

y) *Pannon.* 701. 702. *hstor.* CXCIX.

z) *Flor. Jenens.* p. 226.

a) *Hort. Cliffort.* p. 103.

b) *Flor. Lugd. Bat. Prodr.* p. 112.

descriptio est CLUSII c), qui *Saxifragam Pannonicam* dixit, iconemque dedit non malam. Inde CASPARI BAUHINI *Daucus montanus multifido folio* in *Phytopinace* d), *multifido brevique folio* in *Pinace* e); *Saxifragia multifido folio Pannonica* IOH. BAUHINI f), CHABRAEI g), RAII h), PLUKNETII i), *Daucus montanus Pannonicus* PARKINSONI k), *Saxifraga montana minor multifido folio Pannonica* MORISONI l), *Seseli, quae saxifraga Pannonica* BOERHAAVII m). TOURNEFORTIUS non habet, & modeste facit, satis enim adparet, neminem eorum, quos auctores citavimus, CLUSII stirpem aut vidisse aut cognovisse. Sed eadem & CLUSIANAE & nostrae planta est, *Meum aliud* LUGDUNENSIVM n), quod in Allobrogum frigidis montibus lectum, etiam natali loco cum nostra montis *Dolaz*, sed figura foliorum, umbella radice & habitu praeterea convenit. Ea est *Meum Dauci Cretici*
fac-

- c) In icone *Pannon.* p. 698. lobos nimis multos integros aut bifidos fecit, & qui trifidi, ii non ad basin usque, uti par est, secti sunt. Habitus omnino umbellae adest, in *biflor. rar. plant.* p. CXCVI. Idem nomen est apud AMBROSIVM *phytogr.* p. 481.
- d) p. 260.
- e) Ex *herbarii vivi* inspectione certus adfirmo. Idem nomen habet *flora Batav.* p. 10. & MORISON in *Umbellif.* p. 84. ubi iubet a *Daucis* auferri, ob semen striatum.
- f) III. p. 2. p. 19. nihil addit iis, quae a CLUSIO habuerunt, neque sibi visam dicit.
- g) *Sciagraph. stirp.* p. 383.
- h) *Hist. plant.* p. 461. cum asterisco.
- i) *Almagest.* p. 333.
- k) *Theatr.* p. 896.
- l) *H. Oxon.* III. p. 273.
- m) *Ind. alt. hort. Lugd. Bat.* p. 50.
- n) *Hist. gener.* p. 759.

facie CASPARI o) & IOHANNIS BAUHINI p), & RAII q),
Meum aliud minus PARKINSONI r), *Saxifraga montana mi-*
nor humillima sive palmaris MORISONI s). Quam plantam
denuo, ut sibi non visam, sapienter omisit TOURNEFORT-
IUS, nemo enim eorum, qui ex LUGDUNENSIBUS eam
repetierant, aliquid addidit ejus historiae, aut stirpem un-
quam vidit. Sed tertio denique loco, convenire vide-
tur nostrae plantae, ex brevi utique descriptione *Daucus*
petraeus glauco folio IOHANNIS BAUHINI t), & eo magis
crediderim intellexisse nostram, quod minime in *Juræ*
asperis rara, ejus diligentiam vix potuerit effugisse. Eam
ex IOHANNE BAVHINO repetit RAIUS u) & ad *Ammi* re-
fert MORISONVS w), nihil addens descriptioni, ex quo
videatur eam cognovisse. TOVRNEFORTIVS denuo non
habet.

§. XVII.

Circá *Biennam* passim elegantes plantulae visae sunt.
Raphanistri genus recte dictum KNAVATIO a) ex MORISONI
ob-

- o) In *Pinace*, ejus varietatis, quae longiori, & laxiori folio in *M. Wasserfall* provenit, cuius folia omnino simillima sunt. In *Phytopinace Meum alterum umbella alba* p. 254.
- p) L. c. III. p. 2. p. 15. & CHABR. p. 383. Quaerit, an sit *Daucus* brevissimis foliis in *M. Pilati* visus GESNERO, sed ea videtur *Daucus* fuisse.
- q) L. c. p. 460. cum asterisco.
- r) L. c. p. 888.
- s) L. c. p. 273. qui in *Umbelliferis* p. 76. removet eam a *Meo*, sed ex sola, ut fatetur, descriptione DALECHAMPII.
- t) L. c. III. p. 58.
- u) *Histor.* p. 460. cum asterisco, quo videtur distinxisse omnes plantas sibi non visas neque cerrae notitiae.
- w) L. c. p. 295.
- a) *Enumer. plant. circum Hal. nascent.* p. 21.

observatione, *dispermon*, cum BAVHINI non ignoraverint quidem duos siliquae articulos, sed negligentius dissimulaverint, dicendo *monospermon*; & *Turritis Leucoji folio*, Germaniae, magis quam Helvetiae frequens, denique *Alyssi elegans* species *fructu rugoso Coriandri monospermo*. Ita voco plantam, quae ad *Alysson arvense folio auriculato acuto* I. R. H. ex naturali caractere proxime pertinet, ipso fatente LINNAEO b), habitu toto, foliis & luteis flosculis, & siliculis erectis in longis pedicellis, & earum permanente Tuba ita simile, ut etiam absque VAILLANTII c) observatione, a *Rapistris* ad *Alysson segetum* debuerit revocari. Nunc & fructum novimus consentire, rugosum equidem, & rotundum, qui glaber est & compressus *Alyssso*, sed pariter medio septulo divisum, licet omnino unum loculum in omnibus, quos multos aperui, vacuum habeat, alterum majorem, uno triquetro semine foetum. Habitu fructus rugosum, neque inventoris GESNERI d), neque CASPARI BAUHINI e), neque LOESELII f), neque MORISONI g), icon exprimit. *Paronychia* vero *secunda* TABERNAEMONTANI h), si quidem huc pertinet, ut visum SCHWENCKFELDIO i), omnino male pin-

b) Quo *Myagra* veterum, ex *Alyssi*, *Rapistris*, et *Myagri* generibus in unum revocavit, contemta fructus diversitate Hort. Cliff. p. 328. consentiente ROVENO. Flor. Lagd. p. 330.

c) Qui septum in media silicula observavit Bos. Paris. p. 171. & ad *Myagra* iussit referri.

d) Apud CAMERARIUM in Epit. Matth. p. 902. nomen additum est *Pseudo-Myagri* alia minor species *basculis rotundioribus*.

e) *Myagro* similis *siliqua rotunda* Prodr. p. 52.

f) *Myagrum Monospermon* *siliquis rotundis* Flor. Pruss. p. 174. ic. 56.

g) Sect. III. T. 23. n. 5.

h) p. 804.

i) p. 36.

pingitur : sed calyces ad basin filicularum certo persuadent, pertinere eam ad *Alysson campestre minus*, & verba SCHWENCKFELDI fere ea sunt, ut de eodem dixisse videatur, licet nostrae plantae nomen ex CAMERARIO excitet. Idem *Alysson* ex comitatu *Neocomensi* habuimus a D. D. DIVERNOL.

§. XVIII.

In iisdem rupibus elegans illud *Phalangii* genus provenit, *parvo flore non ramosum* dictum c. BAUHINO, quod florem *Allobrogico* illo *Phalangio* minorem gerat. Non bené fecit MORISONUS a), quod id *Phalangium* suadet conjungere cum *ramoso parvo flore* passim in *Helvetia* frequente. Nam id foliis quidem & habitu non humilium, flore & fructu triplo est minore, licet pinguiori, quam alterum, & planiori loco nasci amet. Deinde ad ripam lacus, in lapidoso littore serpit *Ranunculus*, quem ante aliquot annos *Morati* decerpsi, eo omnino loco, ubi primum a BURSERO b) lectus est. Eum pro nova planta proposuit in *flora Laponica* LINNAEUS c), *varietatum* perpetuus hostis, & cum nova icone denuo AMMANVS d). Sed, nisi omnino fallor, hic ipse varietas est vulgaris *longifolii palustris*, maligno solo reptans, quae frequentes juxta caulem radículas extrudit. Namque per continuos gradus, vidi recedendo a lacu, versus uliginosa prata, majorem fieri, & latiori folio, & denique a *vulgari* non ultra

a) *Hist. Oxon.* II, p. 333.

b) *Ranunculus longifolius minimus reptans in Catal. borti fisci* BURSERIANI, qui exstat in *Act. suecic.* 1724. p. 50.

c) *Ranunculus foliis linearibus caule repente flor. Lapon.* 236. cum nitida icone T. III. f. 5.

d) In *Iconibus plant. Ruthenicar.* p. 80. T. XIII. f. I. Nomen fecit *Ranunculus repens gramineis foliis e singulis geniculis radículas agens.*

tra differre. An idem est *flammeus angustifolius* LOBELIE)? In Lacu frequens est elegans *Potamogeton*, nimis angustis foliis pictus a JOHANNE BAVHINO f), lucidis, nervosis *Plantaginis* foliis g), qui ex imo lacu, ex orgyrum plurium profunditate caules et folia erigit. Proximus est, si foliorum habitum & fabricam spectes, *Potamogitoni foliis latis splendentibus*. Incolae vocant *bechtenkraut*, quod in sylvulis hujus herbae perpetuo submersis udisque lucis sibi placeant *Lucii* pisces. Denique creber proventus est in vineis ad orientem sitis, *selenitis rhomboidalis* quem *Pierre de Berne* h) vocaverunt academici Galli. Idem in *Stokhornio* M reperitur, & in omni Helvetia non rarus est.

§. XIX.

Bienna profectus die 29. Junii comitem habui eundem D. SCHOLLIVM, cujus come sodalicium in aliquot per *Jurae* culmina itineribus, anno 1731. & 1734.; alioque per alpes suscepto anno 1732. expertus fueram. Supra vineas ericetum sequitur dumosum, plurima *Rosa pimpinellae folio* impeditum: deinde adscenditur per sylvam quernam, in qua & alias montanas plantas legi, & *Pedicularis* illam varietatem, quae cum nomine *Cristae galli angustifoliae montanae* describitur a CASPARO BAVHINO a). Est utique folio perquam angusto, habitu alto, & ramoso,

D 2

foliis,

- e) *Illustrat.* 136. in tanta brevitate vocum definiri non potest.
- f) *Fontalis lucens major* III. p. 777.
- g) Recte dictus TOURNEFORTIO *Potamogeton alpinus plantaginis* folio I. R. H. nisi quod in omnibus, etiam ab alpinis remotissimis Helvetiae lacubus reperiatur.
- h) *Histoire de l'acad. des scienc.* 1724. p. 84.
- a) *Prodrom.* p. 86.

foliis, quae inter flores sunt, in caudas quasi productis; Nam quod rictu sit coeruleo, in eo nihil differt a vulgatissima *Crista Galli* calyce levi, quae & in *Germania* & in *Helvetia* fere semper coeruleis barbulis, vix aliquoties pallentibus visa est, loco palustri, prope *Bernam*. Sed, ut verum fatear, folii nervi & crenae, calyx, flos ipse, ita se habent, ut non possim recedere a priori b) sententia, et confirmator nunc hanc *Cristam Galli ramosissimam* pro varietate vulgaris *pratensis* habeam.

§. XX.

Ea sylva superata, prata sequuntur acclivia, late patentia, & fertilissima, quae multum habent de alpina indole. Sparsa per ea dumeta viam reddunt obscuriorem, quae ex *Corylis* aliquando congregantur, plerumque vero ex *Aria Theophrasti*. Ea etiam nunc nomine *Mälbaum* venit accolis. Primus inventor GESNERVS a *Sorbum alpinam* fecit, quo nomine bona exstat descriptio IOHANNIS BAVHINI b), nam icon nulla placet. LOBELIANA c) folia neque serrata satis, neque oblonga habet. Eam TABERNAE MONTANUS d) suam fecit. LUGDUNENSIVM e) flores quadrifidi pinguntur, folia meliora sunt. Multa ibi *Linofyris*, *Thesium* dicta LINNAEO, & *Lilium montanum floribus reflexis*, cujus petala, quando primum flos se explicat, repanda

b) *Dissert. de Pedicul.* §. IV. p. 15. 16.

a) *De hort. German.* p. 282. b.

b) I. p. I. p. 65.

c) *Adversar.* p. 425. *Ic.* Tom. II. p. 167.

d) *Ic. omn. stirp.* p. 1021.

e) p. 202.

anda sunt, uti albi *Lilii*, paulatim vero retorquentur donec mucrone fere basin adtingant f). Id vario colore aderat, etiam *album*, punctis ferrugineis adpersum.

§. XXI.

Passim ibi *Melampyrum flore minore flavo* a), mistum vulgari, & *Pyrola tuba incurva*, b) & *Dentaria* folio quino, aut septeno, neque enim veram diversitatem invenio; & coeruleo flore *Aconitum* c) sive *Napellus*, quem, nihil formidantes vulgi fabellas, & decerpimus, & nuda manu absque noxa gestavimus d): & *Geranium batrachioides montanum folio Aconiti*, & *Cacalia*, tunc in primis florem explicans. Ea autem ibi nascebatur varietas, cui folia subtus albo tomento rariori pubescunt, qualis etiam in alpebus frequentior est. Altera varietas, folio utrimque glabro, in sylvis *Montis Falconarii* post aliquot dies & ipsam legi. Varietates voco, quod nihil veri discriminis, quale quidem CLVSIVS e) proposuit, in folii figura aut omni planta reperiam, tomentum vero, modo densum, & album, modo rarum &, colorem folii
vix

f) Uti in *Oxycocco* observat LINNAEUS.

a) Conf *It. bercynic.* IX.

b) *ibid.* III.

c) Imo vero in *Britannia minore* innoxium esse, des LANDES *recueil d' obs. phys.* p. 98. uti neque alterum *Aconitum* in *Laponia* noxium est LINN. *flor. Lapon.* 221.

d) Nam neque gustasse venenosas plantas unquam nocuit GUSNERO, non semel temeritatis exprobrationem passo *Epist.* p. 57. neque demum etiam adsumsisse noxia *Epist.* p. 71. b.

e) Quod antea non ita cocant, & pediculos non striatos habeant, sed teretes, *Pannon.* p. 501. *hist. rar. plant.* CXV. Sed in utraque invenio, modo subito mucronem in cordis speciem exire, modo longum esse, & triangulare folium.

vix mutet ; modo foli nervi pubescant , donec glabrities perfecta varietatum seriem claudat. Nihil ergo differre puto *Cacaliam foliis crassis hirsutis* , eamque quae *foliis cutaneis acutioribus & glabris* dicitur. Ut eo minus curiosum esse oporteat in extricandis utriusque varietatis synonymis , neque CLUSIUM carpere , quod pro varietate glabra iconem dederit LOBELII f) , desumptam ex stirpe du CHOULIANA , montis nempe *Pilati* , quae hirsuta est : neque RAIUM , quod ad *glabram* , quam solam in *Jura* invenerat , ita citaverit IOH. BAUHINUM , quasi is non utramque una voce comprehendisset , solam autem *glabram* proposuisset. RAII lapsus g) tamen non possumus dimittere , qui *tomentosam* conjunxit *hirsutae* ; & BOECLERI enormem , qui *Cacaliam Alsatiam* proposuit h) nomine *tomentosae* , stirpis summarum alpium , sine dubio de nostra locutus. Fabrica floris ea fuit. *Calycis* quinque folia purpurea ad basin connexa. *Flosculi* in uno flore non ultra quatuor , pauciores , quam in ulla , quantum novi , congenerum , hermaphroditi : *Tuba* in cincinnatas antennas revoluta. Ut adeo congener sit vulgari *Petasiti*. Cognovisse eam videtur CORDUS , cui *Bechium sylvestre* est i) , deinde GHINUS k) , eodem *Cacaliae* nomine eam demonstravit MATTHIOLO.

§. XXII.

Iniis pratis *Veratrum flore albo subviridi* , & *Rapunculus folio oblongo spica orbiculari* passim exit. Ejus flos non est monopetalos , neque campaniformis , recte id contra
 TOUR.

f) Ex *Adversar.* p. 255.

g) *Histor.* p. 291.

h) In HERMANNI *cynosur. mat. med.* II. p. 488.

i) *Sylv. observ.* p. 222.

k) Apud MATTHIOLUM , p. 1185.

TOURNEFORTIUM DILLENII C. G. p. 65. Quinque enim ungues albi, ex quibus singulis singulae cyanaeae ligulae educuntur, in cornu coeuntes, conglutinati sunt eundem ad basin, sed per maturitatem, & cornu & ungues, in quinque partes dissiliunt. Lati ungues ex quibus stamina longa educuntur, & tres *Tubae* unius antennae antiquam cum *Campanula* adfinitatem confirmant. *Siliculae* tres rotundae in unum ovarium etiam connascuntur. Caeterum ab hoc nostro vulgari certe *Rapunculo*, nihil differt *Rapunculus alpinus petraeus coeruleus foliis flori substratis longis angustioribus* SCHEUCHZERI in *Itin. alp.* VI p. 460. frequentissime enim noster folium sub flore habet unicum. Neque *alpinus corniculatus foliis ab imo caule ad summum angustioribus* id. ib. p. 461. nam & hoc commune est nostro, & praeterea specimina *Tiguro* missa non differre confirmant. Multa hic *Campanula rotundifolia alpina* quae a vulgari & habitu molliori, splendente, & foliorum ferris tenerioribus, frequentioribus, etiam ad caulem, & flore latiori quasi & magis ventricoso differt, colore variabili. Hic glaucam, & pene albam vidimus, alias etiam albam, sed plerumque saturé coerulea est. Deinde per montanam planitiem, tritico consitam, per pagos *Lamblingen* & *Dess* versus *Linieres*, in pratis fere montanis iter fecimus. Ibi multa *Gentiana major lutea*, ut in omnibus Jurae & alpium humilioribus paucis. In ea *calyx* aperto flore dissilit, spatham efficit ad unum latus hiantem, altero in quinque dentes non profunde sectam, *flos* ex brevi tubo, ut quasi rotatus aliquando sit, in quinque vel sex segmenta ultra dimidium sectus. *Stamina* quinque longis rubris apicibus inserta. Ad ortum ovarii tot viridia tubercula, quot floris sunt lacinae. Ab extremo ovario repanda cornua. *Semina* in fusi formi ovario mul-

multa disciformia. Ergo haec *Gentianarum* certe & ob speciosam magnitudinem, & ob vim medicam princeps, differt a pene omnibus sui generis, flore ultra dimidium tubi inciso, & glandulis sub ovario virentibus; quarum notarum priorem habet SWEERTIA a) LINNAEI, posteriorem non eandem, sed nectaria tamen, licet speciosiora sint &c. Ergo, si quidem separandae sunt *Gentianae*, huic principi plantae possit relinqui nomen antiquum GENTII, reliquis tubulosos, & infundibuliformes & campanae effigie flores habentibus nomen inponi CENTAVRII; cum omnino ex rei veritate LINNAEUS b) minus *Gentaurium* conjunxerit *Gentianae*. Sed ut verum fatear, nimia est florum *Gentianarum* varietas, qui modo ex lato tubo modice finduntur in quatuor c) & quinque d) lacinias, pene planas, cum ornamentis, aut auricularum similibus e,) aut fimbriatis f), aut nullis g), modo ex tubo gracili ad angulum rectum reflectunt floris segmenta, cum auriculis pene ad *Lychnidum* morem h), ut certe
aut

a) *Char. gener.* 126. *Hort. Cliffort.* p. 53.

b) *Char. plant.* 97. & *flor. Lapan.*

c) Brevissima in *cruciata*, cui tubus modice latus est, longiora in *Gentiana coerulea oris pilosa*.

d) In *pratensi flore lanuginoso*, quae quatuor & quinque laciniis ludit, & omnibus, quae ad notas e & g recententur.

e) Et plerumque reduplicata fiunt substantia floris, segmenta minora intericiente divisionibus majorum. uti in *Gentiana Alpina magno flore*, ea quae *Asclepiadis folio* est; & *angustifolia autumnali majori*.

f) In utraque pilosa.

g) In *majori purpurea*, & *majori flore punctato*.

h) In *alpina pumila verna majori*; in *elegantissima CAMBRARII*, in *Gentiana utriculis ventricosis*, in *alpina pumila centaurii minoris folio*.

aut plura genera, aut unum praestet statuere. *Glandulae* verò non ejus videntur dignitatis, ut nostrae genus mutant. *Gentiana* praeterea, cui fauces pilosae sunt, in *Jura* M. mense Junio abunde floret, in Germania demum Septembri. De ea, certe, confusissime a scriptoribus exhibitae, alias dicemus,

§. XXIV.

Ad *Neocomensem* comitatum pertinet pagus *Linieres* ex lapideis aedificiis eleganter exstructus, & late patens. Inde per dumeta descendimus ad pagum *Cressier*, qui in valle est Lacui *Neocomensi* & *Biennensi* interjecta, supra quem & *Mahaleb* iterum, & *Trifolium spica longissima rubente* magna copia nascitur. Breve inde iter *Neocomum* fuit, ubi a Medico Regio D. DIVERNOI comiter exceptus, multas elegantes plantas & vidi, & accepi, quas in *Helvetia* vel nasci desperaveram, vel non inveni-
neram ipse, ut *Euphrasiam folio tenuissime dissecto* BOCCONE a), *Valerianoidem*, & *latifoliam* b), & *angustifoliam* c), & alias. Comes ei fuit D. GAGNEBIN, qui in *Ferrariis* officinis vallis *Erguel* Medicinam utramque exercet, multasque & in *Cottiis* Alpibus, & in nostra *Helvetia*, *Jurae* que, quas incolit, vallibus rarissimas stirpes legit. Huic commode ex *Valle Rivaria* (*vaux de Ru*) adlatum fuerat gratissimum donum, *Limodorum Austriacum*, nova civis, quae specioso spectaculo mire mihi placuit. *Scapus* erat squamis temere sparsis obiter vestitus, sed longissima violacea spica ornatior, totus & ipse violaceus. *Siliqua* uncialis, orchidea. Ex ea supremum latum petalum, magnumque. Ad
ejus

- a) *Mus. di piant.* T. 60. nascitur in *Creux du vent*.
- b) Ad muros arcis *Neocomensis*.
- c) Ex *Cr. ux du vent*. ubi invenimus immaturam.

ejus latus duo majora petala; totidemque intercefferunt minora, qualia solent *cucullum* efficere *Orchidum*. Lata *barba*, integra, qua re differt a *Nido Avis*, & facile demonstratur CLUSIUM in *historia rar. plant. d)*, non *Limodorum* quod descripserat, sed *Nidum avis* depinxisse, icone desumpta ex LOBELIANIS e). A Barba calcar conicum descendit, eaque ad fauces alba est. In centro floris *staminum* machina semilunaris, fungosa, in qua resident duo apices. Ea fabrica LIMODORVM ab *Orchide* separat, etiam si radices & habitum aphyllon repudies. Nam *Orchidi* perpetuo membranei duo cuculli sunt, in quibus petiolati apices reconduntur. Similis *Nidi avis* fabrica in mentem hic mihi redit, qua non alia evidentius *Tubae* officium demonstrat. Nempe ex suprema ovarii sede, continua erigitur spongiosa firma substantia, ex qua petala proveniunt, cylindrica fere, quae superne brevior crassum & articulatum corpusculum gerit. Id corpusculum ad superiora quidem obtusa rotunditate terminatur, inferius duos *loculos* gerit, polline luteo plenissimos. Eos sustinet *foliolum* elasticum, paulo longius, linguae figura, terminatum sine fusco & triangulari, ortum ex inferiori sede emarginata spongiosae, quam dixi, cylindri. Inter id foliolum, & loculos staminum, continuus *canalis* ducit in continuum ovarii cavum, conspicuo argumento, viam esse semini masculino staminum ad impraegnanda ova. *Orchides* eam viam habent, sed paulo obscuriorem.

§. XXV.

d) p. 270.

e) ubi certe LOBELIUM immerentem accusat IOHANNES BAHHNIUS. Non enim LOBELIUS *Limodori* iconem pro *nido avis* dedit, sed CLUSIUS *Nidum avis* exhibuit nomine *Limodori*. Potest error PLANTINI fuisse, qui omnes icones LOBELII. DODONAEI & CLUSII possidebat,

§. XXV.

Postridie lacus opportunitate usus sum, ad montis *falconarii* radicem, comitibus iisdem amicis, D. D. DIVERNOI & D. GAGNEBIN, & D. SCHOLLIO, pernoctaturus. Pulcherrima certe hic terrae facies est. Lato aequore & raro minaci lacus *Neocomensis*, separat *Jurae* radices a mollissimis clivis, qui retro se positum habent lacum *Moratensem*. Urbs cultissima, elegantes villae, pagi mundissimi, fabricae omnis generis, vineae, & permisti scopuli, retroque vineas adscendentes herborum montes, efficiunt certe picturam, in qua vix deficit, quod placere possit. Atque jam adtigeramus plantatas ex ordine *Tilias*, quae pulcherrima ambulacra praebent, prope *Colombiers*, praedium celebre olim futurum possessore MURALTO a,) eminus videramus nascens in arenis ad lacum *Glaucium flore luteo* & speciosum illud *Chamaenerion angustifolium* b), quando resistens venti vis inter Occasum & septentrionem oriunda, quam praecipuo nomine *ventum* c) dicunt, frustra diu contra conatos repulit *Neocomum*, laboris premium id solum nacti, quod paulo propius Montem nostrum conspexissemus.

§. XXVI.

Altera die, quae I. erat IULII, molliori jam coelo, denuo lacui nos commisimus, & sereno aëre advenimus

E 2 in

- a) Auctore *literarum de Anglis, Francis & Itineribus*.
- b) TOURNEFORTIUS *Alpinum* dixit, non apposite. Arenas amat, fluviorum alveos, lacuum littora. Nascitur in *Vallefla*, planissimis locis, ad ripas torrentium & *Rhodani*, in ipso alveo fluvii *Arve*, ad ostium fluvii *Wiese* propè *Basileam* &c.
- c) Athenis ocreatus magno suo merito & aquam fundens pictus est, nomine Σηίωυ, SPON *voyag. en Grèce & en Dalm.* II. p 136.

in pago *S. Aubin*, qui paulo minus leuca distat a monte, quem *Falconarium* IOHANNES BAUHINUS a) vocat, vulgo a celebri *Creux du vent* nomen habet. Neque morati, postquam corpora procuravimus, imminente fine diei cepimus per agros & prata, deinde per sylvam humiliorrem, & infidas umbras inclinanti soli apertas adscendere. In ea, ad montis fere radicem frequens fuit *Veronica maxima*, de qua aliqua addere visum est, cum adeo in omnibus *Floris* rara sit, ut paucos inveniam etiam Classicos auctores, qui certo eam viderint. *Folia* equidem & habitum habet vulgatissimae, cui *folia ima rotundiora* sunt, imo veró & hoc habet commune, unde illa nomen habet. Sed altior est, & fruticosior, ut ad pedes tres, & quatuor adscendat. Deinde *folia atrovirentia*, multo acutiora habet, quam vulgaris, & *urticae urentis* simillima, acutis dentibus, longoque mucrone. Sed floris etiam evidentius est discrimen. Is in similibus racemis ex alis foliorum prodeuntibus nascitur, sed in planta multo majori minor, ut vix duarum linearum diametrum expansus superet, inaequalis equidem, ut maximum segmentum sit supremum, imum minimum, media medio modo se habeant, sed nunquam coeruleus, perpetuo languide carneus, pictus venis, quae ex albo tubo purpureae veniunt. *Stamina*, *Tuba*, *Ovarium*, non evidenter differunt, hoc compressum, emarginatum, & in utroque loculo polyspermon est. In *Helvetia* fere ubique in sylvis frigidis. Prope *Bernam* in sylvula *Weilerholz*, ad algida ambulacra, quae toties adii, delectatus remota solitudine: sub clivo *Sandrein* ad *Arolam* in dumetis. Circa balneum *Weissenburg Augustae Rauracorum*, in valle *Emmenthal*, *Creux du vent* &c. CLUSI-

us

a) III. 56.

us a) eam non videtur descripsisse. *Teucrium* enim *Pannonicum* I. quod ad suam non satis dubius refert IOHANNES BAUHINUS, & ex coeruleis floribus, & ex folii figura est *Veronica supina folio Teucrii pratensis*, qualis altior in herbosis Helvetiae collibus saepè prodit. Sed LUGDUNENSES *veronicam maximam* b) dixerunt, cum icone non mala, uti non incommoda est IOHANNIS BAVHINI c) icon, qui Genevae inventam, absque synonymo, vocat *Chamaedryn falsam maximam, an Teucrium I. sive majus Pannonicum Clusio*? Ex LUGDUNENSIBUS dixit in *pinace* CASPARUS *Chamaedryn spuriam majorem latifoliam. In Phytopinace vero spuriam majorem primam* d). *Chamaedrys* verò *mas* utraque CAMERARII e) de quarum *altera* dubitavit CASPARUS, videntur omnino verae *Chamaedryes* esse, non *Veronicae*. Neque *Chamaedrys fruticosa* JUNGERMANNI & HOFMANNI f) huc videtur facere, sed ad *CLVSIANVM* illud *Teucrium* I. Apud PARKINSONUM quod non invenio, miror. RAIUS LUGDUNENSIVM plantam non vidit g), IOHANNIS BAVHINI nomine vero dixit idem *Teucrium* I. CLUSII, h) neque MORISONUS verbis, quae exscribit, LUGDUNENSIVM, quidquam addidit i). TOURNEFORTI-

E 3 us

- a) Pannon. p. 612. & ic. p. 613. quod in *historia* I III. est p. 349.
- b) p. 1165.
- c) III. p. 2. 286. si quidem, quod dubium est nostram velit. Eadem est CHABR. p. 4-8.
- d) p. 474.
- e) *Hort.* p. 39.
- f) *Flor. Altdorf. delíc. Sylv.*
- g) Teste Asterisco, *histor. pl.* p. 848.
- h) ib 849.
- i) *Hist. oxon* II. p. 322. L. 23. S III. fig. 18. vocat *Veronicam maximam latifoliam* s. *quercus folio*, quae similitudo non a natura desumitur.

usk), GARIDELLUS l), TILLIUS m), MAGNOLIUS n) nomen habent LUGDVNENSIVM, absque ulla distinctionis nota: neque quidquam HERMANNVS o), & PLUKNETIUS p) & BOERHAAVIUS q) & AMMANN r) reliquerunt, ex quo constet, eam ipsis fuisse cognitam. Unus superest BUXBAUMIUS, qui *Veronicam s) pratensem omnium maximam*, in Bithynia inventam ita depinxit, ut nostrae sit simillima: neque loci natalis insignis diversitas nos terret, cum *Olympus s)* & *Cappadocia* Alpinas, *Byzantinus* autem ager Pannonicas CLUSII ferat, eodem teste t) BUXBAUMIO.

§. XXII.

In iisdem sylvis plurima eleganti spectaculo nascitur *Rosa non spinosa*, ramosissima, folio levi duro, flore odorato, vividissimi coloris Kermesini, centro pallente, fructu raro lenissimis spinis & ad basin solum hirtis, plerumque levi, uti tota planta glabra est, praeter petiolos floriferos, qui hirsutiem aliquam habent. In ea planta ob-
servo

k) *Veronica maxima* IRH. in *Schol. Bot.* verò nomen habet C. B.

l) *Hist. des plant. qui naiss. aut. d Aix* p. 485. eodem nomine.

m) *Hort. Pisan.* p. 171. Nam is fere nullam TOURNEFORTII plantam non habet.

n) *Hort. Reg. Monsp.* 203. eodem nomine.

o) *Flor. Batav.* p. 72. cum nomine MORISONI.

p) *Almagest.* p. 343.

q) *Ind. alt.* p. 225. si quidem nostram intellexerit, nomen enim amicissimi ROYENII appositum plantae BOERHAAVIANAE videtur demonstrare, quod *Teucrium* I. sub nostrae nomine in horto Leydensi alatur. *Flor. Lugd. Batav.* p. 303.

r) *Char. plant. natur.* p. 327.

s) *Cent. I. rar. plant.* p. 23, T. XXXIV.

t) *Centur.* II, p. 25.

fervo , I. Omnino huc pertinere , *Rosam sylvestrem* quae a *Majo* nomen habet , spinis non perinde minacibus GESNERI a). Nam idem *Rosas majales sine spinis* vocat alibi b). Deinde II. *Rosae sylvestris genus tertium* TRASI e) iisdem pene vocibus describit , quibus GESNERVS usus est , & eodem pertinere : Ut adeo *Rosa sylvestris odoratissima rubro flore* CASPARI BAUHINI expungi possit , & ad *Rosam* ejus X. referri , quo & XIX. revocari debet. CORDI certe *quarta Cynosbatos* , d) si lanuginosa & incana folia habet , longe utique a nostra distat. Deinde *Rosa saxatilis minima flore ruberrimo* CAMERARII e) cujus icon admista esse videtur aliis *Rosis* in una tabella depictis , factis similis est nostrae. *Rosa Graeca* & *Cynorrhodon leve* ex monte *Pilati* f) odoratum LUGDUNENSIVM nostra est , & facit ut nostrae eadem sit *Rosa canina spinis carens biflora* CASPARI BAUHINI. *Rosa alpina pumila spinis carens* , BURSERS g) omnino huc pertinet. Bona vero descriptio est IOHANNIS BAUHINI h) , quae & RAII i) est , uterque , vero in *Jura* M. nostram legit. Nam in *Dolaz* M. & in asperis rupibus , qua ex *Vogelberg* descenditur in *Wasserfall* , eadem legi anno 1736. *Rosa Provincialis minor* k) ,
quam

a) *Hort. Germ* p. 126.

b) *Tabb. coll. stirp.* p. 102. b.

c) p. 988.

d) *In Dioscorid.* I. c. 124.

e) *Epic.* p. 99. GESNERIANAM in *horto Medico* p. 144. *Cinnamomeam simplicem* vocat.

f) p. 126.

g) *Art. succic.* p. 535.

h) *Rosa rubello flore parvo simplici non spinosa* II. p. 39.

i) eodem nomine RAII p. 1470. & *Syll. stirp. exter.* p. 219.

k) p. 1085.

quam ad nostram excitat TOVRNEFORTIUS , nihil mutata sententia per reprehensionem IOH. BAUHINI, ea manifesto spinosa est.

§. XXVIII

Paulatim *Aria* & *Ranunculus montanus aconiti folio* frequentius visi. Et hic quidem trium, quatuorve pedum altitudine, semper idem visus est cum Alpino humillimo. Deinde *Thalictrum alpinum aquilegiae folio staminibus floris, albis, flavis, & purpur ascentibus* : *Cyanus major* ; *Oreoselinum majus* ; *Christophoriana* : *Prenanthes VAILLANTII latifolius flore purpureo* : *Melissophyllum albo, & carneo flore*. *Valeriana alpina folio scrophulariae* : *Geum rotundifolium majus* : *Polygonatum angustifolium non ramosum, & aliud flore majore odore* : *Hieracium latifolium glabrum ex valle Griesbachiana, & aliud asperius Conyzae folio* ; *Myrrhis palustris latifolia* ; *Dentaria* ; *siler montanum* ; *Lonchitis aspera* ; *Polypodium angustifolium flore vario, omnino alio genere, & proprio, dignum, cum inter nostras filices solum seminalia folia propria, & diversa gerat a sterilibus a*). *Laserpitium foliis latioribus lobatis* : *Melampyrum floribus parvis luteis* ; pluresque aliae.

§. XXIX.

Frequens erat ad viam , uti in omnibus Alpium humilioribus pascuis non infrequens est, *Cardui* genus, vulgare, sed obscurissimae notitiae. Ego *Carduum mollem* voco, *foliis rigidis molliter spinosis, scapo longo paucifloro*. *Radix* longa lignosa est. *Caulis* unus plerumque, aut plures, erecti, cubitales, & ultra, alis foliaceis spinosis passim obducti, quas faciunt foliorum initia, priusquam

a) RUPPIUS *Spicant* dixit. An LINNAEUS ad *Acrosticha*?

a caule recedant. *Folia* solida , & dura, perpetuo glabra, nervo medio conspicuo, margine omni mollibus, & perexiguis spinulis aspero, alias pene integro, ut *falicina* aemulentur, alias dentato, alias profunde, & varie laciniato; Color hinc sature viridis, inde caesius, sive ex glauco-pene virens, non sine lutei mistura. *Rami* pauci, iique fere non foliosi, *storem* gerentes, qui erigitur equidem, sed postquam vigor plantae declinavit, pendet et invertitur. Is magnus est, colore ex laeta purpura dilutiori. *Calycis* squamae longae, simplices, innocuae, apice non recurvo, virentes, mucrone saepe purpurascente. *Flosculi* numerosi, in quinque lacinias profundissime secti. *Tubus* longus, *Staminum cylindrus* alba eminens, purpurea: *Tuba* simplex; *Semen* striatum, coronatum, pappo simplici, argenteo, in thalamo papposo. Hujus, adeo frequentis plantae, antiquam descriptionem nulla reperio. Nam etsi utcunque convenit icon *Cirsii majoris singularibus capitulis magnis*, C. B. quae exstat in *Observationibus LOBELII* a), diversissima tamen est, habitu, & plumoso pappo. Ita *Cirsium Pannonicum primum pratense* CLUSII b) foliis quidem caesiis convenit, & loco natali, & habitu monocloro; sed diversum esse, ex *berbario vivo* CASPARI BAUHINI didici, atque refero nunc ad *Cirsium* simile nostro *Carduo*, sed mollius, quod in altissimis pratis *les Mosses* inter *Aquilegiam* & *Chateau d'Oex* olim reperi. Sed BAUHINORUM prima hic est inventio. Et varietas quidem laciniatis foliis, est *Carduus dictus Cirsium, folio laciniato nigrius* IOHANNIS BAUHINI c) lectum in *Wasserfall & Thuri*, *Juræ* partibus

- a) *Cirsium majus* ic. 582.
- b) In *Pannon.* 656. & in *hiflor.* CXLVIII.
- c) III. I. p. 43.

bus, frequens etiam mihi visum est. Inde RAVVS d), qui prope *Genevam* eandem plantam reperit, historiam non illustravit. MORISONVS e) male retulit ad *Carduum Aspbodeli radice*, neque enim tales sunt nostro, neque dixerat IOHANNES BAVHINVS, sed *Hellebori nigri* similes. Verum alter frater, CASPARVS, in eodem *M. Wasserfall* idem invenit, descripsit, dixitque *Cirsium angustifolium* f). Inde *Cirsium angustifolium Germanicum* PARKINSONI g). Recentiores, & princeps TOVRNEFORTIVS, nihil addunt. Sed altera varietas, *foliis integris*, in eodem *M. Wasserfall* lecta est a CASPARO BAVHINO, ibique, & protinus supra *Dornach*, etiam ego inveni. Id nominavit *Cirsium capitulis singularibus parvis* h), & synonyma fecit *Cirsion* DODONAEO i), *Cirsium III. montanum* I. CLVSII k), *Cirsium alterum* LOBELII l), haec certo, CAESALPINIANVM ex conjectura. Verum id, simile utcumque nostro, in maritimis regionum calidarum provenit, ubi & RATIO visum est, loco certe remotissimo a subalpino, quem nostrum solum amat. LOBELIVS omnem similitudinem excludit, quando caules *teneros* dicit: DODONAEVS autem *Lactucae* foliis comparat, cum nostro folia sint duritie *Lauri*, caulisque firmus. Figura, uti in universum non re-

d) *Syll. plant. extra Brit.* p. 85. *hisor.* p. 305.

e) III. p. 151.

f) *Prodr.* p. 155. *Catal. plant. circa Basil.* p. 102. & *Pin.* p. 377.
Idem nomen existat in RAVI *Sylog. plant. extra Brit. nasc.* p. 99.
& in I. R. H.

g) p. 962. *Theatri.*

h) *Catal. plant. circa Basil.* p. 102. *Pin.*

i) In *purgant. hisor.* p. 451. *Pemptad.* p. 737. edit 1616.

k) *Pannon.* p. 655. *hisor.* p. CXLVIII.

l) *Observ.* p. 314. *Advers.* p. 251. *icon.* p. 382.

recedit, ita nimis ramosa, & frondosa est. Nisi velimus CLUSIANAM plantam cum nostra conjungere, DODONAEI & LOBELII stirpem, utcunque eadem omnes icone sint usi, separare, & a nostro, & a CLUSIANO *Carduo*. Quod, & si non probabile videretur, forte non esset a vero remotum. Nostram enim plantam CLUSIVS, qua erat diligentia, vix potuit non vidisse. IOHANNES tamen BAVHINVS & RAVVS nulli ejus in Helvetia inventae meminerunt, sed exscripserunt tere ex CVSIO.

XXX.

Jamque enixi per sylvam, aliquamdiu delectati pulcherrimo prospectu per lacum *Neocomensem* & pagi *Aventici* magnam partem latissime patente, per angustam vallem, mistam sylvis & pascuis, iter nostrum ursumus. In sylvis *Cacalia glabro folio*, & *Campanula folio drabae minoris* nascuntur. Et ad hanc quidem, quod confusior sit ejus historia, aliquas animadversiones addimus. *Radix* unus est napulus scaber & teres. *Caulis* angulosus rectus, ad duos pedes, & ultra. *Folia* leniter hirsuta, & aliquando glabra a), ora acute denticulata, brevi acumine, & aliqua *urticae* similitudine. *Calyx* capillaribus segmentis; floris color semper visus est coeruleus intensus. Multi caeterum ex alis foliorum, uno fere versu prodeunt in raram spicam, & in eo, uti toto habitu, *campanulam hortensem* rapunculi radice refert. Ea est *Campanula Drabae minoris foliis* CASPARI BAUHINI b), qui ex *Thermis Valesis* habuit, ubi copiose eam legi; nam in alpinis pratis, & praetera similibus locis &

F 2 in

a) Id ideo addo, quod JOH. BAVHINVS suam *flore dilutiori* glabram dicat, CASPARVS vero suam, *folio Draba minoris* subasperam.

b) *Prodr.* p. 36. & in *Pinace*.

in *Ursaria* valle, & circa *Candersteg*, & in *M. Suchet*, qua parte ad pagum *Baume*, viperarum copia non incelebrem, descenditur, non rara est. Ex eo PARKINSONVS c), & RAIVS d), & TOVRNEFORTIVS e) eodem servato nomine. Deinde ipse TOVRNEFORTIVS huc revocavit *Rapunculi genus folio serrato rotundiore* f) IOHANNIS BAVHINI, quod ex *Stiria* habuit, consentiente SCHEVCHZERO, neque recedente icone IOHANNIS. Erit ergo *Campanula stiriaca nonnihil hirsuta imis foliis rotundioribus per ambitum profunde crenatis* PLVKNETI g), & *Rapunculus folio serrato rotundiore flore convolvuli* MORISONI h), qui IOHANNEM sunt secuti. Sed omnino etiam videtur huc facere *Campanula alpina urticae foliis minor, floribus reflexis, & unico ordine dispositis flore coeruleo* PONTEDE-
RÆ i), quam pro nova dat, diversam solo colore a *Campanula alpina glabra flore dilutissime coeruleo* IOHANNIS BAVHINI k). Nam & haec, repetita a MORISONO l), TOVRNEFORTIO m), RAIO n), TILLIO o), nostrae eadem omnino videtur, quam siccam, quod non temere autumo, acceperat

e) *Theatr.* p. 646.

d) p. 733. cum asterisco. *Syll.* p. 81.

e) *I. R. H. & Schol. Bot.* p. 75.

f) *Il.* p. 798. CHARR. p. 261. SCHEVCHZ. *It. alp.* 1. p. 47. Simile nomen est *Campanulae foliis subrotundis* CASPARI BAVHINI, sed eam in *notis meis* invenio folio paulo rotundiori a nostra differre.

g) *Almagest.* p. 77.

h) *Hist. Oxon.* II. p. 455.

i) *Comp. Tabular. Botan.* p. 74.

k) *Il.* p. 806 CHARR. p. 263.

l) *Hist. Oxon.* II. p. 453.

m) *I. R. H.*

n) *Hist.* p. 739. cum asterisco.

o) *Hort. Pisan.* p. 29.

rat ab AGERIO BAUHINUS, colore vitiato, ut solet. Denuo, idem est p) *Rapunculum Teucris* folio BARRELERII q), qui *Rapunculus* est *alpinus Teucris folio rhomboidalis* Coccin- nis r), & *Campanula alpina Teucris folio angulato* I. R. H. Tandem eadem omnino videtur nostrae, *Campanula bor- tensis rapunculi radice* SCHEUCHZERI s) in *valesiorum* altis pascuis lecta, cum ea *Campanula* similis utique nostrae, & maxime calycis latisegmentis diversa, alta loca & alpina non amet, nostra vero, iisdem locis in *Valesia* frequens sit.

§. XXXI.

In pascuis, quae in mediis sylvis pinguissima offendi- mus, pulchra *Orchidum* genera proveniunt. *Orchis purpu- rea spica congesta pyramidalis*, cujus egregiam iconem de- bemus DILLENIO, a) & *Orchis rotundus* DALECHAMPII b) frequens in *Juræ* pratis, sed & in praealtis alpium grami- neis a me repertus in *M. Robtenborn*. Tenuis ejus est me- moria. LUGDUNENSES brevem historiam habent, iconem adeo rudem, ut pene sit inutilis. CASPARUS BAUHINUS ni- hil addidit, praeter falsum epitheton *lutei* floris b*), quod (ad emendationem forte FRATRIS) correxit in *PINACE* c). Nihil JOHANNES BAUHINUS d) addidit, nihil RAUS, praec-

F 3

- p) Consentiente SCHEUCHZERO. I. c.
- q) *Icon. posth.* 567. quae bona est.
- r) *Mus. di Pianta* p. 75. T. 61.
- s) II. VII. p. 510.
- a) *Synops.* RAIAN. III. T. XVIII.
- b) p. 1556.
- b) *Phytop.* p. 122.
- c) Ubi dixit *Orchidem globoso flore.*
- d) Nomen retinuit DALECHAMPII. II. p. 765.
CHARR. p. 250.

praeter locum natalem e). PARKINSON f), MORISON g), TOURNEFORTIUS h), &, qui nulla stirpe caret, TILLIUS i), non videntur plantam vidisse. VAILLANTIUS k) etiam expungere conatus est. Nomen ejus habent etiam SCHEFFERUS l), KNAUT m) & BUXBAUM n), & THALIUM o) citant auctorem. Sed THALIUS quidem *umbellatum* florem dixit : Ipsi vero nihil addiderunt, ex quo discamus, quod plantam nostram viderint. Sed nimis singularis est fabrica floris, quam quae omittatur. *Testiculi* quidem de more, & *folia* oblonga modice acuminata, conveniunt generi. *Spica* breviori est habitu, & densissima, qualis in *nigra* est. *Foliola* sub ovarii longula. *Ovarium* longum, & gracile. *Barba* trifida, segmentis lateralibus simplicibus, medio leniter trifido, interjecta divisioni spinula, punctato. *Cuculli* vero petala ab omni alia *Orchide* remotiora, nam omnia in longam caudam gracilissimam producantur. Eorum duo, quae interiora sunt, puncta etiam habent. *Color* vero ubique roseus. *Calcar* longum. *Machinula* *Staminum* ex more gentis. Possit ergo verissime dici, *Orchis spica brevi densa petalis caudatis*.

§. XXXII.

e) *Hist. p.* 1216. cum nomine C. B. Invenit in montibus circa Genevam. In *Syll. plant. extra Brit.* p. 191. *Orchidem rotundam* DAL. vocat & CASPARIUM contra FRATREM male defendit.

f) *Cynosorchis capitulo globoso* *Theatr. Bot.* p. 1345.

g) Cum nomine C. B. III. p. 492.

h) Eodem. I. R. H.

i) *Hort. Pisan.* p. 124.

k) In *Botanic. Parisin.* p. 194. refert ad *Orchidem Pannonicam* III. CLUSII.

l) *Orchis rotunda* Dal. *delic. Bot. Halens.*

m) *Orchis rotunda flore puniceo magno.* *Enum. plant. circa Hal.* p. 71.

n) *Enum. plant. curatlor.* p. 241. eodem nomine.

o) *Orchidis species flore in umbellam* *Sylv. heron.* p. 81. 83.

§. XXXII.

Cum ea & hic, & in pratis *Grandvi*, uberrime provenit *Orchis palmata angustifolia Alpina nigro flore* a), odore non adeo, ut in alpibus eximio, qui oleum-caryophyllorum stillatitium aemulatur. Accolae vocant *Jalousie*. Planta nota est. Flos singularis, & ni fallor, non satis cognitus. Spica densa est & brevis. Foliola sub ovarii longa, purpurea. Ovarium brevissimum, valde pro portione longitudo- nis latum. Flos inversus. In angulo nempe acuto, inter ovarium & scapum intercepto, Calcar est brevissimum, ut pene nullum sit, & Barba ad latus duobus dentibus incisa, lata & triangularis, hederæ folio non absimilis. Sed Calcar & Barba solent sub ovario esse, in angulo ovarii cum scapo obtuso. In eo vero loco in nigra Orchide cucullus est, qui quinque fit petalis, quorum duo reliquis angustiora sunt. Haec omnia ex atro purpurascunt. Domuncula staminum coccinea, apices lutei, ut in *Orchide fucum referente*, nam in plerisque speciebus sunt virides. Commode itaque diceretur *Palmata angustifolia flore supinato; calcare brevissimo.*

§. XXXIII.

Superata hac valle, per sylvam abiegnam, ingruente nocte, non absque aliquibus erroribus, per tenebras in alpinam casam, sed lautio- rem, pervenimus, haud procul *Noiraique* pago vallis *Travers*, sub ipsa ima valle, quae dicitur *Creux du Vent*. Ibi fragis melle & lacte liberaliter excepti, ut solennis jubet *Helvetiorum* monticolarum hospitalitas, quieti

a) Omnium primo dicta **RHELICANO** in *Stœborniade*. quae apud **GRONERUM de M. Fratio**. prostat, anno 1536.

b) Neque bene descriptus a **SCHUCHZERO** *It. alp. IV, p. 339.*

ti nos dedimus, nam ante diluculum viam denuo ingressi sumus, die II. Julii. Non *Digitalem parvo flore*, neque *Trollium* valde morati, quae plurimae ibi nascuntur, pervenimus ad scendendo in *caveam* vastissimi amphitheatri, solidis & abruptis ad perpendicularum rupibus in semicirculi speciem cinctam, nova loci facie. Patet vero & ad vallem, unde veniebamus, & ad occasum per difficilem aditum *le pertui de la bise*, ad orientem demum faciliori per sylvam adscensu. Paululum substitimus mirati altissimos quasi muros, nulla manus opera erectos, falconum, & vulturum tutissimas arces, deinde incumbentes angustae valli aeternas sylvas, ex frequenti ruina, quam dederat venti inmanis saevitia per omnes fere *Helvetiae* sylvas, etiam magis, & horridas & inpeditas. Sed statim poti ex gelidissimo fonte, diversos in calles secessimus, conventuri denuo in pascuis *Grandvi*. Ego ad Orientem adscendi, per saebrosam viam mediasque sylvas. Ibi plurima *Lunaria filiqua longiore*, & *Cardamine hirsutior*, loco subhumido & umbroso.

§. XXXIV.

In iisdem umbrosis & udis, similibusque locis per omnia montana *Helvetiae*, multum provenit *Leucojum vernum perenne album majus* a), cujus non memini, quod aut raram, aut monendum sit, idem esse *Leucojum vernum perenne album minus* I. R. H. b), id enim dudum alii senserunt: sed ut conparem cum *Turritide minore* c) I. R. H. Ab ea enim planta, nae non facile utique distinguet, qui utramque plantam per varias aetates persecutus fuerit. Folia, flores filiquae,

a) *Draba* II. CLUS. *Pannon.* p. 562. *biflor.* CXXIV. CXXV. bené.

b) *Draba* III. *succulento folio* CLUSII *hist.* CXXV.

c) ZANICHELLII *icon* 170. & C. B. *Prodr.* p. 42. nomine *Erysimo similis hirsutae albae*, commodae sunt.

liquae, similia sunt. Ego sollicitè comparatis multis utriusque speciminibus, invenio florem *Leucojo* paulo majorem, filiquas paulo latiores esse, habitum magis brachiatum, & procumbentem, filiquas a caule majoribus angulis recedentes, folia paulo, sed non multum, profundius serrata. Varietas *Leucoji* incola summorum alpium saepe flores habet lividos fere violaceos. Sed & id *Turritis minor* imitatur. *Nectaria*, quae LINNAEUS d) in *Leucojo* nostro invenit, & tanti facit, ut etiam genere distinguat, ea in meis ficis invenire non potui. An quod de diversis plantis loquamur?

§. XXXV.

In iisdem nemoribus, conspicua statura erigitur *Carex mollis foliis imis laciniatis, superioribus integris, squamis calicis reflexis*. Is, quoniam paucissimis cognitus est, meretur describi. *Folia* ejus ima valde a superioribus discrepant, suntque *Dipsaci* laciniati, aut *Acanthi foliorum* non dissimilia, costa lata, ad quam primo vagae solutaeque pinnae junguntur, deinde latiores, & ipsae non leviter serratae, quarum ultimae in latum quasi urticae folium, longum, mucronatum, acute serratum confluent. Omnis margo mollissimis pilis quasi ciliis ornatur. Pars cauli obversa subhirsuta est leviter, prona album tomentum ad nervulos habet, sed tenue, & rarum. *Suprema folia* absque ullis pinnis, uno continuo ambitu terminantur, ex difformiter elliptico productiori, paulo magis tomentosa. *Caulis* altissimus est, vidi olim qui meam statuam superaret, profunde
sul.

d) *Char. gener.* 544. *Hort. Cliffort* p. 325. *Flor. Lapon.* 257. Humanissimus ROYENIUS & ipse ad *Arabim* refert *flor. Leid. Prodr.* p. 339.

falcatis; alis spinosis subinde abundans, fragilis. Flores ad caulis & ramorum vertices congesti, & seni septenive ad unum petiolum sessiles, quam primam cum *Lappa* similitudinem habet. Sed *calyx* & ipse *Lappam* imitatur, gracilibus squamis, quarum apex mutata directione vel ad latus, vel retrorsum etiam, gracili mucrone flectitur, in eo diversus a *Lappae* calyce, quod non brevissimo hamulo, circulariter flexo, sed longo mucrone, eoque utcunque falcato terminetur. Flosculi purpurei profunde dissecti. Seminis pappus simplex, quo a *Cirsio* VAILLANTII differt. Passim in *Jura* provenit, v. g. ad longam illam acclivemque viam, quæ ab *Orvins* versus *M. Chasseral* ducit; deinde in valle *Grindelia* in dumis, priusquam pagum subeas; in valle *Ursaria*, & circa *Thermas valesiorum* ad sepes. Non est certe noster, *Carduus mollis latifolius* a CASPARO BAUHINO in *Prodromo* a) descriptus, quem *Lappae capitulo* vocat in *Pinaco*. b) Nam folia ei tribuuntur rumicis. Neque *Cirsium acanthoides altissimum polycephalon Lappae capitulis* VAILLANTII c) utcunque nomen conspiret; nostro enim pappus non est plumosus. Sed omnino videtur huc referri debere *Cirsium majus caule alato polycephalon capitulis majoribus personatae aemulis* a SHERARDO lectum in *Jura* M. prope *Genevam* d).

XXXVI.

Passim in humidis *Chryso splenion* provenit, quod in Germania semper alternis foliis provenire, & differre a DODONAEI a) *Saxifragia aurea*, dudum ante PETITUM b) obser-

a) p. 155.

b) p. 377.

c) *Memoir. de l' Acad. des scienc.* 1718. p. 203.

d) *In syll. Stirp. extra Brit. nasc.* p. 399.

a) *Pemptad.* p. 316. qui conjugata folia pinxit.

b) *Lettres dun Medecin Namur* 1710, lettre III, p. 39.

servavit JUNGRUS c). Deinde & prius, quam penitus ex sylva ad scopulos perveniatur, *Cynoglossum minus folio virente*. Tum vero paulatim tenuior sylva, graminea spacia relinquit, quibus ad Austrum modicæ rupes opponuntur. Ibi, mutato loci ingenio, subito multæ plantæ proveniunt minutiores, & magis alpinæ,

XXXVII.

Primam memoramus *Bistortam alpinam minimam*, quæ adeo sæpe repetita est apud Scriptores rei herbariæ, ut operæ precium videatur dispersas nomenclaciones in unam colligere. Antiquissimum nomen est ARETI a), qui *Bistortam minimam uno in caule foliolo* legit in *Nesso*. GESNERUS *Limonii speciem minorem* b) dixit in altis montibus nascentem. Deinde CLUSTUS *Bistortam minorem* e). In ejus icone folium imum ellipticum desideratur, nervi tamen ad oram folii exprimuntur. Sed CAMERARIUS d) iconem eximiam proposuit, quæ folia ima elliptica, nervis ad oras exiguis, egregie exprimit: verum eam a GESNERO habuisse videtur, plantam ipsam parum cognovisse, siquidem alibi e) cultu in vulgarem speciem degenerasse dicit, quod in tanta diversitate seninis foliique fieri posse non videtur, CLUSIANAM vero, æque nervosis foliolis, æque longa spica & gracili præditam, a sua distinguit. LOBELIUS *minoris & minimæ* in *Adversariis* f) absque distinctione, in *Illustra-*

G 2

ti

c) *De homon. plant.*

a) Post *CORDUM*. p. 234. b.

b) *Add. ad p. 265. de hort. German.*

c) *Pannon* p. 478. *bistort.* LXVIII.

d) *Bistorta minor f. Alpina* *Epit.* p. 684.

e) Dicitque *Bistortam alpinam minimam* *hort.* p. 28.

f) p. 121.

tionibus g) vero *Bistortam minimam nostratem* pro nova describit, incertum, qua nota distinctam. JOHANNES BAUHINUS h) ut solet, sapiente consilio usus, CLUSII & CAMERARII plantas conjunxit. Contrario more FRATER *Camerarianam* in *Phytopinace* i) *minorem*, in *Pinace alpinam mediam* dixit, CLUSIANAM vero illic quidem *minorem alteram*, hic *alpinam minorem*. PARKINSONUS una addita ex LOBELIO tres habet, *minorem nempe nostratem* k) a LOBELIO, *minorem alpinam* l) ex CLUSIO & CAMERARIO, & *minorem pumilam variam* m) ob foliorum diversitatem denuo pro nova. Ab eo tempore etiam aucta est confusio; cum enim MORISON in hortensi stirpe, per ocium observato semine, id rotundum esse inveniret in *Genevensi* & *Westmorlandica*, PARKINSONIANAM vero, incertum ex qua traditione, existimaret simile semen habere vulgari, tres denuo plantas fecit, *Bistortam minorem seu Alpinam* n) ex CAMERARIO o); *Bistortam pumilam foliis variis rotundis & longis* ex PARKINSONIANA *varia* p); *Bistortam alpinam minimam soboliferam* q) ex CLUSIO, nam & is suo tempore jam observaverat, ludere *pumilam Bistortam* foliolis loco feminum in spica provenientibus. *Minorem vero nostratem* PARKINSONI omisit, aut tacite junxit *sobolifera*. Idem in iconibus etiam multiplicavit

g) p. 80. Semen primus subrotundum describit.

h) *Bistoria minima*. III. p. 339. ex M. THOMAS CHARR. p. 507.

i) p. 357.

k) p. 392. pro distincta a stirpibus veterum. Id nomen habet MORISON in *hort. Blef.* p. 29.

l) Ibid.

m) Ibid.

n) *Hist. oxon.* II. p. 585.

o) Qui & ipse, si recte video, semen habet *gigartinum* in icone.

p) Ibid.

q) Ibid.

vit errores. Nam pro *majore radice magis intorta* nostram pinxit, ex crenis marginalibus facile agnoscendam, CAMERARIANAM vero, quam a CLUSIANA in descriptione separaverat, conjunxit in icone r). RAJUS, sapiens scriptor neque amans specierum inutilium, feminis figura motus, quam vere existimaverat observatam a MORISONO, *Bistortam alpinam pumilam variam* s) PARKINSONI sibi non visam, separavit a sua *Genevensi*, etsi pene ultimo certitudinis gradu constare videatur non duas, diversissimo semine, *Bistortas* in alpibus nasci, quarum utraque folia ima subrotunda, reliqua longa habeat. Idem RAJUS non ausus est *Bistortam alpinam mediam* t), nempe CAMERARIANAM, conjungere CLUSIANAE siue *minori* u), cum omnino evidens sit, iconem siue GESNERI, siue CAMERARII, nostram exprimere foliis ludentem, oris crenatis, *Juræ* & alpium incolam. Ergo & PARKINSONUS, & MORISON, & RAJUS tres reliquerunt *Bistortae* species, quae nihil a se invicem differunt. Eadem deinde ratione HERMANNUS w) & *mediam alpinam* ex CAMERARIO habet, & *alpinam minimam soboliferam* x) ex CLUSIO. SUTHERLANDUS y), SIBBALDUS z) VOLCKAMER aa), BOER-

G 3

HA-

r) *Sect. V. T. 28. f. 3. & 5.*

s) *Hist. p. 187. In Synopsi III. p. 147. vocat Bistortam alpinam minimam foliis imis subrotundis, & minutissime serratis, quod nomen, ex PLUKNETIO ortum, sere definitio est nostrae, licet pro nova, & a CLUSIANA & CAMERARIANA distincta exhibeatur.*

t) *Syll. stirp. extra Brit. nasc. p. 77. & Hist. 1. c.*

u) *Cat. plant. Angl. p. 42. Hist. 187. Syn. III. p. 147. quo revocat minorem nostratam PARKINSONI.*

w) *Flor. Bat. p. 140.*

x) *Flor. Bat. 1. c. Hort. Lugd. Bat. p. 89.*

y) *Hort. Edimb. p. 50.*

z) *Scot. illustr. p. 13.*

aa) *Flor. Noric. p. 64.*

HAAVIUS bb) hoc nomen repetierunt. TOURNEFORTIUS cc) vero, MAGNOLIUS dd), TITA ee), & TILLI ff) *alpinam minorem* vocaverunt post CASPARUM BAUHNUM. Et TOURNEFORTIUS gg), & TILLI hh), *alpinam mediam* distinxerunt, eundem secuti. PLUKNETUS ii) *alpinam mediam* ab ea separavit, quam eo nomine dixit; quo usus est DILLENIUS in *synopsi* III. RAII ll). Interim in ultimo septentrione visam vir industrius MARTENS mm) eam depinxit: MENZELIUS nn), ex varietate CLUSIO & MORISONO visa, dixit *minimam spica prolifera sive foliolis ex spica protiferis*, & ob eandem varietatem RUDBEKIUS oo) *Bistortam alpinam minimam soboliferam*. SCHEUCHZERUS *alpinam pumilam variam* dixit pp). PONTEDERA observavit, florem plerumque album esse, quod verum est, novum nomen qq) fecit, quod non erat necesse. WEINMANNUS rr) pro more suo; ita depinxit *Bistortam alpinam minimam*, ut nemo agnoscat. LINNAEUS ff) *Bistortam* dicit

- bb) *Ind. alt. hort. Lugd. Bat. II. p. 87.*
 cc) *Schol. Bot. p. 7. I. R. H.*
 dd) *Bot. Monsp. p. 33 & H. R. M. p. 33.*
 ee) *Hort. Maurocen. p. 28. & It. alp.*
 ff) *Hort. Pisan. p. 24.*
 gg) *Schol. Bot. l. c. & I. R. H.*
 hh) *l. c.*
 ii) *Almagest. p. 68.*
 ll) *Bist. min. alp. foliis imis subrotundis & minutissime serratis.*
 mm) *It. Spitzberg c. 7. T. I. lit. a.*
 nn) *Pugill. plantar.*
 oo) *Act. succic. p. 96.*
 pp) *Inventam in Rhaetiae Alpibus It. II. p. 130.*
 qq) *Bistorta minima candida comp. Tab. Botan. p. 29.*
 rr) *Phytanthozeiconograph. T. 245.*
 ff) *Flor. Lapon. 1 & 2. Hort. Cliffort. p. 150. Idem nomen existit apud ROYENIUM p. 217. cum synonymo CLUSIANO.*

dicit *foliis lanceolatis*, & ad eam refert, post MORISONUM, illam *folio minus rugoso radice magis intorta*, quam pene certus sum esse varietatem *vulgaris majoris*, nullas ad oram crenas, neque spicam gracilem habentem, neque folia ad terram elliptica, uti ex iconibus FUCHSII comparatis tt) satis constare potest. Eas notas, cum non habeat *Bistorta montana minima* BARRELERII uu), ad *majorem* potius videtur referenda esse. Tandem AMMANUS ww) *Bistortam* describit in Sibiria lectam, quae procul dubio eadem nostrae est, flore albo, semine subrotundo, sobolifera. Reliqua vero omnia nomina, adeo multa hic recensita, sunt *Bistortae foliis variis ad oram nervosis, semine gigartino*, quae ubique, & in editioribus *Jurae*, & in asperis alpium pascuis provenit.

XXXVIII.

In illis lapidosis plurimus provenit *Ranunculus ille albo flore minimus*, de quo loco opportuniori dicetur a), & *Saxifragia sedi foliis serratis, & Filicula saxatilis caule tenui fragili*, & pulchrum *Alchimillae genus folio quinquefolii subtus argenteo a*)*, in alpibus & *Jura* passim frequens, cujus ideo memini, ut separem ab *Alchimilla alpina quinquefolia* CASPARI BAUHINI b), quae, cum eadem sit cum *Alchimilla alpina pentaphyllea minima lobis fimbriatis* BOCCONE c), nostrae aliquando

tt) p. 773. 774. conf. *It. Hercynic.* XIII.

uu) *Icon.* 489.

ww) *Plant. Ruthen.* n. 243. p. 199.

a) §. LXXVII. LXXXI.

a*) Cujus egregia icon est GESNERI apud CAMERARIUM *epit.* p. 908.

Alibi *Argentariam* dixit, *deser. mont. fract.* p. 61, & *Argentariam petraeam hort. German.* 248.

b) *Prodr.* p. 138. & *Pin.*

c) *Mus. di piante.* p. 18. T. I.

quando non optime conjuncta est ab eximio LINNAEO c); Haec enim nihil habet villosi, neque argentei, & folia multo minutius *Ranunculi* quadam forma divisa, summarum alpium incola. Character nostrae idem est cum *vulgari* quatuor staminibus, semine. Umbilicus calycis villo expletur, qui saepe fuscus & niger fit, unde singularis plantae habitus oritur.

XXXIX.

Multa etiam ibi *Androsace alpina perennis angustifolia glabra*, quae plerumque flore est multiplici, diversissima a *Diapensia* LINNAEI a), quae mihi incognita & nova stirps visa est. Nostrae enim certe *calyx* semiquinquefidus, & *Campanula* calyci similis est, quam praecipuam adfinitatem habet cum *Androsace altera* MATTHIOLI b). Neque enim novi, num ea decem illas nostrae *glandulas* habeat in centro tubi floris, ubi expanditur, facientes corollam, qualis est in *Scorpiuro palustri*. *Calycem* vero communem certo nostra non habet, nec peculiaris *calycis* folia ferrata, neque floris segmenta integra d), neque magnam illam calycis ad florem rationem e), ut folia omittam, quae non bene characteri *Androsaces* inmiscuit magnus BÆRHAUVIUS f) Caeterum nostrae commodam iconem dedit CLUSIUS g) Tres alias Helveticas, adgnatas nostrae, alias dicemus.

XL.

d) In *flor. Laponica* 67. Nam in *horto Cliffortiano* sententiam mutavit.

a) *Flor. Laponic.* 88.

b) Cujus pulchra est icon in *Ept.* CAMERAR. p. 639.

c) TOURNEFORT. I R H. T. 46. A.

d) *ibid* ter. & KNAUT *Char. plant. gen.* 42.

e) Nostrae enim flos facile ultra calycem expanditur.

f) *Hort. Lugd. Bat. Ind. alt.* p. 201.

g) *Sedum alpinum alterum lacteo flore Pannon* p. 489. 490. *Sedum minus* X. *biflor.* LXI. ic. LXII.

§. XL.

Multa ibi *Pulsatilla alba*, & *Pinguicula GESNERI*, & *Campanula alpina rotundifolia minima*. Sed in primis, jam a JOHANNE BAUHINO eodem loco lectus, *Daucus Creticus*, cujus hic quidem varietas *rariori folio*, & *longiori* & *pene glabro* nascitur, superius in planitie montis *falconarii*, quæ summa est, altera varietas, *brevi & hirsuto folio & latiori* frequentior est. Hujus *Dauci*, in omnibus *Alpibus*, & in altioribus *Jurae* pratis non rari, historia confusissima est, ut eam expedire non sit inutile futurum. In *Dauco* ergo, *breviori* & *hirsutiori folio*, *radix* magna conica, perennis, fuscis foliis obducta, plures caules, multaque folia fundit, squamosoque, neque piloso capite terminatur. *Folia* ad terram prodeunt ex longis, latis & striatis vaginis, quarum quaelibet vel unum, vel terna edit denuo divisa *folia totalia*. Horum *maximo*, si tria sunt, conjugatarum accedunt alarum non facile ultra sex paria: Harum alarum, quæ primæ, & *maximæ*, denuo quatuor fere tertia divisione pinnas educunt. Quarum denuo, quæ *maximæ*, tria congesta conjugata segmenta habent, quorum prima trifida, aut quadrifida; secunda bifida, tertia simplicia esse solent, ultimo inpare, brevia omnia, vix trium linearum longitudine. Hæc in maximis, reliqua & minores & pauciores divisiones habent. Ultima segmenta semper aliquam latitudinem servant, ad tertiam lineæ partem, nihilque habent de capillari habitu *Mei* vel *Fœniculi*. Omnia hæc præ hirsutiae albescunt ex viridi. *Caules* palmares pedalesque multi, similia, sed *minora*, ex latis magnisque foliis *folia* educunt, hirsuti ipsi, firmique. Sub *umbella involucrium universale* quatuor vel quinque fit *foliis* inæqualibus, longis, quorum, quæ latissima, ea lata sunt unam lineam. *Octo* fere *umbellis minoribus* fit major, aut parum intra eum numerum, aut ultra. Quarum denuo quaelibet calycem habet ex quatuor

H

quin-

quinque, ad septem, latiusculis foliis hirsutis factum, ex albo virentibus, mucronatis. *Semina* hirsuta, striata. *Petala* alba, paulum inæqualia, ita profunde divisa, ut ex duobus sibi applicatis semicirculis fieri videantur, aut cordis profundius dissecti imagine. *Stamina* alba quinque. Alba etiam placentia duas *Tubas* memoria dignas edit. *Odor & sapor* acris & aromaticus. Reperi in M. Scheidek vallis Grindelwald, in M. Dolaz, alibique. In altera varietate, omnia simillima, sed glabra, & segmenta longiora, habitusque laxior. Et de *Daucus* quidem MATTHIOLI a), quem & utraque *Epitome*, *Italica* b), & CAMER. c) repetit, & CASTOR d), & LUGDUNENSES e), & TABERNAEMONTANUS f), de eo nihil lucis habeo, quod adferam. CASPARUS BAUHINUS g) eum diversum existimavit, conjunxit FRATER non sine conjectura, MATTHIOLO suum *Daucum* parum cognitum fuisse. JOHANNEM BAUHINUM plerique recentiorum h) sequuntur, BOERHAAVIUS CASPARUM i). Sed ad nostrum pertinet *Daucus montanus brevissimis & minutissimis foliis* GESNERI k), & certo *Daucus creticus* ejusdem l), cujus etiam iconem habet inter CAMERARIANAS m). *Legitimus daucus Creticus* CLUSII n) *Daucus creticus*

a) *Daucum* I. 779.

b) *Daucum* p. 480.

c) *Ibid* p. 535.

d) *Herb. nuovo* p. 156.

e) *Daucus* I. *Matth.* p. 716.

f) *Daucus creticus* p. 45.

g) Dixitque *Daucum feniculi foliis tenuissimis* Pin.

h) RAJUS, MORISON, TOURNEFORT & c.

i) Qui *Creticum* MATTHIOLI vocat *Myrrhidem Orientalem folio angustiori Peucedani semine villoso* Ind. alt. p. 69.

k) *Descr. mont. fract.* p. 64.

l) *Hort. Germ.* p. 292. b & add. ad 256. b ex montibus Rheticis.

m) *Epit.* p. 535. in *horto vero Creticum verum* dict. p. 54.

n) *Pannon* p. 700. *hister.* CXLVIII. absque icone.

tenfis verus Dioſc. LOBELII o), lectus in *Genevenſum montibus;* αὐγοκρυγῶς THURNEISERI p), ſi quid in eo homine ſerii eſt; *Daucus Creticus ſemine hirsuto* JOHANNIS BAVHINI q) ex hoc ipſo, in quo verſamur, *Falconum monte.* *Daucus montanus umbella candida* CASPARI BAVHINI r), & ejusdem *Daucus montanus multifido longoque folio ſive montanus umbella candida* ſ), in poſterioribus operibus, cujus varietatem, *longiori* & *rariori* t) legit in *M. Waſſerfall;* *Daucus alpinus Cretico ſimilis* PARKINSONI u). Et hæc facile fluunt, primus rem impedivit MORISONVS, quando CAESALPINI w) obſcuris *Daucis* non fatiſ intellectiſ, & planta, ut ex ejus verbis adparet, nunquam viſa, & ſolum per deſcriptioneſ aliorum ſibi nota, nomen c. b. bis repetiit. Inde enim factum eſt, ut *Daucum* noſtrum x) *Saxifragam* dixerit, *multifido longoque folio*, quem ex ſuiſ legibus debebat *Myrrhidibus* adnumerare, quæ ejus etiam in *Umbelliferis* y) fuerat ſententia. Idem eundem *Daucum* denuo, conjunctiſ MATTHIOLI & CASPARI

H 2

BAV-

- o) *Advers* p. 323. cum icone non bona foliis *Mci* aut *Anetbi* & in *obſerv.* p. 416. Is minime dubitavit huc revocare *Daucum* I. MATTHIOLI.
- p) *Hiſt. plantar.* LXII.
- q) III. 2. p. 56 CHABRAEUS *Daucum creticum* *Sciagr.* p. 389. *Bauci* vero *Tiburini* p. 54. breviffima eſt deſcriptio, ut non videam, quomodo de eo definiri queat, RAJUS certe & MORISONUS noſtro faciunt eundem.
- r) *Phytopin.* p. 265.
- ſ) *Cat. plant. circa Baſil.* p. 45. *Pin.*
- t) *ibid.*
- u) *Tbeatr.* p. 896.
- w) *Lanuginoſo Creticis ſimili* L. VII. c. 16. & *non lanuginoſo montano* C. 17.
- x) Cum ſynonymo C. B. quod noſtrum deſignat. *Hiſt. Oxon.* III. p. 273.
- y) p. 84.

BAUHINI nominibus, vocat *Myrrhidem tenuifoliam annuam Creticam semine lanugine alba pubescente z)*. Et ex eotempore inter *Myrrhides* plurimi muneraverunt. *Myrrhidem* nempe *annuam* semine *striato villoso incano* vocant, ex eodem MORISONO aa), HERMANNVS bb), TOURNEFORTIVS cc) BOERHAAVIUS dd) MILLER ee) BOECLER ff). RAJVS JOHANNEM BAVHINVM secutus est gg). TOURNEFORTIVS in scripto priori hh), & TITA ii), & SCHEVCHZER kk) nomen CASPARI retinuerunt, PLVKNET ll) & SIEGESBECK mm) JOHANNIS appellationem. MÜNTINGII *Daucus Creticus latifolius & angustifolius* nn) quid sint, & qua ratione differant, an demum sint duæ nostri varietates, id quidem in ea brevitate defini non potest. Non video, qua ratione ductus TOURNEFORTIVS nostrum alio nomine, ad aliud genus rerulerit *Ligustici* oo), cui semina alata sunt, ita ut in priori nomine, *Myrrhidis*, JOHANNIS BAVHINI nomen, in hoc *Ligustici multifido longoque folio* CASPARI nomen ceter, utut duo *Fratres*, non unius generis duas species, longe minus duorum generum plantas, sed eandem certissime descripserint. Oportet

z) Cum eodem omnino CASPARI BAVHINI synonymo p. 230.

aa) *Umbellif.* p. 44. 67.

bb) *Hort. Lugd. Batav.* p. 423. *Flor. Batav.* p. 15.

cc) I. R. H.

dd) *Ind. alt.* p. 69.

ee) *Garden. dictionar.*

ff) ad Hermann p. 293.

gg) *Sylog. stirp. exter.* p. 114. *histor.* p. 463.

hh) *Schol. Botan.* p. 162.

ii) *Hort. Maurocen.* p. 62. & in *Itin. Alp.*

kk) *It. alp.* I. p. 34.

ll) *Daucus Creticus semine hirsuto Almagest.* p. 129.

mm) *Flor. Petropol primit.* p. 40.

nn) *Waare oeffening van den planten.* p. 399.

tet utique, aliam a nostra, & diversissimam stirpem ob oculis veriatam fuisse TOVRNEFORTII. Nihil enim nostra librarum habet in semine. BESNIER pp) *Daucum creticum officinarum* vocat. *Daucum Creticum* DALE qq), LEMERIER), ZORN ff), & ALLEYNE tt), LINNAEVS, determinato verissimo, uti solet, caractere, *Meo* junctam *Athamantam* habet, *foliis capillaribus seminibus hirsutis* uu), quod nomen retinet ROYENIUS ww), sed diversam plantam denotans, & ab altera, simili sed latioris folii planta MORISONIANA *Myrrhidae nempe annua semine striato villosa incano* separat. BLACKWALLA denique iconem *Dauci Cretici* xx) proponit, quae ROYENI & LINNAEI *Athamantam* foliis capillaribus exprimere, & a nostra, alto atque laxissimo fœniculi habitu differre videtur. Et revera, si *Dauci* characterem ingrediuntur folia laciniata sub umbella cava, uti visum est LINNAEO yy), non poterit ibi manere. Ex TOVRNEFORTII vero legibus non video, quare debuerit removeri a *Daucis*. Calycis ratione habita certe vel *Meo* similis erit, cum quo & habitum communem habet, petalis tamen diversis, quae *Meo* integra sunt, *Dauco Cretico* cordata; vel *Myrrhidae* & *Cherophyllis*, quibus simillimum habet calycem singularem. Tandem mirari licet, stirpis in officinis receptae, neque rarissimae, unam omnino iconem esse, quae

H 3

apud

oo) I. R. H.

pp) *Tournesf. mater. medic. III. p. 325.*

qq) *Pharmacol. p. m. 197.*

rr) *Dictionnaire des drog. p. 190.*

ff) *Botanolog. p. 60.*

tt) *Dispensator. p. 23.*

ww) *Flor. Bat. 97.*

xx) *Herbal. tab. 471.*

uu) *Hort. Cliffort. p. 93.*

yy) *Char. nat. plant. 206.*

apud CAMERARIUM est, & aliqua non habet, quæ desiderari possent.

§. XLI.

Et jam in summum montem eramus exiit, quem late occupant lætissima certe pascua, quibus pinguiora non vidi, infinita florum varietate depicta, & planissima, in lunæ crescentis speciem flexa circa oram horreni præcipitii, quod ad imam arenam (*creux du vent*) juxta abruptissimos scopulos descendit. In ea ipsa ora *Dryas LINNÆI* plurima provenit, in pratibus vero dominabatur *Anemonoides montana hirsuta polyanthos*. Multus ibi, ad rupium supercilia, *Ranunculus minimus albus*, plurima *Pulsatilla alba*, quæ nihil habebat coerulei coloris, qui petala exterius pingere solet in alpibus; & *Gentiana alpina flore magno procumbentibus floribus*, & *pumila verna major*, & *Hieracium montanum latifolium villosum magno flore*, & *Thlaspi folio globulariæ* petalis certe integris & æqualibus, quæ, nescio quam ob rationem, RUPPE a), vilisunt irregularia; *Globularia ipsa montana humillima repens*, cui folia hilum excisum habent. Ejus flores, cum nondum ita viderentur descripti, ut fidum characterem ex Auctoribus decerpere ausus sit veracissimus LINNÆUS b), eam ipsam ob rationem propius contemplantis sum. Sub quovis flore foliolum fuscum est, quosam conjunctione imbricata fit calycis generalis species. Proprius *Calyx* difformis quinquefidus bilabiatus, in duas partes discedens: Superiores duæ angustissimæ, tres inferiores latiores, & minus profunde excisæ sunt. *Stamina* libera quatuor. *Tuba* unica cum globulo, ex ovo, quod nunc in imo calyce minimum est. Hæc omnia cyanea.

TOUR-

a) *Flor. Jemens.* p. 218.

b) *Conf. char. nat.*

TOURNEFORTII c) certe icon, quæ superius labium resectum habet, inferius trifidum, KNAUTIUM d), NISSOLIUM e), & LINNÆUM f) seduxit, ut florem existimarent unilabiatum. BOERHAAVIUS g) nihil satis definivit, neque PONTEDERA h), nisi quod post NISSOLIUM staminum numerum addiderit. Videtur ergo nobis non longe removenda a *Scabiosis*, sive *Asterocephalis*, a quibus semine in medio flore, absque vagina radiata, differt, reliquis dotibus, flore, staminibus, tuba, calyce, convenit. Neque ad excludendam a *Dipsaceis* Globulariam videtur sufficere, quod folia non conjugata habeat, semenque intra florem. Neque enim *Caraxeron* semen habet coronatum, neque aliæ *Dipsacæ* VAILLANTII; folia vero classium certe characteres subire non debent.

§. XLII.

Ad lapides non frequentissime reperi aliam *Dauci* speciem, si a semine hirsuto denominetur, quam in *Helvetia* variis locis alias videram, supra *Dornacum*, inter *Mümmeliswyl* & *Falckenstein* ad rupes, ad ipsam etiam arcem *Falckenstein*. In ea planta aliqua sunt, quæ merentur animadversionem nostram. Est ei *radix* acris & aromatica, villo coronata. *Folia* insigniter varia magnitudine, vix sui in diversis plantæ aetatibus similia videntur, modo cubitalia, modo triuncialia, & tunc tenuiter serrata, firmaque, adultiora vero & amplis incisionibus, & mul-

to

c) Tab. 265.

d) Char. plant. p. 85.

e) *Memoir. de l' Acad. des scienc.* p. 446, & ex eo DILLEN. *supplem. flor. Giessens.* p. 161.

f) l. c.

g) *Ind. hort. alt.* p. 131.

h) *Dissert.* p. 120.

to tenujora, semper tamen eundem characterem servant, quo solo planta, quando non floret, facile dignoscitur, & quem solum fere *Carvi*, atque *Pimpinella crispa* imitantur. Nempe cujusvis secundarii folii, ad princeps folium coeuntis, prima ala, intervallo distat a reliquis ejusdem secundarii folii alis, & alia directione, ut ad earum decussum incedendo quaternæ ibi alæ crucem ad costam primarii folii efficiant. *Caulis Julio M. exeunte* florem profert, densissimis Umbellis, quibus singularis habitus globosus efficitur, quadraginta omnino minoribus coalescentibus in unam majorem. *Calyx* uterque aliquot longis, neque divitis ligulis constat. *Semen* alba hirsutie obductum. *Florem* non examinavi, cum planta junior esset. vitam deinceps in scopulis, non potui attingere, ob loci difficultatem. Huc solent referre *Apii montani* genus in *M. Legerio* prope *Balam* a), brevissime certe descriptum; deinde *Daucum anguloji* caulis *CORDI* b), pariter non satis definitum. Longe minus *Seseli montana* *II. CLUSII* c) huc facit, quod nostro *Dauco* jungit *CASPAR BAUHINUS*, id enim flores habet pallentes, estque aut verum *Oreoselinum majus*, aut simillima certe planta: Sed verius huc refertur *Libanotis alba minor seu amara* *THALII* d), qui diversitatem insignem foliorum non neglexit. Deinde *Asium petreum sive montanum Africanus* *IOHANNIS BAUHINI* e), qui & eam notam, & semina

a) *Hort. Germ.* 247. b.

b) *Index Plantar.* p. 103. b.

c) *Plurim.* p. 61.

d) *Plurim.* p. 44.

e) *III p. 103* ex *M. Legerio* & *Bald.* non solum non mala *CHARLES* p. 397. *Clericus* tamen culpa quod eundem pro *Asio* *Daucum* dedit, non sine aequa. Eo enim

mina hirsuta, & in universum bonam descriptionem dedit, ut meruerit ejus nomen vel eam ob rationem conservari apud RAIUM f), MAGNOLIUM g), & BOERHAVIUM h). CASPARVS nos multis difficultatibus implicuit. *Daucus montanus apii folio albicans* i) utique in *Herbario vivo* est noster, de quo scribimus *Daucus*. Nomen CLVSII male huc refertur. Deinde *Daucus montanus apii folio minor*, in *Prodromo* depictus, lectusque in *M. Wafferfall* huc pertinet, ex fide horti sicci HAGENBACHIANI, qui CASPARO a manibus fuit, propriæque CASPARI collectionis. Tandem *Libanotis minor apii folio* k), non reperta est inter siccas ejus plantas. Ad eam CORDI & THALII nomina referuntur, non recedentia a nostra stirpe. *Libanotis* verò *Theophrasti minor* LOBELII l) omnino diversa est, itidemque eadem huic & desumpta a LOBELIO *Libanotis panacea* TABERNÆMONTANI l*); Fecit ergo sapienter RAIVS quod huic *Libanotidi minori* CASPARI BAVHINI asteriscum apposuerit m), incaute vero MORISONVS, quod post *Daucum* nostrum alibi descriptum repetierit eandem ex CASPARO *Libanotidem*. PARKINSONUS n) ex CLUSIO *Daucum selinoidi-*

nomine in herbario C. BAVHINI planta est *Oreoselini* majoris similis, sed rotundiori & villosa folio.

f) *Syll. plant. extra Brit.* p. 66. *Histor.* p. 460. *Synops* III p. 218. Ipse legit in *Jura M.*

g) *Hort. Reg. Monsp.* p. 20.

h) *Ind. alt. hort. Lugd. Bat.* p. 59.

i) *Pin.* p. 150. *Basil.* p. 45.

k) In *Pin. Libanotis apii folio* in *Phytopin.* p. 277.

l) *lc.* p. 705.

l*) Ex edit. C. B. 315.

m) p. 449.

n) *Theatr. Bot.* p. 898.

linoidem maximum dixit, qui a nostro diversissimus est. MORISONUS *Pimpinellam saxifragam minorem Daucoidem* siue *semine lanuginoso* o), ex quadam cum *Fragoselino crispo* similitudine habitus. PLUKNETIUS junioris plantae elegantem figuram dedit, nomenque fecit *Daucum montanum*. Pimpinella *saxifragæ hircinæ nostræ folio* p) *Dubriensem*, in quo nomine & feminis & habitus rationem habuit. RIVINVS r) lectum in *Gigantum montibus Libanotidem* dixit, genus constituit peculiare, & iconem dedit ad adultum, & latifolium, specimen, characterem non satis definivit. Id nomen manfit apud RUPPIVM s), BUXBAUMIUM t), WALTHERVM u) & HEVCHEVM w). TOVRNEFORTIUS hac planta omnino caret. An hac facit *Daucum montanum Boiemicum* SCHWENKFELDI x). Ea planta denuo, si character *Dauci* est in lacinia-
tis sub *Umbella* foliis, debet emigrare ad aliud genus. RIVINVS a *Dauco* breviori lanugine seminis videtur distinxisse.

§. XLIII.

Inter medios flores, & virentia pascua e longinquo nivem vidi. Quare memor *Croci Alpini*, nunquam a me visi, licet in *Jura* frequens sit, & antiquum nomen *Levette* apud incolas conservet, accurri; neque spem fecerit
flos

o) *Hist. Oxon.* III. p. 285. In *Umbelliferis* p. 84. ejus meminit.

p) *Almagest.* p. 129.

q) In *Pentapet. irregul.*

r) *Flor. Jenens.* p. 226.

s) *Enumer. plant. circa Hal.* p. 185.

t) *Ind. hort. sui.* p. 83.

u) *Prodr.* I. p. 69.

x) p. 61. semen hac facit, descriptio juxta brevior;

flos amabilis, quem toties perreptatis alpibus *Juraeque* tra-
ctibus, non inveneram; neque enim nisi in spongiosa
flavescente terra nascitur, a qua modo ante paucissimos dies
nix defluxit, & brevissimi ævi est. Duplex erat varietas.
Priori ad imum floris tubum violaceus color subnascaba-
tur; segmenta vero petalodea omnino alba erant. *Alteri*
tria petalodea folia exteriora violacea, interiora tria alba,
cum crebris venis violaceis. Utrique cæterum bulbus, &
folia pauca lata, media albicante linea, & *Stamina* tria apici-
bus flavis ex ortu segmentorum floris, & *Tuba apice*
trifido plumoso, qui ad expansionem floris terminabatur,
brevior quam ut emereret. Alias varietates in hortis vidi,
flore ampliori, omnes vero nonnisi coloribus floris discre-
pant. Quare omnem apparatus omitto nominum, quæ
multo cum labore congefferam, ex confusissimis *CLUSII* at-
que *CASPARI BAVHINI Crocis*, omnesque quotquot sunt *Hel-*
vetiæ cives, *SIMLERI* a), ut loquitur *CLUSIUS*, nam sunt *ARE-*
TII, & *JOHANNIS BAVHINI* b), & *RAII* c) & *SCHVCHZERI* d) in
alpibus lectos *Crocos* in unum unio *vernum latifolium*. *AU-*
ctorem habeo, quem ubique maximi facio, *LINNEVM* e).

§. XLIV.

Per ea pascua, ad lapides tenui gramine vestitos *Of-*
mundam lunato folio, & *selaginoides crispum*, *Graminumque*
I 2 spe-

a) *Croci montani speciem flore candido, flore caruleo, & ex candido at-
que caruleo mixto ARETI* in *Ness.* p. 235. & *SIMLERI* in *Vallæ.* &
Alp. p. 333. Quorum priorem, & tertium inprimis legi.

b) *II.* p. 641.

c) *II.* IV. p. 333. videtur nostrorum primum esse,

d) *Latifolius vernus flore purpureo minori* in *sylloge stirp. extra Brit.*
p. 109. in *Jura* lectus, est secundus *ARETI*.

e) *Hort. Clifort.* p. 18.

species, *typhoides spica densa brevi & villosa*, aliudque *glumis variis*, tum aliud *panicula speciosa variegata*, aliaque, nunc non dicenda reperi; & bene onustus plantulis pedem retuli, conventurus socios in pascuis *Grandvi*, quæ sola in *Helvetia* a) *Meum* mihi dederunt; Sed id non obscurum est, neque quidquam habet difficultatis. Neque diu morati, in casa alpina, mundiori ut solent in *Jura* esse, reduces adtulerunt stirpes in *pertuis de la bise*, sive *orientali exitu* lectas, admodum elegantes. Aderat *Bupleuri* species, olim cognita GESNERO b), & inter CAMERARIANAS c) picta; aderat *Valerianoïdes angustifolia* VAILLANTII, sed immaturior. *Tozziani* etiam adferebant, quam olim in *Biennensium* montibus d) legeram mediis in sylvis, deinde in M. *Stockborn* lapidoso loco. Hanc ita pulchre depinxit MICHELIVS e), ut nihil desit præter *stamina*, omnino quaterna, diversæ longitudinis, uti solent in floribus, quibus quatuor semina nuda subsunt, vel ovarium uniloculare, vel biloculare, paucis exceptis. *Tuba* cylindrica simplex. *Barba* trifida maculata, & lineata, cum superius labium duobus, brevioribus & immaculatis flavis segmentis fiat.

§. XLV.

Adtulerunt etiam *Hesperidis* genus suavissimi odoris. Id dissimile videri poterat ejus, quod a CLVSIO *sylvestre* a) dictum

a) GESNERVS. sed ex relatione pastoris, narrat in *Pilati* M. nasci. Ego nul ibi in alpbus, aut *Jura* vidi.

b) *Perfoliata montana* f. *perennis* *Epi.* p. 110. b.

c) *Perfoliata montana* *hers.* p. 31. ic. XXXVIII.

d) Unde primum adlata est ad CASPARVM BAVHINVM inventorem, qui *Euphrasim luteam radice squamata* dixit *Prodrom.* p. 111. neque debuerat præteriri a MICHELIO.

e) *nov. plant. gen.* p. 20 T. XVI.

a) *Faunon* p. 337. *hstor.* p. 2, 9.

dictum, in *Valesia* provenit, supra *Leucam*. Nam multa folia penitus obtusa habet, omnia vero valde latiora, ut sint, quæ semunciae latitudinem habeant & excedant, margine modo obiter, modo profundius serrato, flos vero multo major est angustifolio CLVSII, & fativorum aut æqualis, aut major, pallidus, longo etiam pallidoque calyce. Sed collatis multis speciminibus utriusque, iis etiam, quæ in M. *Chasseral* lecta dono dederat D. *Schub* V. D. M. plantarum amantissimus, nimis adparuit, continua serie, & angustissima folia dari, illa *Valesiæ*, & quæ prope *Acidulas Mauritianas* legerat D. *HUBER*, mediocria, aliquando vagis dentibus serrata ex *Chasseral*, lata, profundeque dentata ex *monte Falconario*. Ut nunc fidentius asseram nihil adesse veri discriminis. Cæterum, huc omnino refero, etsi nostrum apprime odoratum sit, *Leucojum sylvestre inodorum flore parvo pallidiore* HORTI AICHSTETTENSIS a) *Leucojum luteum sylvestre Pannonicum serrato folio obtuso & acuto* JOHANNIS BAVHINI b) *Leucojum luteum sylvestre hieracifolium* FRATRIS CASPARI c), etsi nostrum quidem constanter glabrum sit. Huc etiam pertinet *Hesperis sylvestris hieracii folio hirsuta* GARIDEL d) ex CASPARO BAVHINO. *Hesperis Leucoji folio serrato siliqua quadrangula* TORNEFORTII, non absque ratione adeo vicina CLVSIANÆ, deinde TILLII e), BOERHAAVII f), VAILLANTII g). *Keiri sylvestre folio hieracii* RVFFII h). Et hæc omnia nomina cum

I 3

sua

- a) *Aest. ord.* II. T. 13. f. 2. bona ic. RAI p. 78t. cum asterisco.
 b) II. 872. cum icone; Suo jam tempore dubius fuit, annon esset varietas.
 c) *Prodr.* p. 101. *Pin.*
 d) *plant. aut d' Aix* p. 229.
 e) *hort. Pisan.* p. 79.
 f) *Ind. alt. hort. L. Bat.* II p. 20.
 g) *Botan. Paris.* p. 101.
 h) *Flor. Jenens.* p. 61.

sua planta merito migrant ad *Leucojum sylvestre* CLVSII. Plantæ vero ZANONI, & BARRELERII k) a variis huc relatæ, diversæ sunt, & ZANONI quidem angustifoliam plantam, nihil a CLVSIANA nisi floris magnitudine diversam, describit. BARRELERII *Leucojum montanum angustifolium pallido flore* folia utrunque nostri habet, sed floris petala angusta & incisa, quæ nostro integra, lata, & rotunda sunt. SIEGESBEKII *Hesperis Leucoji folio angusto dentato flore minore luteo* l) ad nostram, flore magno, referri non potest. De PONÆ altissimo orgyali *Leucojo* non liquet. THALIANVM *Leucojum luteum sylvestre* m) ita describitur, ut vix possim cum BAVHINO definire, nostrum esse, distinguere vero ab ipsissimo *Leucojo* CLVSIANO.

§. XLVI.

Adtulerunt etiam *Quinquefolii albi* speciem, quam anno 1728. cum ultimo vitæ discrimine in M. *Leitern Valesia* legi, in angustissima semita super præcipitium pendente, sæpe gradibus in rupe excisis, sæpe ponticulis ex rudibus Abjetibus interrupta; deinde ad *Agaunum*, asperrimis etiam in rupibus. Ejus historia vix sola tradi potest, quæ utique difficilis est, & duobus affinibus *Quinquefoliis* ita implicatur, ut neutrum sine altero queat intelligi.

Maximum nempe Germanicum illud *Quinquefolium album* FUCHSII non valde caulescit, folia vero amat educere ex propriis pediculis, hirsutis iis, & longis, quina perpetuo

i) *Istor. Botan.* p. 110. ic. 59. similis nostræ stirpi ex *Chasseral*: vocat *keiri alpinum foliis dentatis flore parvo odorato*. Ex eo RAJVS p. 783.

k) ic. 884.

l) *Prim. flor. Petr.* p. 53.

m) *Syl. bercynic.* p. 69.

petuo, nullis alis accedentibus digitata, quorum medium maximum est, integris oris, folis apicibus & parte, quæ apici proxima est, rectis & non profundis denticulis sex septem, neque multo pluribus, inciso. Pars altera folii viridis, & glabra est, averſa tota sericea lanugine candidat. *Flores* ex petiolis parum foliosis, quinque petalis cordatis constant, sub quibus *calyx* est decem in alterno ordine segmentis, de more, constans. *Stamina* multa. *Semina* nuda oblonga pappum ex vertice undique fundentia, quem & placenta plurimum delapsis floribus retinet, brevem, & argenteum. Talis in *Germaniæ* sylvis provenit, eamque prope arcem *Tubingensem* ante plures annos legi.

§. XLVII.

Alia species *caulifera* pedalis & ultra, ramoso caule & folioso. Huic *folia* quina ex brevioribus cauliculis, apice tribus majusculis dentibus inciso, hinc glabra, inde ora & nervo sericea pube albicante, reliqua folii parte, aut non hirsuta, aut leviter, *stomate* majusculo ejusque petalis integris, longis, distantibus, venosis. *Semina* pari modo papposa a). Hæc in *herbario vivo* CASPARI BAVHINI fuit nomine *Quinquefolii erecti albi majoris*.

§. XLVIII.

Tertia a nobis lecta in *M. Leitern*, & *Agami*, & in *Creux du Vent*, folia habet ad terram primæ familia, apice multis denticulis inciso. Sed & caules ramosos & foliosos profert. Flores petalis ovatis lactei, simillimi. Deinde folia differunt, non adeo sericea pube villosa, sed hinc quidem gla-

a) VIII in floribus hujus *Pentaphylli* RAO & JOHANNI BAVHINOVI
 § sunt.

glabra, inde hirsuta, ita tamen, ut nihil decedat herbaceo colori, quo utrinque obducuntur. Pyriformia semina simillimum pappum educunt. Id ergo cum secundo (XLVII) petalis foliis & caule consentit, differt utcunque statura, foliis majoribus, & frequentius incisus. A primo distinguitur folio & caulescente habitu, florisque petalis. Cæterum in hujus speciminibus *stamina* luculentius vidi, latis planisque barbatis foliolis, non cylindricis stylis; *Tubas* verolongas, cylindricas, non plumosas, ex acuminato ovarii apice.

§. II.

Multiplex hic occurrit observatio. De pappo seminum non satis dilucide scribunt Auctores rei herbariæ, qui tamen *Caryophyllatis* nostra *Quinquefolia* proxime unit, & in Eboracensi etiam uberrimus est, in aliis *Quinquefoliis* rarior, aut omnino nullus. Sed & species definire in scriptoribus Botanicis non est facile. Conabimur tamen, & adductis ad singulam nominibus, addemus, quid de earum diversitate de nobis videatur. Ad primam ergo speciem refero *Quinquefolium majus candidum* FUCHSI a), quod folia ex radice in peculiaribus pediculis profert. Idem est *Quinquefolium* TRAGI b) & huc etiam referri solet *Quinquefolium secundum* MATTHIOLI c) *flore albo*. In *Epitome* vero *Italica* d) exstat utique *Quinquefolium album* longis ex radice pediculis, idem TRAGIANO. Eodem nomine apud CAMERARIVM e) exstat, & LVGDVNENSES f), qui in eadem pagina denuo

a) *Hist. plant.* p. 623.

b) *Herbar.* p. 507. edit KYPERI.

c) p. 1018. in descriptione, nam icon *Pentaphylli albi* p. 1020. est luteum. cui folium *subtus argenteum* est.

d) p. 684.

e) *Epit.* p. 761.

f) *Hist. gener.* p. 1265.

denuo habent idem g) *Quinquefolii albi* MATTHIOLI nomine. In ADVERSARIIS *Pentaphyllum album* h) est. GESNERUS *Pentaphyllum album Tragi Lupino simile* i) dixit, unde perfecta videtur denominatio THALII, *Pentaphylli* Θερεμ-Φυλλου k), ex quo spuria species & inutilis orta est *Quinquefolii Lupini foliol* l) CASPARI BAVHINI, AMBROSINI m), & RAJI n). TABERNÆMONTANVS *Quinquefolium sylvestre* o) dixit. Huc *Pentaphyllum albo flore* CAMERARII p), & *Quinquefolium sylvaticum* SCHWENKFELDI q) huc potius referendum videtur. Idem etiam nomen est in *horto AICHSTETTENSI* r). CASPAR BAVHINVS *Quinquefolium album majus* f) dixit in priori opere, in posteriori *Quinquefolium album majus alterum* t). JOHANNES BAVHINVS *Pentaphyllum album* u) nominat ex TRAGO & MATTHIOLO. Nomen CASPARI BAVHINI retinuit PARKINSONVS,

g) ib.

h) p. 307. absque icone.

i) *Hort. Germ.* p. 271.

k) *Sylv. hecyn.* p. 88.

l) PIN.

m) *Phytolog.* p. 614.

n) *Hist.* 614. cum asterisco, ex quo constat, non visam plantam RAJO.

o) *Icon.* p. 620.

p) in *horto* p. 119. Siquidem non diversum videtur intellecturus fuisse nomine pene eodem.

q) *Stirp. Siles.* p. 174.

r) *Vern. o. 7. T. VI. f. 2.*

f) *Phytopin.* p. 650.

t) *Pin.* p. 325. CLUSIANVM eo refert synonymon *Pentaphylli albi* I. CLUSII. Sed hoc ad speciem nostram tertiam refero post I. B.

u) II. p. 398. d. CHABR. p. 171.

SONX), RAJVS Y), TOVRNEFORT Z), BOERHAAVE aa), & SCHEVCH-
 ZER bb). *Quinquefolium seu Pentaphyllum* L. dicit AMBROSIVS
 cc); *Pentaphyllum minus rectum subtus incanum flore albo* MORI-
 SONVS dd), de nostro enim dicere videtur, etsi descriptionem
 adferat CLVSII. Eo nomine usus est HERMANNVS ee). KNAV-
 TIVS corruptit, ut sit *Pentaphyllum sive Heptaphyllum minus
 rectum flore albo subtus incanum ff)*; & alibi HERMANNVS
 facit *Pentaphyllum sive Quinquefolium album majus alterum
 gg)*; *Pentaphyllum candidum majus* MVNTING hh); *Penta-
 phyllum foliis argenteis & splendentibus majus & minus* MEN-
 ZEL ii), ut videtur, *Quinquefolium Lapini folio argenteum flo-
 re albo* RVPP kk) in sylvis repertum. *Pentaphyllum album*
 TITA ll), & BVXBAVM mm), & GEMEINHART iii). *Pentaphyl-
 lum sylvestre majus? an minus?* SCHAEFFER l oo), nemo dixerit.
 Pen-

x) *Theatr.* p. 396. sed *Pentaphyllum* vocat & CLVSII I. huc refert.

y) *Histor. plant.* p. 614. *syll. stirp. extra Brit.* p. 212.

z) In *Schol. Botan.* p. 231. & L. R. H.

aa) *Ind. alt.* p. 40.

bb) In *itin. Alp.* VI, p. 460. siquidem de nostro loquitur; nam petala
 la. subrotunda & locus videntur facere, ut sit tertium no-
 strorum L.

cc) *Phytolog.* p. 452.

dd) *Hist. oxon.* II, p. 189.

ee) *Flores Lugd. Bat.* p. 480.

ff) *Enum. plant. circa Hal.* p. 112.

gg) In *Flor. Botan.* p. 5.

hh) *Waars assening* p. 562.

ii) *Rugill. plant. rar.*

ll) *Flor. Jensep.* p. 84.

mm) *Hort. Mauritocem.* p. 137.

nn) *Enum. plant. circa Hal.* p. 254.

oo) *Catal. plant. circa Lond.* p. 77.

pp) *Delic. Botan. Halens.* li

Pentaphyllum album majus alterum D'YVERNOI pp), si quidem id est *album Quinquefolium*, quod prope artem *Turingensem* me decerpisse memini. *Pentaphyllum flore albo montanum* WALTHER qq), *Pentaphyllum Lupini folio flore albo* SIEGESBECK rr), *Potentillam denique foliis digitatis superne conni-
penti serratis caulibus filiformibus* dixit LINNAEVS ff) noster. FILLI tt) ex MICHELIO adeo multa habet, quæ ad nostra *Quinquefolia alba* referri possunt, ut ex iis me expedire non poterim. Principes hujus notæ sunt, flores & folia extra dice, caules aut nulli, aut parum foliosi, petala cordis effigie

L.

Alterum, & multo obscurius *Quinquefolium*, descriptum XLVII. caulescens, erectum, & foliosum, est sine dubio, cum erectum sit, & minus, CLVSII *Quinquefolium* II. a), quod in magno opere *Quinquefolium* II. minus albo flore b) dixit. *Quinquefolii albi species* GESNERI c) tantum nominatur, ut vix definiri possit, quo pertineat. CASPARVS BAVHINVS EX CLVSIO d) dixit *Quinquefolium album minus alterum*; quod

K 2

nomen

pp) *Cat. plant. circa arc. Tubing.* p. 112.

qq) *Ind. hort. sui* p. 100.

rr) *Flor. Petrop. prim.* p. 85.

ff) *Hort. Cliffort.* p. 194. & ipse cum C. B. RAYO & MORISONO album I. CLVSII huc refert: Idemque nomen habet ROYENVS *flor. Leid. pradr.* p. 276.

tt) *Hort. Pisan.* p. 141.

a) In *Pannon* p. 425. icon, in qua flores nimis & lati & cordis formes.

b) p. CV. & ex eo RAYVS p. 614. cum asterisco.

c) *App. ad hort.* p. 295. b.

d) *Pin.* p. 325.

nomini HERMANNVS e), TOURNÉFORTIVS f), SCHEUCHZERVVS g)
retinent. Sed idem præterea pro novo descriptum est a
CASPARO, *Quinquefolii albi minoris* h) nomine, lectum in
faxosis circa *Curiam Rætorum*, idque nomen RAJVS i) &
TOURNÉFORTIVS k) habent. PARKINSONVS l) ex CLVSIO dixit
Pentaphyllum album minimum. MORISONVS n) *Pentaphyllum*
minus erectum hirsutum flore albo, quem PLVKNETIVS o), &
alibi HERMANNVS p) sunt secuti. Porro non dubito huc re-
ferre *Pentaphyllum rectum* RAII q) in SALEVA lectum, cum &
folia apice incisa, & floris petala longiuscula, & eorum di-
stantia major, & villi tomentosi in medio flore huc respici-
ant. *Pentaphyllum vero foliis inferne & superne incanis* JO-
HANNIS BAVHINI r) ex *Baldo M.*, ad quod fere refert CLVSIA-
NUM alterum, differt a nostro in ea nota ipsa, a qua nomen habet.

§. LI.

Tertium (XLVIII), quod a priori, maxime caule non ere-
cto, forte & petalis paulo latioribus, & foliis amplioribus
differt.

e) *Flor. Bat.* p. 5.

f) *Schol. Botan.* p. 237. I. R. H.

g) *H. alp.* II. p. 139. multis *Rætiae* locis.

h) *Phytopin.* p. 650. *Prodr.* p. 139. *Pin.* In *herb. vivo* C. B. nomen
adjectum erat *Quinquefolii erecti albi minoris*.

i) *Syll. stirp. extra Brit. nasc.* p. 212. & *hisor. plant.* p. 614. cum
Astarisco, conjungit vero stirpem CLVSII non certissimus.

k) I. R. H.

l) *Theatr.* p. 397. & *Pentaphyllum album minus* ibid.

m) II. p. 189. ex Clusio. Inter icones adjicitur nomen *primi* ad
huius numerum.

n) *Almagest.* p. 285.

o) *Hort. Lugd. Bat.* p. 480.

q) *Hist.* p. 614. *Sylog. stirp. extra Brit. nasc.* p. 213.

r) II. p. 398. e. villi in medio flore observati non recedunt. LON-
NIANVM alpinum petrosum, quod ibidem citat, est *Alchintilla sericea*.

differt, a GESNERO a), lectum in muris urbis *Wallenstat*, *Pentaphyllum petraeum* dictum fuit, & alibi *Pentaphyllum album petraeum* b), ut mirari liceat, CASPARVM BAVHINVM in eisdem omnino oppidi muris lectum pro novo describere; Dixit autem *Quinquefolium album majus* in *Prodrumo* c), addidit *caulescens* esse in *Pinace*, nam caule folioso a II. *Pinacis* differt: Et ea ipsa nota, deinde quod CLVSIVS non nisi ignota *Pentaphylla* se descripturum testetur d), persuadeor, huc pertinere, non ad TRAGI *Quinquefolium*, id, quod I. *maius albo flore* vocat CLVSIVS e), etsi non dissimulem, nostrum rupes potius, quam sylvas amare. Nobiscum sentit IOHANNES BAVHINVS f), qui *Pentaphyllum album* I. CLVSII seortim proposuit. CHABRÆVS g) iconem flavæ speciei addidit, cui homini, non immerenti *Auctori* imputasset, si libuisset justum esse, *hallucinationes* plerasque operis BAVHINIANI, censor MORISONVS. Nomen CASPARI TOVRNEFORTIVS h) repetiit, & TILLIVS i). RAJVS & MORISONVS & plerique alii non habent. De MENZELII k) *petraeo flore albo* non liquet.

§. LII.

Et hæc ita videntur sibi constare. Sed, ut dicam, quod verum est, non levis mihi est suspicio, tria hæc *Quinquefolia*

K 3

a) Tab. collect. stirp.

b) Hort. German. p. 271.

c) p. 139.

d) Dudum vero illud TRAGI in hortos receptum erat conf. LOBELII *advers.* p. 307.

e) *Pannon.* p. 423. *hstor.* p. CV. cum icone, quæ nostram omnino exprimit, a *Quinquefolio* TRAGI valde aliena.

f) II. 398. c. Inde FLURNEY *Almag.* p. 285.

g) *Sciagr.* p. 169.

h) I. R. H.

i) Hort. Pisan. p. 147.

k) *Pugill. rar.*

folia tuto posse in unum uniri. . . Examinaſtis, ſpeciminibus, adparuit mihi, continua degeneratione. *Erectum* illud (XLVII.) ad radicem non folioſum, & petalis longis, & folio pene glabro, degenerare in noſtrum (XLVIII.) in M. *Leitern* & *Creux du Vent* lectum, cui folioſus caulis, latiora petala, folia ſubhiſuta flava. Inde absque ſaltu conjunguntur ſpecimina a ejuſdem (XLVIII.) lecta *Agauni*, argenteo villo, foliis plurimis ad radicem, eiſque perampliſ, ſimile TRAGIANO, uti caule folioſo, neque penitus ſericeis foliis cum *erecto* & cum ſpeciminibus in *Creux de Vent* conſentit. Et ſi quidem, quod non exiſtimo, petala cordata TRAGIANI ſint ſufficienti diſcrimini, certe tamen & *cauleſcens* BAVHINI (XLVIII.) & ejuſ *erectum* (XLVII.) nulla vera nota diverſa ſunt. Flos certe & villoſa ſtamina, & pappoſum ſemen, & folia apice incifa omnibus unam perpetuamque notam inſertiunt.

§. LIII.

Reduces, eamdem viam iteravimus. Circa *S. Aubin*, aridis locis, *Bugloſſum anguſtiſolium majus*, & *Caryophyllus proliſer*, & *Linum* illud *capillaceo folio flore variabili* a) provenit; in agris vero *Aſtragalus*, qui *Cicer ſylveſtre* dicitur MATTHIOLO b). Læti diſceſſimus, & ego quidem nave *Moratium* petii. In *Broja* fluvio, qui ex *Moratens* lacu in *Neocomenſem* fluit per media humidiffima prata, paſſim *Solidaginem paluſtrem Perſicæ folio ſubtus incano*, ſex pedum altitudinis ſe efferentem ex arundinibus, & *Tibymalum* vere fruticoſum paluſtrem vidi, & utramque majorem *Nymphæ-*
am

a) Albo, albo cum lineis variis, ſubpurpureo lineato &c. quod CASPARUS BAVHINUS & *anguſtiſolium flore magno* vocat, & *anguſtiſolium floribus dilute purpuraſcentibus vel carnicis*.

b) cum magn. fig. p. 418.

am vidi. In earum ea, quæ luteo flore est, eleganter vidi expressam *staminum* & *Petalorum* adfinitatem, qua fit, ut in floribus plenis mutata *stamina* se in petala explicent; Unde & non alii flores frequentius pleni sunt, quam ii, in quibus abundant *stamina*, in *Gymnopolyspermis*, & adfinibus *Rosis* arboribusque *pomiferis*, & denuo alio modo adfinibus *Aquilegiis* &c. Nempe extrema corona, facta 14. petalis, veram habebat in *Nymphaea lutea* naturam floralem. Verum, quæ interiora propius coronabant ovarium, ea angustiora, solidiora, duabus pulverulentis lineis inscripta, degenerant paulatim in verissima *stamina*. MORATO paludosa prata vicina sunt, plenissima *Scordio*, quo universa fere *Helvetia* inde sibi prospicit, & *Gratiola*. Ad ipsam litus lacus, denuo *Ranunculus longifolius* BURSERI c). Inde sterilis via, & plantis rarioribus omnino destituta *Bernam* me reduxit.

§. LIV.

Post aliquot dierum moram in Montem *Neunenem*, comite viro verissimi iudicii ALBERTO HERPORT, iter repetit, quod ante octo annos non infecundum fuerat. Ex summa alpium catena passim promontoria, & secundaria juga producuntur: Id quod conscendi, pars est catenæ, quæ haud longe *Aquilegia* orta ab altissimis alpibus, versus solis ortum secedit, & longa serie *Sanensem Simmiamque* vallem a *Friburgensium* ditione separat. Ad eum montem iter fit per vallem pascuis lætam, quæ ab amenissimo pago *Belp* continua ducit ad arcem *Burgenstein*. Sed prius, relicta valle, versus occidentem seceditur in pagum *Rieggisberg*. Inde ascenditur per prata subuda, plena olim *Sedo palustri purpureo*, nunc exusta sole, sub ipsis iniis dierum *canticularium*.
Deinde

Deinde per vallem *die rute* algidis aquis irriguam, modicis, sylvosisque montibus septam undique. Sed & ea valle relicta ad meridiem nos convertimus, & adscensu non lenissimo ad sylvam venimus, atram, abiegnam, alpini ingenii, uvido solo, & pene palustri. Passim procella strages ediderat immensas arborum, in earum everfis truncis, loco in perpetuum sole carente, speravimus muscorum copiam & invenimus.

§. LV.

Vberrium ibi fuit novum genus *Bryi, capillaceum crassifis capitulis per caulem exeuntibus*. Nascitur in cespites late virentes, habitu pene ejus, cui capitula globosa sunt. *Caulis* fusci, aliquando vero viridissimi, unciales & ultra, erecti, recurvo vertice. *Folia* pallida & virentia, ad unum plerumque latus vergunt, mollia, capillaria, incurvata & falcata. Per caulem subinde prodeunt *setae* ruberrimæ, breves, vix trium linearum. In iis crassa ovata *capitula* subrubella, aut flava, operculo conico, quo delapso ciliari rubro villo coronantur. *Calyptras* non vidi. Habui etiam a STEPHELINO nostro, ex altioribus sylvis *Juræ*. Maximo Botanico DILLENIO novum visum est. Conjecturam propono, num fuerit *Muscus Alpinus medius foliis tenuissimis & acutissime denticulatis, capitulis subrotundis unam partem spectantibus* MICHELI a).

§. LVI.

In everfarum arborum truncis plurimum nascebatur, mistum musco plumoso eleganti VAILLANTII a), *Bryum*, quod soleo

a) *Nov. gen.* n. III. n. 41.

a) Cujus folia avulsa a caule, coniez & dilatata setæ specie mihi aliquamdiu inposuerunt, donec lentis accederet verax industria. *Botan. Paris.* p. 132. T. XXVII, f. 7.

soleo vocare *alternans calyptra variegata*, & *scyphulis foliosis*. Dudum notum est, sed character imperfectus cognitus. Nempe *Bryo* nostro *caules* sunt inclinati, per sex fere lineas tantum foliosi, *foliis* distinctis, læte viridibus, ex lata basi acuminatis, serpylli, nervo medio. In summo cauliculo alias pallida *seta*, uncialis, erectum *capitulum* gerens. Id longum est, cylindricum, leniter spadiceum. *Calyptra* infra albissima, fulva superius, qua vel sola dignoscitur. Sed aliæ plantulæ, ex eadem tamen radice nascentes, nulla capitula gerunt, & alienissima sunt facie. Earum cauliculus nudus aliquamdiu terminatur velut *scyphulo*, facto ex foliolis virentibus, aut rubentibus, quando seniores sunt, conjunctis, superius cavum intercipientibus. In eo *scyphulo* viridissimorum foliorum rosa est, si exquisitiori microscopio utaris. Nam toti hi *scyphuli* nudo oculo pulverulenta capitula imitantur, & non aliter innotuerunt plerisque Botanicis. Primum DOODY nomine *Musci trichoidis parvo capitulo conglomerato sive Botryoidis* dedit RAJO b), novamque simul classem inde constituit, quod *capitula pulverulenta* absque ulla calyptra haberet. Eadem planta PLVKNETIO est *Muscus trichoides, capitulo racemoso nostras* c). TOVRNEFORTIO d) *Muscus capillaceus minimus capitulo minimo pulverulento* dicitur: deinde RUPPIO e), & VAILLANTIO f), cujus non mala est icon, melior tamen BVXBAVMII g), qui *Muscum fossis angustis & brevibus capitulis minimis rotundis in brevibus pediculis*

b) *Hist. plant.* III. p. 39. n. 6.

c) *Almagest.* p. 217.

d) I. R. H.

e) *Flor. Jönensf.* p. 285.

f) *Botan. Paris* p. 128. T. xxix. f. b. *Muscoides* vocavit, & ipse, quod solo pulvere constaret capitulum, absque membrana.

g) *Act. Petropol.* III. p. 273. T. xiv. f. 2.

diculis h). DILLENIVS, cum *Muscorum* genera constitueret, *Mniis*, quibus pollen absque calyptra & capsula nasceretur, principem hunc muscum fecit, dixitque *Mnion perangustis & brevibus foliis* i). Sed idem, ut est veritatis amantissimus, in literis satis ostendit, se hanc sententiam mutasse, & nostrum restituere *Bryis*. Quem vero ex RAJO k) nominat MICHELI l), pingitque, adeo a nostro recedit foliis capillaceis, ut non videatur idem esse, figura etiam ad lentem facta a nostra diversa est. Similis certe huic est figura MORISONI, quando *Muscum Coronatum minimum foliolis pediculis & capitulis minimis erectis* m) depingit, cujus descriptio, repetita a RAJO n) capitulum tradens puncto non majus, omnes vero musci partes minimas, ita differt a nostro, ut diversum existimarem, nisi conjungere juberet DILLENII o) auctoritas. Noster enim & major dimidia *Bryorum* parte, & lato folio est, & scyphuli multorum *Bryorum* capitulis majores. Quidquid sit, capitulum certe illud pulverulentum, certissime est rosa foliorum juniorum, & planta, in qua enascitur, verissimum *Bryum*.

§. LVII.

Eadem ratione scobsilla in scyphis simillimis MARCHANTIE visa, & ambitiose delineata a MICHELIO a), merum est foliorum

h) *Enum. plant. circa Hal. nasc. p. 2. 8.*

i) *Cat. plant. circa Gi. ff. p. 214. & nov. gen. p. 84. cum icone, valde angustifolia T. I & denuo in synopsis RAJANA p. 78. Primus, im fallor, vidit capitula.*

k) Nomen ad not. b.

l) *Nov. gen. p. 108. T. 59. fig. 8.*

m) *Hist. oxon. III. p. 631. sect. xv. T. 7. f. 20.*

n) *Muscus capillaris omnium minimis foliis pediculis capitulis Hist. plant. III. p. 35. n. 10.*

o) In synopsis RAJANA.

a) T. I. ad G. H. I. M. pro seminibus.

liorum juniorum germen, ut in hac ipsa sylva observavi in *Marchantia capitulis integris*; neque forte diversa scobs fusca in roseis illis gemmis *Polytrichi* vulgaris maximi, nam ex mediis scyphis novas plantas provenire certum est. Sed ad sylvam nostram redeo. In ea, & circa *Drakau* prope *Bernam*, non rarum est ad terram novum *Sphagni* genus, quod *acaulon maximum* voco, *foliis in centro ciliaribus*. Huic ex *radiculis* albis, & teneris, primo *folia* prodeunt in orbem reclinata, lætissime virentia, lineis terminata parallelis, sine etiam obtuso. In eorum foliorum medio alia prodeunt *folia*, longa, pallida, glumarum similia, fusco nervo in longum pilum educto. Amplectuntur hæc *capitulum* inter *Sphagna* maximum, raræ molis in toto *Muscorum* genere. Junius operculum habet, acuminatum, pellucidum. Id dejicit aduktius, & in saccum fit e luteo rubentem, pyriformem, ore paulum contracto, & plerumque ad alterutrum latus propiori, plenum polline viridi. Longum vidi ad tres lineas, latum ad duas. DILLENIVS NOVUM *Muscum* esse confirmavit.

§. LVIII.

In corticibus arborum nascitur elegans illud *Sphagnum*, quod *Muscum terrestrem majorem ramulis compressis superficie crispis* vocat VAILLANTIVS, cum elegante icone a), quod & nomine b) & foliorum transversis undis simile est *Musco Linariæ folio majori & crispo* c) TOVRNEFORTII. Sed is *Hypni* species est, & circa *Zweylutschinen* copiosissime provenit. Emersimus tandem ex sylva, & per breve pascuum

L 2

ad

a) T. XXVII. f. 4.

b) Nam iisdem omnino vocibus MORISONVS & RAVVS in *hist. plant.* II. p. 44. ad fine *Hypnum* intellexerunt, teste DILLENIO in *synops.* p. 89.

c) *Hist. des plant. aut de Par.* p. 504. & l. R. H.

ad medicatas Aquas, quæ a M. Gurnigel nomen habent, pervenimus. Ibi dum corpora procuramus, aquas infectas odore ovorum putridorum bibimus, limpidas, summo in æstu innoxias, quarum multus ad vicia ventriculi, & fluores albos, & mensium defectum usus est apud nostrates. Olim examinata aqua multum dedit innatantis petrolei, quod cuticulam efficit in superficie, non semel renascituram, si demseris. Viridi colore tingit violarum syrupum, & adjecto liquore Tartari magnam vim terræ teneræ albæ deponit, quæ luculenta sunt indicia terræ calcariæ.

§. LIX.

A meridie prima ambulario nostra fuit in Montem Ober Gurnigel, leuca fere altiore balneo, quod & ipsum sublimi situ positum est, ut & prospectu lætissimo fruantur incolæ, & sole diutissime fulgente, dies haud paulo longiores sunt, quam in vicina. Via ducit per sylvam, similem priori (LV), in qua magna provenit vis elegantis plantulæ, quam ob semen *Aparinen* dixeris, a) nisi ob folia quaterna lata malis *Cruciatam* vocare. Descriptio JOHANNIS BAVHINI b), & icon ejus, deinde icon BOCCONE c) sufficiunt, neque enim video verum aliquod esse utriusque discrimen: Nostræ certe folia subhirsuta sunt, BOCCONIANÆ plantæ similia. BAVHINORVM d) stirps vero a nostra non diversa est. Id enim &

- a) Ob flores in paniculis ex alis summorum foliorum, & semina hispida.
- b) *Rubia quadrifolia semine bino hispido* III. p. 712. CHARR. p. 547.
- c) *Rubia semine duplici hispido, laxis & hirsutis foliis plant. rar. Sicil.* &c. p. 10. T. VI. f. 1.
- d) *Rubia quadrifolia vel rotunda levis Prodr.* p. 145. Pin. & ex eo I. B. III. p. 171 I. Nam peculiari, suoque nomine describit lectam circa *Thermas Valesias* CASPARVS. *Eam Rubiam quadrifoliam rotundam*

& locus natalis, & ipsa planta in *herbario vivo* CASPARI visa persuadet. Vox *glabra* fraudi fuit BARRELERIO e) & BOCONE, ut novam facerent, RAJO f) MORISONO g) .ut eam, BAVHINIANA distinguerent. TOVRNEFORTIVS h) BOCCONIANAM solam habet.

§. LX.

Supra eam sylvam lapidosa pascua sunt. Nihil ibi frequentius *Dente Leonis floribus croceis*. Ei in universum habitus est vulgaris *Taraxaci*. Folia tamen & minus profunde cœntata, minusque hamata sunt, extremo segmento sub rotundo, & lenissime acuminato. *Caulis* firmior, quam *Taraxaci*, pedalis, quando altissimus est, uniflorus. *Flos* quam *Taraxaci* minor, sature aurantius & pene rubens. COLUMNA a) stirpem habet nostræ similem floris colore, folia non respondent. Ex ea *Dens Leonis minor laciniatus flore croceo* MORISONI b); *Dens Leonis alpinus minimus glaber* TOVRNEFORTII c); & *Dens Leonis spatula folio dentato* forte

L 3

VAIL-

dam levem dixerunt PARKINSON p. 276, RAI *syll. stirp. extra Brit.* p. 225. *Hist. p.* 278. cum asterisco. PLVKN. p. 323. & MORISON III. p. 329. qui eandem stirpem ter in eadem pagina repetit,

e) *Cruciata major villosa flore molluginis alba* BARR ic. 324. qui I. B. plantam dixit *Cruciatam minorem glabram flore molluginis albam* ic. 323.

f) Vtitur nomine BOCONE, hist. p. 478.

g) Plantam I. B. vocat *Rubiam quadrifoliam semine dupliet hispido* *Hist. oxon.* III. p. 329. quod nomen est HERMANNI *hort. Lugd. Bat.* p. 319. Plantam vero BOCCONIS eo nomine, quo usus est Auctor ib. p. 328. Idem PLVKNETVS habet p. 321.

h) *Cruciata floribus paniculatim nascentibus*, I. R. H.

a) *Hieracium alterum minus* IV. *Scpb. rar. stirp.* II. p. 129.

b) *Hist. oxon.* III. p. 74.

c) I. R. H.

VAILLANTII d), si quidem eamdem intelligit. RAJVS COL-
VMNÆ nomen retinet e). Sed certiora nostri synonyma
sunt *Dens Leonis foliis extremo subrotundis floribus aureis*
SHERARDI f), quod nomen pene definitio est plantæ nostræ.
Hieracium minus saxatile dentis Leonis folio unico caule flore
flammeo TITÆ g). *Hieracium dentis Leonis folio obtuso mi-*
minus SCHEVCHZERI h), & *Hieracium dentis leonis folio obtuso*
minus flore ferrugineo ejusdem i). Mihi SHERARDI nomen
aptissimum videtur. Abunde vero per alpium humiliora
pascua provenit.

§. LXI.

Leucanthemum pro alpino folio rigido habitum multum
ibi provenit, varietas omnino vulgaris, folio crassiusculo, fir-
mo, acuto, flore majori pro portione plantæ, sed nihil ve-
ri habens discriminis, uti neque in *Dolaz* & *Thuri* habet,
ubi lectum RAJVS a) pro singulari describit. *Bellis* vero
alpina major rigido folio CASPARI BAVHINI b), & a nostra,
& a vulgari diversa videtur, ei enim folia ad terram eximiæ
longitudinis, omnia vero acuta & profunde serrata sunt.

§. LXII.

Frequens & in *Jura* & in subalpinis est *Campanula*
alpina linifolia cœrulea. Ea & hic nata fuit, foliis imis re-
vera

d) *Comment. Acad. scient. Paris.* 1721. p. 231. sed is de planta co-
VMNÆ dubitat; *spathula* vero folium nostræ foliis dissimilli-
mum est.

e) *Histor. plant.* p. 246. cum asterisco.

f) In *Syll. stirp. extra Brit.* p. 399.

g) In *itin. post hort. Mauroc.*

h) *It.* l. p. 40. Planta nostra est, nomen alienissimum.

i) *It.* IV. p. 336.

a) *Syll. stirp. extra Brit. nasc.* p. 76. nam & ibi legi anno 1736.

b) In *Prodr.* p. 120. & *Pinace.*

vera rotundioribus, reliquis Lini, primis serratis leviter, ple-
risque non dentatis. Ea habitu differt a *rotundifolia alpina*,
& duritie, foliisque nullis, ut in hac solent, latis serratis,
sed subito gracilibus omnibus, præter ea, quæ rotunda sunt
ex radice. Avulgari *rotundifolia* magnitudine floris facile
differt, qua ita eam superat, ut propior sit *Campanula persica*
folio cujus tamen folia nulla rotunda sunt.

Inventor CASPAR BAVHINVS a) nomen dedit & descriptio-
nem, quem HOFMANNVS b), MAGNOL c) TOVRNEFORT d) &
RAJVS e) secuti sunt. JOHANNES *linifoliam cœruleam* f) dixit, id-
que nomen PARKINSONVS g), VOLCAMER h) & magno in
opere RAJVS i) habent. LINNÆVSK) post MAGNOLIVM l) con-
jungit *alpinae rotundifoliae*: JOH. BAVHINVS m) & TOVRNE-
FORTIVS n) vulgaris varietatem fecerant. Sed potest distincta
manere, media quasi inter *vulgarem rotundifoliam* & *persici-*
foliam. Ejus varietas o) est omnino, ad pedem *Gottbardi*
a me reperta, *Campanula alpina linifolia cœrulea, flore uni-*

co

a) *Phytopin.* p. 139. *Prodr.* p. 34. *Pin.*

b) *Delic. sylv. flor.* Altorf.

c) *Bor. Monspeli.* p. 47. ubi & icon addita est, postea vero senten-
tiam mutavit.

d) *I. R. H.*

e) *Syll./ plant. extra Brit.* p. 83.

f) *H.* p. 796.

g) *Theatr.* p. 650.

h) *Flor. Noric.* p. 79.

i) p. 740. cum asterisco.

k) *Flor. Laponic.* 74. neque certus tamen.

l) *l. c.* p. 291. postquam folia ima rotunda viderat.

m) Jungit enim *linifoliam* THALII; sed ea vulgaris est.

n) *Hist. des pl. autour de Par.* p. 184.

o) Folio latiori & hirsuto, flore pro hu militate plantæ magno, Sed
& nostræ ima folia subhirsuta sunt.

to grandi in summo cauliculo SCHEVCHZERI p), cui omnino similis est *Campanula montana minor angustifolia BARRELE-RII q)*, neque recedit *Campanula caule unifloro LINNÆI r)*. *Campanula foliis Anabuse floribus oblongis* ibidem in saxosis aliquoties obvia fuit, a qua, ut obiter moneam, neque *Campanula alpina aspera foliis Echii flore magno villosò PLVKNETHII s)*, neque *Campanula minor birsuta Drabæ foliis t)* diversa est.

§. LXIII.

Altera die, quæ fuit 17. JULII post hanc quasi velitationem, in M. Ober Neunenen tribus aut ultra horis ab Aquis medicatis distantem, prima Aurora iter suscepimus. Primum stadium per sylvam est abiegram, in qua magna vis *Equiseti sylvatici tenuissimis setis*, cujus spicam floralem, in folioso caule enascentem, brevem & subspadiceam tunc legi. STÆHELINI nostri hic recenseo experimentum, mutilatum certe in *Commentariis Parisinis a)*, elegans, & quod vix fallit. *Equiseti* cujusvis, sed in primis *arvensis*, cui flos a foliis sejunctus nascitur, primo vere vigentis, spica excutiat supra Chartam, elabetur ex octenis capsulis, quæ sub scutis nutantibus adsunt, pollen viridis, adeo ponderosus, ut in aqua fundum petat. Is quando paulo siccior, neque siccissimus tamen, super vitrum effunditur, & admovetur microscopium, tripudium cernitur elegans, & aurium etiam indicio percipitur. Corpuscula nempe spermatica innato elatere se
mo-

p) *It. alp. IV. p. 454. f. 14. & parva rotundifolia flore ceruleo pentagono grandi It. alp. II. p. 131.*

q) *ic. 487.*

r) *Flor. Lapon. 85. T. 9. f. 5. 6.*

s) *Almagest. p. 136. T. 153. f. 6.*

t) *ibid f. 4.*

a) *1730. bist. p. 88.*

movent, & contorquent. Ea sunt sphaerulae fere, instructae cruribus duobus, ad quinque usque, quae extrema parte bifida dentio conjunguntur in laquei speciem. Ea cruscula elatere summo resiliunt, & per plura horae minuta subsiliunt in aliquam distantiam. Ita vulgarissima planta omnes *Polypodii sensibilis*, & *Oxyoidis* GARCINI, & *Mimosa* motus longissime superat agilitate & constantia. Saepe in *Helvetia*, saepe in *Germania*, elegans experimentum iteravi, quod primum apud STÆHELINVM b) videram.

§. LXIV.

Supra eam sylvam acclive pascuum est, in quo fons medicatus, lignea casa tectus, scaturit: Ibi aqua valentior bibitur, & odore graviore. Deinde alia sylva sequitur, & ipsa uligine impedita, atque hanc longissima ascendenti pascua, neque quidquam habentia, quod invitet Botanicum. Supra ea sequitur sylva suprema, ad quam ex altioribus mapalibus lignatum veniunt. Ibi praeter vulgarissimam *semper virentem Vitem Ideam fructu rubro*, in cavis arboribus reperi *Chamaenerium alpinum alsines folio*. Et jam ex sylva in pascua *Unter Neunen* veneramus, ubi *triste Coelum* a) expertus fueram ante octo annos, casa debili, & perflata ventis defensus ab horribili tempestate, quae omnium intra hominum memoriam atrocissima & maxime diuturna fuit. Supra ea mapalia secuti dorsum eminens inter duas convalles, paulatim vidimus stirpes rariores augeri, uti decedebat altitudini. Plurima ad viam *Myosotis alpina latifolia*, quae variabili ingenio modo glabra, modo villosa est, folio auriculae

b) Dum haec scribo, reperio descriptum, in ejusdem STÆHELINI *Tras. Anat. Bo.* 17; 1. p. 4.

a) Id nomen fecit SCHEVCHZERS libro singulari, in quo ejus noctis calamitates descripsit.

culæ simili brevique, aut longiori, semper simillima *arvensi subhirsuta magno flore*, nisi quod folio latiori, & breviori sit. Ibi & *Pedicularis illa foliis conjugatis b)*, cujus alibi descriptionem dedi, & ea, quæ *Teucris* est folio *coma atrorubente*, nobis *STÆHELINIA* dicta b*). In uliginosis vero pratis, jam legeram vulgarem *palustrem elatiorem*, alias *albo flore*, alias adeo exiguam, ut a cubito ad duas uncias reduceretur ejus statura, semper sui similem magno flore, cujus crassus tubus est, & folio. *Monorchis* dudum apparuerat, hoc ipso vero loco frequens illa *Pseudorchis c)*, de qua alio loco dixi. *Veronica saxatilis serpyllifolia d)* non crebra, frequentior nostra, cui *calyces hirsuti, floresque congesti e)* sunt; frequens etiam *RAJANA saxatilis cauliculis nudis f)*. Dudum etiam nascebatur *Pbalangium alpinum palustre Iridis folio*, cujus *stamina* levem pediculum habent, filiquæ distinctæ sunt, uti recte *MOEHRING g)* atque *LINNÆVS h)*. Plurimus ibi *Dens Leonis croceo flore i)*, & *Tragoselinum umbella rubente*, elegans varietas vulgaris speciei. Plurima ad vias *Acini pulchra species*, quam *Aquilegienses* alpicolæ ad pectoris morbos commendant, grati aromatis plantula. Vbique cespites faciebat *Quinquefolium alpinum minus repens aureum*, magno flore, sericeisque villis ad oras nervosque. *Caryophyllata alpina minor* onusta hirsuto capite; *Auricula ursi lutea*, jam matura, *Gentiana alpina pumila verna major*, & *Gentiana* quam

b) Diss. de Pedicular. v.

b*) l. c. III.

c) It. hercyn. XLII.

d) Progr. de Veronic. alp. II.

e) ibid. IV.

f) ibid. VI.

g) Hort. priv. p. III.

h) Flor. Lapon. 137. sed is de alia specie loquitur.

i) LX.

quam voco *elegantissimam* Bavaricam CAMERARIi. Ea distat a priori foliis neque acutis, neque in rosulam ad terram congestis, sed rotundioribus, & multis conjugationibus ad caulem dispositis, demum segmentis floris non acutis. Cæterum & aures albas inter segmenta floris habet, & ipsum floris centrum album est. Vulgaris certe in alpibus plantæ, neque satis notæ tamen, CAMERARIUS k) bonam iconem dedit. CASPAR BAVHINUS non bene conjunxit *pumila vernæ majori*. Nihil ad ejus historiam PARKINSONUS l) addidit, nihil MORISONUS m), nihil RAJVS n), qui in natali solo prope *Augustam vindelicorum* plantulam CAMERARIANAM legerat, neque MERRET o), neque PLVKNETVS p). TOVRNEFORT & SCHEVCHZERVS non habent. BARRELERIVS, qui *Gentianarum* iconibus multiplicandis sibi videtur placuisse, & CAMERARIi iconem habet q), & denuo videtur depinxisse cum nomine *Gentianæ alpinæ vernæ minoris folio subrotundo flore cæruleo* r).

§. LXV.

Alfines alpinæ serpyllifoliæ magna vis ubique est, quæ a *multicauli* vulgari flore multo majori distinguitur, & *Helianthemii serpyllifolii flore aureo odorato*, de quo vereor, ut satis distinctum sit, a vulgatissima specie. *Viola rotundifolia*

M 2

lia

k) Hort. med. Ic. xv, n. I. & p. 65.

l) *Gentianella minima elegantissima Bavarica Camerarii major*, Theatr. p. 407.

m) Hist. oxon. III. p. 482. eod. nom.

n) In *bist.* p. 720. eodem nomine. In *sylog. stirp. extra Brit. nasc.* vocat. *Gentianellam minimam flore unico cæruleo elegantissimo*. p. 132.

o) Si nostram intelligit, dum *Gentianellam minimam Bavaricam* recenset, quam vix existimaverim Angliæ indigenam esse. DILLENIANA certe *synopsis* non habet.

p) Eod. nom. *Almagest.* p. 167.

q) Ic. 101.

r) Ic. 98.

lia lutea passim ad saxorum umbrosas intercapedines. *Vio-
la* vero *montana lutea grandiflora*, in tenui gramine. *Plan-
tago angustifolia alpina*, *Osmunda lunato folio*, *Rapunculus
folio oblongo spica orbiculari*, *Chamaerhododendros alpina gla-
bra*, gallarum vicio ludens a), *Bistorta minima*, *Selaginoi-
des foliis crispis*; Lichen ille *pulmonarius saxatilis tenuiter
laciniatus elegantis sulfurei coloris SCHEVCHZERI* b) varius
colore, & divisione, *Bryum alpinum crinium crisporum facie*
c), Lichen *alpinus corniculatus niveus*, d) varietas *pyxidati*;
& alia varietas *oris fungosis ruberrimis*, tum Lichen *crusta-
ceus saxatilis farinaceus globulis minutissimis undique refertus*
MICHELI, & alius *fungosis carnis capitulis*; *Gramen typhoi-
des spica brevi densa & veluti villosa*. *Gramen sparteum jun-
cifolium*, *Gramen Anthoxantho ad fine laxiori spica* e), *Gram-
men paniculatum elegans locustis proliferis* f), *Juncoidis* & *Cy-
peroidis* species aliquot, *Hieracium latifolium villosum ma-
gno flore*, nondum maturum, Ea omnia in *M. unter-Neu-
nenen*, frequentia sunt, alioquin in alpibus non rara, neque
ideo obscura, ut mereantur illustrari. Sed quam primum
inter inaccessos solidissimarum rupium vertices *Ganterisch* &
Neunen vallem subivimus frigidam, umbrosam, angu-
stamque, quæ *ober Neunen* vocatur, jam gratiores labo-
ris nostri fructus uberrime decerpere licuit.

§. LXVI.

Ad viam *Cardui genus* humile, ramosum, multiflorum,
foliis ciliaribus spinulis undique ad oras asperis, immaturum.
Id

a) SCHEVCHZ. It. II. T. XIX. f. 1. 2. 3.

b) It. VI. p. 514.

c) Eiusdem T. modo cit. f. 5.

d) Eiusd. p. 137. n. 58.

e) *montanum odoratum spicatum* J. SCHEVCH.

f) *Gr. montanum spica foliacea graminea* It. I. T. IV. f. 2.

Id ad *Carduum mollem* retulimus dictum alibi, (xxix.) licet folio molliori, caule multifloro, capite etiam in juniori planta ampliori diversitatem quamdam affectaverit. Sed alia *Acanacea* planta ibi plurima est ad semitam, quæ ad ca-
sam alpinam ducit, *Cirsium* nempe *alpinum spinosissimum floribus ochroleucis inter flavescencia folia congestis*. Idem & alibi per alpes in convallibus, & ad rivos provenit. Ei dura radix, depacta. *Gaulis* humilis, ad cubitalem usque. *Folia* inferiora copiosissima, *Carlinae* facie, crispa, laciniata, omni lacinia in spinam acutam exeunte, suprema vero folia latiora, albida, *Cnici* instar nidum efficiunt *Floribus*, sessilibus, in summe caule congestis. *lis*, quod abunde prospectum sit vallo foliorum, nihil inest spinosi; *calyx* simplicibus, longis, acutis foliis fit, quæ in mitem spinulam terminantur. *Flosculus* profunde quinquefidus; & *Tuba* & *Tubus staminum* ochroleuca. *Pappus* in placenta simplex, in feminum capite plumosus. Antiquissimus Botanicus ARETIVS a) descripsit, & nomen fecit *Gross Eberwurtz*. *Silybum* vocat SIMLERVS b) dum ARETIVM exscribit. *Carlina polycephalos alba foliis superioribus candidis* CASPARO BAVHINO c) est absque synonymo; & ex eo *Carlina polycephalos alba* dicta est RAJO d), TOVRNEFORTIO e), MAGNOLIO f), TILLIO g), SCHEVCHZERO h), cui nota fuit. Sed & TITA eam in alpi-
bus legit, fecitque nomen *Cardui alpini spinosissimi polycephali*

M 3

- a) Ante hort. Germ. GESNERI p. 234. b.
- b) Valles. & alp. deser. p. 327.
- c) In Pinace p. 380.
- d) p. 309. cum asterisco.
- e) Schol. Botan. p. 218. I. R. H.
- f) Hort. reg. Monsp. 44
- g) Hort. Pisan. p. 33.
- h) It. alp. II. p. 131.

phali foliis in summitate albicantibus & albo flore i), quod nomen ita reformavit PONTEDEA, ut *Cnicum alpinum humile spinosum flore pallente* vocaret k). Et non videtur dubium, idem esse *Cirsium acanthoides coma florum flavescen- te montis Carthusiani* PLUMIER in *posthumis* apud VAILLAN- TIVM l). Ego nomen feci ex suis notis.

§. LXVII.

Ibi exoptatissimum pabulum *Phellandryum alpinum umbella purpurascen- te*, cum *Dauco Cretico* mistum ubique nascitur, humile, & pene sessili umbella. Ei *calyx genera- lis* nullus, *particularis* vero ex aliquot longis foliolis, semi- na sulcata, brevia *Petala* purpurascencia, inæqualiter cor- diformia, inæqualia, quorum extimum insigniter majus est reliquis, apices purpurei globosi, cum duabus de more *Tubis*. In hac ergo planta felix fuit TOVRNEFORTIVS, quæ *Phellandryo* undique, flore non solum & *semine*, sed *calyce* etiam convenit.

§. LXVIII.

Ex ipsa hac valle fluvius, *die Gürbe*, tenuibus principi- is oritur, deinde per vallem, quæ inter *Belp & Dossan* me- a est, descendit, & ligna in altissimis sylvis cæsa, non sine magno labore eorum, qui operi præsumunt, in *Arolam* defert, civium destinata commodis. In exigua palude, quæ prima stamina generat hujus fluvii, provenit *Scorpiuri* species al- pina. *Scorpiurum* voco post MORISONVM a) id genus plan- tarum

i) *It. alp. post hort. Maurocep.*

k) In *epist. ad SHERARD* p. VI.

l) *Comment. acad. Reg. scient. 1718.* p. m. 203.

a) III. p. 451. cum solus MARTIN sequitur *catal. plant. circa Can- sabrig.* p. 47.

tarum, quod ab *Heliotropio* b) & *Lithospermo* c) separatum, DILLENIVS d), & LINNÆVS e) *Myosotidem* dicunt. Neque enim placet absque summa necessitate mutare classica nomina, neque *Myosotidis* nomen melius huic plantæ convenit, quam TOVRNEFORTIANÆ, imo vero *Myosotis* RVPPIANA signaturæ etiam minus respondet. *Scorpiurus* ergo *Alpina* folio est hirsuto, lato, caule humili, flore magno, vividissime cœruleo f). Hanc varietatem, nam vera est varietas *speciei palustris*, BOCCONE g) descripsit nomine *Echii scorpioidis alpini nani tomentosii supini*. Deinde *Lithospermum Alpinum tomentosum minimum* TOVRNEFORTIVS h), SCHEVCHZERVS i), TILLIVS k). *Lithospermum alpinum minus flore purpurascente, & flore albo* PONTEDERÆ l), ejus varietates sunt. Is, cum SCHEVCHZERO ad *arvense* potius retulit, sed flores majores facile demonstrant, ad *palustre* referendum esse. Verum nihilo magis differt a palustri, *Myosotis scorpioides latifo-*

- b) Cui adensuserat HERMANNVS & BOERHAAVIUS, differt omnino segmentis nullis intermediis; deinde globulis luteis, qui corollam faciunt, qua fauces clauduntur.
- c) Eo retulerat TOVRNEFORTIVS ob semina, differt floris tubo breviori, & floralibus spicis Scorpii caudam referentibus, quæ vetustissima similitudo est, GESN. *tab. coll. stirp.* 80. b. *hort. German.* p. 280. & *Rondelet* apud GESNER *epist.* p. 84. b.
- d) *Nov. gen.* p. 99. T. III.
- e) *Flor. Lapon.* 75. &c.
- f) Quo solo a *palustri* recedit, & similior est *arvensis*: sed dudum notum est, plantas alpinas odore, sapore, vividitate coloris superare plantas soli humilioris.
- g) *Mus. di piante* p. 149. T. 107. ipse palustri simile facit flore, semine, perenni vita.
- h) I. R. H.
- i) *It. alpin.* II. p. 137.
- k) *Hort. Pis.* p. 106.
- l) *Compend. Tabular.* p. 83.

latifolia hirsuta MERRETI m) & RAJI n), neque unquam, opinor, distincta fuisset, nisi adeo animis hominum infidisset opinio, glabram o) esse eam speciem, quæ flore est majori: Quare cum hirsutam hanc viderent Botanici, & altiore, & nascentem in dumetis, umbrosisque, factum est, ut eam distinguerent. *Lithospermum arvense majus* dixit SCHEVCHZERS p), *medium* VAILLANTIVS, *Myosotidem hirsutam montanam* & *sylvaticam* DILLENIVS q), & SIEGESBECKI r), *Myosotidem sylvaticam præcocem latifoliam hispidam* RVPP s), BVXBVM t), & ultimo loco inter Botánicos nominandus ERNDL u). Ego certe nonnisi duas *Scorpiuri* species agnosco, *flore minori*, cujus varietas est illud, quod a *luteis floribus* nomen habet non optimum w); & *flore majori*, cujus tres varietates sunt *palustris vulgaris*, *sylvatica maxima*, &

m) *Pin. rev. britannic.* p. 82.

n) vel DILLENII *Syn. RAJAN* p. 229. T. IX. f. 2.

o) Apparet ex nominibus HERMANNI, BOERHAAVII, MAGNOLII, VOLCAMERI, DILLENII, SIEGESBECKII, LINNÆI. Nostra vero, ubique vulgaris, & quam ex Belgio misit vir Clar ADRIANVS a ROYEN, pilos habent utique, & argenti in solo sicciori.

p) *It. alp.* II. p. 137.

q) *Cat. plant. circa Gieß.* p. 46.

r) *Primit. flor. Petrop.* p. 77.

s) *Flor. Jenens.* p. 8.

t) *Enum. plant. circa Hal.* p. 231.

u) *Viridar. Warsas.* p. 80. Hanc censuram meretur, vel ob solum insignissimum plagium Fungorum omnium, quos ex HOFFMANNI *deliciis sylvestribus* ad verbum exscripsit; & aliunde præterea patet, eum paucissimas unquam legisse plantarum, de quibus loquitur.

w) *Ecbium scorptoides minus fosculis luteis* C. B. in *Prodr.* p. 119. Nempe, etsi ratio luteoli umbilici ad segmenta cærulea paulo major sit, non tamen flos luteus dicendus est, cujus maxime conspicua pars

& alpina humilis, si quidem hæc omnino etiam varietatis nomine digna fuerit.

§. LXIX.

In rupibus vicinis ubique *Rubeola saxatilis alpina* BOCONE nascitur, quæ varietas est vulgaris (*Callii albi minoris* a), paulo, ob loci rationem, humilior, & asperior. Plurima ibi *Lychnis alpina pumila* gramineo folio instar purpureum tapetum late saxis instrata, & *Saxifragia Pyrenaica* foliis partim integris, partim trifidis; Namque verissime, ex una radice, in unum cespitem, enascuntur *foliola* & integra, & bisecta; & trifecta. Solitaria vero, & in eodem loco non infrequens est *Saxifragia* alia, foliis modo integris modo trifidis, quam cum priori non bene conjunxit SCHEVCHZERS b). Eam diu c) pro nova habui, neque certe quisquam, præter COLUMNAM d), eam descripsit, ejusque verbis recentiores nihil addiderunt, *Sedum vero alpinum pallido flore* GARIDELLI e), ut icone nostram refert utcumque, alienissimum nomen, habitum vero multo altiorem habet. Nostræ enim ex gracili radice folia ad terram multa in obrusam lingulam ex gracili ortu educuntur, viridia, non crassula, subhirsuta.

In

pars vividissime est cœrulea. Hæc cæterum varietas tota hispidior, calyce hirto fusco, & habitu minimo distinguitur.

a) *Mus. di piante* T. 101.

b) *It. alp.* l. p. 49.

c) Et dixi *Saxifragiam alpinam habitu androsaces villosæ* Com. *Lit. Phys. Med. Nortmb.* 1732. p. 196.

d) Nempe dixit ille *Sedi alpini* III. var. *foliis integris* Ephraf. II, p. 66. *Suxifragiam* III. in ic. p. 67. RAJVS *Sedi alpini tertii* fr. GREGORII secundam varietatem p. 043 MORIS. *Sedum alpinum* fr. Gregorii III. Col. *Hist. Oxon.* p. 476. descr.

e) p. 438. ic. 91.

N

In nostris alpibus semper integra vidi, incisa f) vero uno alterove dente ex *Rhaetia* adtulit D. HVBERS in hac ipsa Academia P. P. *Caulis* vix foliosus, paucos flores gerit in vertice. *Ovarium* sub flore est, uti in *Saxifragiis* solet. *Petala* obsolete alba ex viridi, atque lineata. *Stamina* decem, quorum quinque longiora, apicibus luteolis. Ex summo ovario *Tube* longiusculæ duæ apice recurvo. Voco nunc *Saxifragiam alpinam subhirsutam foliis longis raro dentatis*.

§. LXX.

In casa alpina *M. Ober Neunen* cibo & quieti aliquantum temporis dedimus. Circa eam casam, ut alibi in *Jura* & alpibus abunde provenit *Lapathum*, quod rotundifolium dicunt, oblongo vero & obtuso folio est; & *Napellus*. In vestigiis defluentis nivis uberrima *Soldanella alpina*, nam majorem & minorem non distinguo. *Thlaspidium Anobuse* folio ubique, & inter lapides *Juniperus alpina*, & *Leucojum vernum perenne album majus*.

LXXI.

Supererat adscensus unius horulæ, per angustæ vallis scopulosum limitem, atque salebrosam viam, vocant *die leiter*: id circa meridiem confecimus, non sine magna ex pulcherrimis plantis concepta voluptate. Nascebantur non remoti ab invicem *Ranunculi*, quos expedire & facile erit, & minime inutile. Ergo in Alpibus omnibus & hic etiam frequens provenit *Ranunculus* flore flavo splendente magno, cujus diameter etiam unciam superet, *foliis* ad caulem sub ramo-

f) Ea est varietas foliis incisis *Sedi alpini* III. fratris GREGORII apud COLUMNAM l. c. p. 66. & *sedum alpinum tertium* in icone, eodemque nomine H. OXON. in icone LXXI, T. 9. f. 2. *Sedi alpini tertii* fr. GREGORII secunda varietas RAII p. 1043.

ramorum ortu gracilibus, digitatis, ad terram simillimis vulgaris *erecti acris*, trilobatis, lateralibus lobis bipartitis in duas partes, quarum interior tripartita obtuse, exterior bipartita est, Medius lobus tridentatus; Omnia, ut tota planta, & ipse calyx, hirsuta.

§. LXXII.

Alter non vulgaris, ad deliquia nivis cum albo, sed rarior, in *Gotthardo, Gemmio*, & hic in *Ober-Neunenen* provenit, humilis, nisi quod aliquando lætius exurgat ad 3. 4. ve uncias, *radiculis* multis, longis & albidis, *foliis* & habitu levi, excepto *cauliculo*, qui hirsutus est; Ad radicem *folia* trilobata lobis lateralibus bifidis obtusis, medio trifido, subrotundis dentibus incisa, ambitu toto, orisque rotundis. Ad caulem sere uno loco unum trifidum vel quadrifidum folium, latis lobulis, quorum qui cauli proximi iidem minores sunt. *Flos* luteus splendens, in cauliculo triunciali, minor.

§. LXXIII.

Tertius alio tempore (Julio M. 1736.) lectus in *M. Thuri*, secundo (LXXII.) similis est, levitate folii, caulis hirsutie, statura; Est tamen altior, & folia ad terram multo acutioribus segmentis incisa, ad caulem vero profundius digitata sunt segmentis gracilibus.

§. LXXIV.

Quartus albo colore petalorum, eorumque figura cordis simili latis diversus, præterea unam tantum alteramve ad caulem ligulam habet ex albida vaginula, *folia* ad terram vel integra, & per ambitum rotunde dentata, vel minus profunde trilobata. Accedunt tamen ad folia ejus *Ranunculi*, quem secundo loco diximus (LXXII.) *Ovarium* longius & pene in morem *palustris apii folio levis*.

§. LXXV.

Omnes hi *Ranunculi* habuerunt suos Botánicos, a quibus distincti sunt suis nominibus. Et prior videtur esse *Ranunculus alpinus pratensi repenti similis sed minor* MICHELI a) apud TILLIVM. An & *Ranunculus* IV. MARTENS b)? non recedit. Mihi vero certissime, etsi in *Gotthardo* & supremis alpibus proveniat, est ipsissimus *erectus acris*, neque aliam ob rationem ejus memini, quam ut monerem, ne pro novo habeatur ab aliquo *ουρετιΦοιτωρ*.

§. LXXVI.

Alter (LXXII.) dudum a JOHANNE BAVHINO a) traditus est pro varietate *albi*, & ejus icon *albi* iconi adjecta b). Eundem MARTENS pro *secundo* c) delineat, nisi forte ob floris exiguitatem separari debeat. LINNÆVS *Ranunculum* dixit *caule unifloro foliis radicalibus palmatis, caulinis multipartitis sessilibus* d), deditque iconem nostri simillimam, uti neque desunt mihi specimina, in quibus caulis foliis destitutus humilitate *pygmaeum* e) ejus refert. Eundem, ob lanuginosos cauliculos, & folia exigua, intelligere videtur SCHEVCHZERVVS, quando *Ranunculum saxatilem magno flore* f) in *alpiibus* nasci dicit. Eo nomine plantam descripserat CASPAR BAVHINVS g), ita ut non recedat descriptio a nostro, sed

a) *Hort. Pisav.* p. 145.b) *It. Spitzberg* c. IV. T. I. ad D.a) *IB.* p. 861.

b) Superiorum interior, non mala.

c) l. c. T. G. f. e.

d) *Flor. Lapon.* 232. T. III. f. 2.

n) varietas l. c. T. III. f. 3.

f) *It.* l. p. 46. in *M. Josb & Laubersgrad &c.*g) *Prodr.* p. 96. *Pin.*

sed stirpem perpetuas nives amantem nasci *Monspeli* non visum est probabile. Neque quidquam inveneram in PARKINSONO h), RAJO i), TOVRNEFORTIO k) & TILLIO l), unde plura de *Ranunculi monspeliensis* historia discerem. Hic omnino videtur a vulgaribus diversus manere posse.

§. LXXVII.

Tertius (LXXIII.) pro novo descriptus fuit a JOH. BAVHINO a), qui eodem in loco eum legit, quo & ego inveni, eum *Thora* in supremis pascuis M. THVIRI nascentem. RAJVS b) eodem etiam loco, eundem invenit & distinxit. Figura BAVHINI rudior est, sed tenuis incisio foliorum, & ad caulem gracilitas sufficit. An satis a priori diversus? Multæ varietates intermediæ mihi videntur conjungere utrumque. Quia tamen JOHANNES BAVHINVS eos distinguit, & utriusque propriam iconem dedit, non intercedam, quin *Ranunculus tenuifolius montanus luteus* suum locum in familia distinctum tueatur, quem, nisi invenirem distinctum, non distinguerem, & etiam nunc invitus distinguo.

§. LXXVIII.

Quartus abunde distinctus est, neque quisquam eum conjungere ausus est, nisi cum secundo (LXXII.) JOHANNES BAVHINVS a). Et dudum etiam monitum est b), *majo-*

N 3

rem

h) In C. B. *Theatr.* p. 338.

i) *Syll. plant. extra Brit. nasc.* p. 216. & *bist.* p. 595. cum asterisco.

k) I. R. H. *Schol. Bot. Paris.* p. 217.

l) *Hort. Pisan.* p. 144.

a) *Ranunculus montanus tenuifolius luteus* III. p. 416.

b) *Sylog. plant. extra Brit.* p. 216. *hisor. plant.* p. 592.

a) Et ex eo, planta non visa, MORISONVS & RAJVS. Caterum icon JOHANNIS exterior hunc exprimit.

b) A JOHANNES BAVHINO & SCHEVCHZERO IV. p. 339. &c.

rem varietatem CLVSII a *minori* nulla vera nota separari. Vidi enim *majorem* folio rotundo integro, & *minor*, qui idem vulgator, plerumque est divisis foliis. Is omnino videtur, licet colore floris differat, vel simillimus certe est nostro, *Ranunculus caule unifolio & unifloro foliis tripartitis*: si forte LINNÆVS c) defluxo demum flore eum legit, ut ex nudo caule & foliis pulchræ iconis satis video. *Ranunculus* III. MARTENS d) omnino idem est nostro. Non videtur necesse esse, ut nomen addam *Rauunculi alpini humilis rotundifolii*, quem CASPAR BAVHINVS *majori flore & minori flore* distinxit, non cautissime distributis in vanam diversitatem synonymis.

§. LXXIX.

Per dumeta, quæ *Chamærhododendros alpina villosa* jam sola faciebat, altiora loca amans, & quam glabra rarior, ascendimus, donec & cæsylvulæ nos desererent. Ibi ad lapides, non uno loco, latissimo cespite plantula saxa tegebat, quam olim in *Gemmio Valesia*, deinde in *Gotthardo* legi, nunc uberrime ad scopulos viæ *die leiter* dictæ. Ei quidem, ex radiculis frequentibus folia in rosulas congesta eduntur, læte virentia, firmula, angusta, intra lineam, tres lata & ultra, confertissima. Si evolvatur cespes, repentes *cauliculi* apparent aliquot unciarum, cum foliolis conjugatis. Ex foliorum alis passim floriger *pedunculus*, vix duarum linearum altitudine, fert *florem* pediculò non breviorē, viridem, conniventem perpetuo. Is *calyx* quinque foliolis oblongis fit. Intra eum, nudo etiam oculo, sed ad lentem facilius, adparent sive *ungues* sive *petala*, crassiuscula, neque petalodæ teneritatis, apice teniter emarginato. *Quinque stamina*

c) *Flor Botan.* 231. T. III. f. 4.

d) Exemplar foliosum, ut sæpe solent. Recte addit diversitatem foliorum ad caulem aradicalibus hic nullam esse. c. IV. tab. H. f. c.

Stamina ex eorum corpusculorum intervallo eminent, pal-
 lentibus apicibus, *Quinque* alia oriuntur singulum ad radicem
 sui *cordiformis unguis* s. *petali*, connatum mediæ ejus li-
 neæ, & ubi hæc desinit, liberum & eminent, apicèque suo
 onustum. *Ovarium* in medio flore pyriforme tres *Tubas*
 repandas emittit. Intus ad axin medium *semina* aliquot ma-
 juscule, quæ ad lentem validius objecta augmentem, viden-
 tur fieri una convexa facie intercepta inter duas planas fa-
 cies. Hanc plantam pro nova edidi ante aliquot annos a),
 neque pœnitet. Nam etsi aliquantum cum nostra conven-
 niant plantulæ aliquot scriptorum vetustiorum, ii tamen
 non ita stirpem descripserunt, ut quisquam posteriorum eos
 intellexerit. Nempe forte huc pertinet *Sedum saxatile hu-*
millimum foliis densissime compactis flosculos fere sine pediculo
præferens diligentissimi BURSERI b), *Perpusillum sedum omni-*
um minimum LOBELII c), *Sedum montanum perpusillum luteo-*
lis floribus PARKINSONI d) ex LOBELIO, cum icone, quæ a nostra
 planta non aliena est. *Sedum montanum perpusillum luteum*,
 quod MORISON e), ex PARKINSONO, excitat planta non vi-
 sa. Et hi quidem eandem stirpem videntur in mente ha-
 buisse. Sed & *Lycnis alpina muscosis foliis densius stipatis*
floribus parvis calyce duriore PLUKNETI f), iconem habet,
 quæ possit plantæ nostræ convenire. Neminem vero de-
 scriptionem dedisse, quæ sufficiat cognoscendæ plantæ, id
 facile apparebit evolventi loca, quæ excitavi. Verum &
 genus novum videtur requirere similitudo cum *Alfine ma-*
 xima

a) *Comm. Lit.* 1736. *bebd.* XIII. & T. 1. f. 5.

b) *Act. succic.* p. 531.

c) *Illustr. Stirp.* p. 101.

d) *Theatr.* p. 738.

e) III. p. 471. & ic. cum homine PARK. S. XII. T. 6. f. 14.

f) *Almagest.* p. 233. T. XLII. f. 8.

xima est, foliis, calyce, staminibus, Tubis: in eo differt, quod petala non caduca, non libera habeat, sed connata staminibus, & duriora; adde, quod calyce multoties sint minor, ex quo factum est, ut diu me latuerint. Novo generi superest ut nomen in ponam. STÆHELINIAM quidem vocabo, quam BARTSCHIAM dicit amicissimus LINNÆVS g), cum vetustiori mihi videar jure gaudere, & scripserim de planta, ante multos annos mihi cognita. Hanc *Cardistemonem* vocare possem, malo CHERLERIAM dicere, in memoriam Botanici eximii, cui plurimas & pulchras plantas debemus, quæ apud JOHANNEM BAVHINVM exstant.

§. LXXX.

Dum lente adscendo, *Lycnis alpina linifolia multiflora perampla radice* aliquoties apparuit, & *Linaria quadrifolia supina*, elegantissima plantularum, & uberrime proveniens *Pedicularis caule simplici foliis semipinnatis obtusis laciniis imbricatis* LINNÆI, rara planta, & hoc ipso loco primum a me lecta anno. 1731. Nihil admodum inveni, quod adderem descriptioni, quam alibi exhibui a). Cum ea *Salix pumila folio rotundo*, & alia *Salix*, de qua, cum dudum cognitæ plantulæ recentiores scriptores inventionem sibi adrogent, aliqua addere visum est. Repit per saxa alpium viridissima plantula, neque erigitur unquam, licet ad duos pedes serpat, ramosa & frondosa. Folia congesta, elliptica, ovi forma, splendida, virentia, glabra, longitudine dupla & tripla ad latitudinem, terminata obtuso ambitu. Sexu distincta est. Et *Mari* supra caulem, ex congestis foliis educitur

g) *Coroll. gener. 967. & Hort. Cliffort. eodem fere tempore, quo ego diff. de Pedicularibus edidi. Malim CL. BARTSCHIO Americanam stirpem, STÆHELINO alpinam dari.*

a) *De pedicularib. Helvet. VIII,*

citur spica nondum uncialis florifera, quæ fit foliolis circa scapum adgestis pallidis, in quorum sinu duo stamina latent coccineis apicibus. *Femina* plantæ spicæ raræ paucis fiunt capsulis virentibus, erectis, longis, conicis, ex quarum apice Tubæ hinc erumpunt pallentes. Primus hanc plantam cognovisse videtur ARETIVS a) cui est *Balmenstritten* frutex absque flore. Ex eo SIMLERVS b). CAMERARIUS eximiam iconem habet cum nomine *Salix pusilla humilis* c), quam existimo ex GESNERIANIS esse. *Salix humilis repens* LOBELII d), *Salix pumila utrinque glabra* JOH. BAVHINI e), ex quo PLVKNET f), TOVRNEFORTIVS g) & TILLIVS h). *Salix alpina angustifolia repens* CASPARI BAVHINI i), an & eorum, qui idem nomen habent? RAII k), TOVRNEFORTII l)? *Salix latifolia folio utrinque glabro superne splendente* RAII m), an & SCHEVCH-
ZERI

a) Apud GESNER. in COND. p. 234. b.

b) *Vallef. et alp. descript.* p. 330.

c) *Epit. Math.* p. 108.

d) *Advers.* p. 423. non recedit. *Icon.* II. p. 138.

e) I. p. 2. p. 217. ex LOBELIO, absque alio synonymo. CHARREVS addit glossema *cortice rubente* p. 66.

f) *Almagest.* p. 327.

g) I. R. H.

h) *Hort. Pisan.* p. 150.

i) Idque certo, cum & *Salicis* facie non esse post ARETIVM habeat, & brevia folia, utrinque glabra, & locum natalem *Prodr.* p. 159. *Pin.* CAMERARIAMAM vero alio avocatur, ad speciem CLVSI, quæ inferne sub cinerea est. LOBELIAMAM male ad maritimam subincanam speciem revocat, quæ alpina, & utrinque glabra est.

k) *Sylog. plant. extra Brit.* p. 226. *histor.* p. 1423. incognitam sibi.

l) I. R. H.

m) *Syll. plant. extra Brit. nasc.* in summo Jura, & *Hist.* p. 1422. Conjungit huic *pumilam* I. CLVSI in *Penn.* p. 102. sed eius folia inferne sunt subcinerea.

ZERI n), *Salix pumila alpina latifolia glabra* o) ejusdem, huc pertinent. Post hos omnes BOCCONE bonam iconem dedit, dixitque p). *Salicem a'pinam minimam repentem retuso serpylli folio lucido*, quod nomen & SCHEVCHZERVUS q) habet,) & brevius in iconibus *Salicem alpinam serpylli folio lucido* r), uti TOURNEFORTIVS f)

§. LXXXI.

Jamque eram enixus ad montis culmen, quam longe accessus datur hominibus. Ibi ad rupes *Saxifragia montana ericoides* abunde provenit, sive *cæruleo flore* fuerit, sive *purpureo*, semen enim solum & capsulæ supererant. Nascitur ibi, sed & longe humilioribus locis Helvetiæ, *Onobrychis* illa quæ plebejo nomine *Esparsette* dicitur, passimque seritur alendo pecori idonea. Sed longe fuerunt gratiores quatuor conferti *Astragali*, qui pene unico loco gramineo, inter durissimas rupes juncti provenerant. *Astragolorum* seracissima est Helvetia. Præter *vulgarem ochroleucon* dulcibus foliis, qui hic etiam arduo in loco proveniebat, & alium, qui *Cicer sylvestre* dicitur, arvis calidioris *Helvetiæ* familiarem, habet planior *Valesta* a) *purpureum spicatum Pannonicum* CLVSII, pascua *Rhetiæ Astragaloides ochroleucum* TILLII b)

n) *It. alp.* l. p. 47. non videtur.

o) *Sylloge stirp. extra Brit.* p. 225. absque synonymo.

p) *Mus. di Pianta.* p. 18.

q) *It.* l. p. 48. & V. p. 427. conjungit *Salicem saxatilem minimam* C. B. in *Prodr.* sed ea, ob folia rotunda, & venosa, & quod minima sit, est *Salix alnifolia* BOCC.

r) T. I.

f) I. R. H.

a) Inter *Leucam* & *Stideram* uberrime legi in itinere 1733.

b), prata circa *Grindelwald* & *Gemmius M. Astragalum foliis viciæ ramosum* & *procumbentem flore glomerato oblongo albo cœruleoque* SCHEVCHZERI c), idemque *M. Gemmi* & *Scheidek, Surenen, & aliæ Alpes pyrenaicum Barbæ Jovis folio non ramosum procumbentem flore ochroleuco glomerato* SCHEVCHZERI d), prata demum *Rhætia* inter *Lenz* & *Brienz Astragalum* illum *siliqua longa incurva*, qui *Polygalæ* nomine a CAMERARIO e), *Onobrychidis quartæ* a CLVSIO f) depictus est. Præter hos omnes, tres alii in rupibus vicini nascebantur. Eorum *primus*, qui paulo vulgatiore est, in *Gemio* abunde, imo vero si idem est *RAJANO*, etiam in *Jura* nascitur, similis utcunque ei, cui flores ex albo cœrulei sunt, ab eo tamen multis modis diversus. *Radix* enim plurimos *caules* fundere solet florigeros, plurimas foliosas alas, ex brachiis, qualia alteri *Astragalo* adpinxerunt CAMERARIUS & CLVSIVS. *Folia* multo propiora sibi & acutiora, & exiliora, quam cuicumque aliorum *Astragalorum*. *Florum* spica valde conferta: *Calyx* non ut in albo cœruleoque niger, sed viridis, firmis, levis, dentibus vix inæqualibus. *Flos* ex rubro purpureus, qualem & *Polygala* CAMERARIUS habet, *Vexillum* vix erectum amplum, *Alæ* amplæ & coloratæ, longissimis auriculis præditæ, non albæ, ut in illo SCHEVCHZE-

O 2

RI,

b) p. 19. T. 14. f. 2. quæ *Astragalus recticaulis hirsuta* JOHANNIS BAVHINI & SCHEVCHZERI. *It. alp.* IV. p. 330. Eandem existimo esse *Polygala similem luteo flore* GESNERI *add. ad hort. Germ.* p. 260. b.

e) *It.* VII. p. 519. hoc loco, & in *Itin.* IV. p. 330. alio nomine.

d) *It.* IV. p. 330. Eundem in l. itinere. vocat *alpinum foliis viciæ angustioribus flore ochroleuco.* p. 31. nisi is *Astragaloides* est, & in *Itin.* VII. *alpinum ramosum hirsutum flore ochroleuco* p. 509. de quo ex loco natali mihi constat.

e) In *MATTH. Epit.* p. 929. bon, ic.

f) *Pann.* 755. *bist.* p. CCXL.

RI. *Carina* cœrulea breviorrostrata, *stamina* de more. *Siliqua* non longa ut in *Polygala* CAMERARII, sed brevis, tumida, media crena divisa bilocularis. Vno verbo, a *Polygala* CAMERARII foliis acutis, quæ *Polygala* omnino ovata habet, & filiqua brevi, ab eo vero cui *albi* & *cœrulei* flores sunt, & purpureis floribus, & folis acutis, & calyce, atque filiqua non nigris differt. Omnino tamen huc videtur pertinere *Astragalus quidam montanus sive onobrychis aliis* RAII g), in Jura lectus, neque enim *Astragalum* JOHANNIS BAVHINI, cui idem nomen est, huc refero, cum is ex CLVSII *Onobrychide quarta* sit, quam ob longiores filiquas conjungo *Polygale* CAMERARII, etsi foliis acutis huic nostro sit propior. Est denique *Astragalus incanus saxatilis hirsutus minor, acuminato folio, flore purpurascente* TITÆ h), *Onobrychis foliis viciæ majoribus cœrulo purpurascentibus vel foliis Tragacanthæ*, non CASPARI BAVHINI, qui CLVSIANVM vult, verum SCHEVCHZERI i) forte.

§. LXXXII.

Alius, pulchra, & speciosa planta, *caule* erecto, plures conjugationes foliorum recipiente, *foliis* viciæ, ex ellipticis paulum ad verticem angustioribus, nervosis, glabris, *spica Astragalorum* omnium amplissima, laxa, in qua flores penduli. Ii flores *calycem* habent ex albo & purpureo varium, hirsutum, cujus dentes omnes capillares hirsuti, imi vero dentes longiores sunt. *Flos* ipse unciæ longitudine, purpureus, *Hedysari* more splendens. *Vexillum* reliquis petalis amplius, sæpe reflexum, cordis figura, nervo, & lata ovali plaga ad ortum notatum. *Alæ* extremo ovato, separatæ non auritæ,

g) *Syll. plant. extra Brit. p. 72. hist. p. 937.*

h) *In Itin. post hort. Mauroc.*

i) Nam synonymum conjungit ex T. quod alibi refert ad eum qui *scire albo & cœrulo* est It. l. p. 45.

auritæ, macula ad ortum alba, extremo purpureo. *Carina* vexillo longior, purpureo obtuso rostro definit. *Vagina* & *stamina* decem ex gentis indole. *Siliqua* pene *Orobi*, emittit *Tubam* cylindricam. Nascitur in horridis præcipitiis *M. Stockborn*, in *Gemmio* vero supra *spitalmatt* ubique. Vix reperio synonyma: *Astragalus* enim *Helveticus* CLVSII a) ita breviter dicitur, ut nemo in turba *Helveticorum* eum distinguat. SCHEVCHZERUS b) vero omnino descripsit nostrum *Alpini Helvetici* nomine. Ego *alpinum erectum spica purpurea speciosa* dixi alibi c). An *Astragalus alpinus perennis flore purpureo magno* TITÆ d).

§. LXXXIII.

Sed nunquam neque SCHEVCHZERUS viderat, neque ipse vidi speciosum *Astragalum*, qui coronidem itineri meo imposuit, summo in cacumine *Neunen* lectus, neque alibi. Ei lignosa *radix* caules aliquot fundit foliosos & florigeros. Foliosi, habent decem pene paria foliorum, extremo inpare, ellipsi in acutissimum mucronem terminata, utrinque splendida, argentea lanugine obducta. Florigeri caules aphylli, firmi, gerunt spicam *florum* non multorum. *Calyx* villosissimus, longis albisque pilis, de more superius apertus, dentibus quatuor pene æqualibus, longiori quinto, villosis omnibus, *Flos* longus replicato *vexillo* stricto & prælongo instar *Trifolii*, longe ultra reliqua petala educto, oris replicatis. *Alæ* carina longiores, *Carina* brevior lata, in mucro-

O 3

cro-

a) *Hispan. p. 468. Hist. ecxxxiii.*

b) *It. IV. p. 330.*

c) *Comm. Phys. technic. med. 1736. p. 101. T. I, f. 2, cum icone non bona.*

d) *In Itinere post. hort. Mauroc.*

tronem singularem terminata: Hæc omnia violacea fere, absque splendore, Nomen facio *Astragalus alpinus totus sericeus foliis acuminatis*. In recentissimo opere AMMANI *Astragalum* reperio, cujus descriptio meum omnino imitatur. Nomen fecit, *Astragalus non ramosus, villosus & incanus, spicatus, floribus purpuroviolaceis a)*.

§. LXXXIV.

Hic itineris terminus fuit, quod præcipitare coegit urgens iter in *Germaniam*. Inde per aliam viam *Bernam* repetii & supra pagum *Thurnen* frequentem legi *Alceam folio rotundo, & laciniato*, quæ a *tenuifolia crispa* JOHANNIS BAVHINI b), & a *vulgari minori* FRATRIS minime differt. Ei enim *Bernæ* vulgatissimæ, prima quæ prodeunt, folia rotunda sunt. Ibi *Scabiosa Dipsaci folio* VAILLANTII, quam a *Scabiosa latifolia rubro flore* non distinguo. Hanc enim in *Helvetia* RAJVS b*), illam uterque BAVHINVS c) legit. Ego vero & circa *Basileam* & circa *Juræ* radices in *Helvetia Avenicensi* eandem omnino plantam vidi. Trans paludosum pratum, quod *Gurbe* fluviolus medius perfluit, dum festini ambulamus, in fossis *Sparganium non ramosum*, *Lentibulariam*, & *Potamogetonem* invenimus, folio *gramineo ramosum* CASPARI BAVHINI d) foliis vix tertiam partem lineæ
latis

a) *Plant. Rutbenc.* n. 167. p. 126.

a) *Malva montana s. Alcea rotundifolia laciniata* COLUMNÆ p. 148. cum icone opt.

b) II. p. 1067.

b*) *Sylog. stirp. extra Brit.* p. 228. *hisor.* p. 378.

c) *Scab. maxima dumetorum folio non laciniato* I. B. III. 1. p. 10. & *Scabiosa montana non laciniata rubra* s. BAVHINI *cat. plant. circa Bas.* p. 80.

d) *Prodrom.* p. 101.

latis, spicis pene *Adonidis* in brevi pediculo, crassis filiculis curvulis. Idem esse existimo cum *Potamogetone pusillo folio gramineo caule rotundo* MERRETI e) & RAII f).

§. LXXXV.

Berna profectus, dum Juræ humillimum dorsum supero, ab incisus rupibus dictum *Hauenstein*, non absque aliquo fructu speravi fore, si plantulas quærerem. Ergo primo ad arcem *Falckenstein* solidissimis rupibus superstructam, ascendendi festinus. Ibi *Daucum* illum *Tragoselini crispi folio* (XLII.) in rupibus inaccessis vidi & folia legi, *Iridem* etiam *Germanicam*, *Acer crispum* laciniis in acutis mucrones exeuntibus, *Mespilum folio rotundiori fructu nigro subdulci* maturo, foliisque decusso omni tomento levissimis, quæ candida lana obducta Majō M. legeram, *Caryophyllum saxatilem* g), quem eodem in loco primum invenerat CASPAR BAVHINVS, foliis cruciatis, deorsum replicatis, latis, in rigidum acumen exeuntibus, rubella lanugine in ortu petalorum; quibus notis facile didici eundem esse *Caryophyllum* II. CLVSII h), & *Caryophyllum sylvestrem flore magno inodoro hirsuto* CASPARI BAVHINI i). Tandem & *Cotoneaster* GESNERI k) ibi nascitur, quem facile demonstrarem, eundem esse cum eisdem

e) *Pin. rer. Britan.* p. 97.

f) *Cat. plant. Cantabr.* p. 125. *Catal. plant. Angl.* p. 242. *hisor.* p. 190. *Syn.* III. p. 150. Ejus icon existat apud VALLANTIVM T. XXXII. f. 4.

g) Ita vocabatur, cum distinctionis nomine *latifolius* & *angustifolius* in herbario vivo CASPARI BAVHINI.

h) *Pannon* p. 317. *hisor.* p. 282.

i) Ad plantam CLVSII.

k) *Epist.* p. 94.

dem *Chamaespilo* l), nisi idem jam docuisset JOHANNES BAVHINVS m).

§. LXXXVI

Ad viam solet *Acetosa rotundifolia hortensis* reperiri, & *Chamaebuxus flore colutea*, sed utraque planta præcox est, & evanuerat. *Digitalis* utraque, *lutea magno flore* intus maculoso, folio hirsuto, & *parvo flore* foliis glabris, uberrime ad tepes. In omnibus etiam sepibus circa *Langenbrug* bicubitale *Aconitum Lycoctonum luteum*. In descensu vero ad *Wallenburg* *Stachys alpina* valde ferotina, nam paucos adhuc flores explicaverat die 25. Julii. Ejus *Calyx* pentagonus est, Galea integra obsolete purpurea *Barba* concolor trifida, medio segmento longiore, recta protensa; fauces albæ, *stamina* obsolete purpurea. Odor non ingratus *Melisso-phylli*. Ex multis nominibus meminisse placet, me neque *Alpenkraut* LONICERIA a) huc referre, neque *Salviam alpinam* TABERNÆMONTANI b), ut visum est CASPARO BAVHINO. Forte *Betonica longe major* CÆSALPINI c) huc facit. Sed certius *Urtica foetida* *Heracleæ* TRAGI similis vel *stachydi* JOH. BAVHINI d). Porro *Stachys folio obscure virente flore ferrugineo* MORISONI e), RAII f), BOERHAAVII g) & VAILLAN-

TII

l) Ad bot. p. 54. b.

m) licet distinguat utrumque *Epist.* p. 91. 6.

a) p. cxcviii. ei enim flos cœruleus est in longis spiciis. Est forte mala icon *Hormini pratensis*.

b) p. 372. quam referrem potius ad Colum Jovis, nisi florem diceret purpureum. Vide folia & Galeam floris.

c) L. XI. c. XLIV.

d) *Font. Boll. descr.* p. 187.

e) *Hort. Blef.* p. 198. *hist. onom.* III. p. 382. T. X. f. 11.

f) *Hist. plant.* III. p. 301.

g) *Ind. alt.* p. 154.

TH h); utique huc referenda, & quæ inde dependent PLVKNETII i) plantæ, & WALTHERI k).

§. LXXXVII.

In sepibus, quæ descendunt ad lævam sunt, non raro provenit elegans *Aster Pannonicus* CLVSII a), conspicua altitudine ad tres pene pedes, nutans. *Folia* ima petiolata, latiuscula, longo mucrone, ora raris denticulis serrata, eaque & nervis leniter pilosis. Superiora graciliora sunt. In summo Caule pauci, sed conspicua magnitudine *flores*. *Calyx* firmus fit multiplice ordine laterum squamarum hirsutarum. *Radii* lutei, trinervi, nervis exeuntibus in totidem denticulos, *tubus* brevis, & *Tuba* eminens aureo apice. *Flosculorum* ova minora. *Tubus floris* longior in quinque triangularia segmenta fissus. *Tuba* longa fusca, perforans *stamineam cylindrum*. Discernuntur semina erectis, gracilibus *squamis*. Sine dubio hunc *Asterem* CLVSIVS descripsit, neque enim papposum dixit semen esse, ut videtur legisse RAVIVS b), sed manere in quodam villo capituli. Præter ejus synonyma magis recepta, refero huc *Conyzam majorem alteram*

h) *Botan. Paris.* p. 189. nobiscum sentit.

i) *Stachys latifolia major foliis obscure virentibus flore galeato ferrugineo Almag.* p. 358. T. 3 17. f. 4. non optime, consentiente RAJO III. p. 302.

k) *Stachys folio obscure virenti flore purpurascense Ind. borti sui* p. 108. T. XIX.

a) *Pannon.* p. 526. *Aster* III. *Austriacus* I. Hist. p. XIII. cum omnibus synonymis, *Astere* nempe *luteo majori folio Succisa* C. B. &c.

b) Qui inter papposos *Astere*s habet CLVSIVM, p. 267. Idem sentit MAGNOLIVS *Horti. Reg. Monsp.* p. 25.

ram THALII c), cujus icon plantam nostram egregie exprimit, semenque nudum habet. Superflua ergo est *Conyza montana lutea foliis oblongis* CASPARI BAVHINI, *Aster montanus luteus foliis oblongis* TOVRNEFORTII d). Porro huc revoco lectum haud procul *Aqua Helvetiorum Asterem montanum luteum flore pallido foliis non ita rigidis leviter unicum caule hirsutis* BURSERI e). Nam in M. Boezberg, quem *Basilea* adveniens necessario superavit BURSERVS, nostrum Asterem legit D. HVBERS. In recentioribus, facile distinguitur. Est nempe *Chrysanthemum Asteris facie foliis Succisa* HERMANNI f), qui verum characterem plantæ CLVSIANÆ primus detexit, MORISONVS enim eam habet inter papposas g). VAILLANTIVS *Asteriscum perennem villosum serratum calyce imo non folioso* h) facit. BOERHAAVIUS EX HERMANNO *Asteriscum calyce brevi angustifolium* i), LINNÆVS demum *Bupththalmum foliis lineari lanceolatis serratis, villosis, calycibus nudis*.

§. LXXXVIII.

c) p. 21. ic. II.

d) Cum uterque sit ad THALIANAM plantam solam. TILLIVS egregie plantam repetit, quæ nunquam distincta existit, p. 19. ut manifestoprehendatur, sive error sive fraus fuerit.

e) *Act. Succic.* p. 531.

f) *Flor. Batav.* p. 34. *hort. Lugd. Bat.* p. 144.

g) *Aster luteus Pannonicus primus hist. Oxon.* III. p. 37.

h) 1720. p. 430. Folia non villosa sed subhirsuta sunt.

i) *Ind. alt. hort. Lugd. Bat.* p. 105. & pene mavult distinguere, nomine *Asteriscoidis*, quod calycis imi foliola aberrantia non habeat.

k) *Hort. Cliffort.* p. 114.

§. LXXXVIII.

Jamque superatis, quæ erant asperrima, lenis declivitas nos comitata est *Basileam*, urbem, quam absque gratæ mentis recordatione nefas mihi est nominare. Ibi enim audiavi JOHANNEM BERNOVLLIVM; Ibi in amicitiam DROLINGERI, STÆHELINI & KOENIGII veni, quæ mihi semper erit dulcis, dulcissima fuit olim, quando juvenis iis viris in-mistus mihi vel ex eo placui, quod consortio eorum non penitus ipsis indignus viderer. Ibi primas herbulas legi, & etiam tum, cum *Botanices* rudimenta discerem, ad *historiam stirpium patriarum*, ex longissimo certe intervallo speratam, audaci consilio me paravi.

§. XIX.

Conservat ibi familia BAVHINIANA, & EMANVEL BAVHINVS, qui avorum æmulatione ad medicos honores nuper adspiravit, preciosum rei herbariæ cimelium, hortum siccum CASPARI BAVHINI, in quo, non eæ solæ plantæ, quas *Pinax* habet, eodem ordine collectæ exstant, sed aliæ præterea non pauca, neque satis cognitæ, tum numerosæ icones, quæ lucem publicam nondum viderunt. Adfunt etiam doctorum virorum ad CASPARVM datæ literæ, ex quibus p'urimæ de re herbariæ lites confici possent: adfunt denique schedæ, ex quibus Theatro Botanico non unum volumen addi posset.

§. XC.

Sed præter eum hortum siccum, Bibliotheca publica possidet herbas HAGENBACHII, qui ex itinere in alpes Bernenses multas & elegantes plantas in CASPARI opera contulit, ut ex graminibus in Theatri I volumine æstimare

licet. Pulcherrimus est etiam hortus ficcus BENEDICTI STÆHELINI, a Patre botanico, & a filio felicissimo, atque industrio, stirpium inventore collectus. Eum plurimæ ab amico utriusque VAILLANTIO adceptæ stirpes decorant, pretiosiorum tamen reddunt multæ, & raræ plantæ, a BAVHINO prætervisæ, aut minus curiose cognitæ, quas in patria regione multorum annorum junctis laboribus detexit BENEDICTVS JOH. HENRICI F. STÆHELINVS.

§. XCI.

Sed eripuit me desiderabili moræ urgens necessitas. Per beatam rura *Alsatiæ* rapido itinere properans, vix mihi permisi, ut plantulam aliquam decerperem. Plurimus ibi ad viam nascitur *Dipsacus foliis laciniatis*, quem eximius LINNÆVS a) cum vulgari conjungit. In iis tamen speciminibus, quæ per bidui iter cum *vulgari* copiosissime vidi provenire, visus sum mihi, non unam diversitatem reperire, etiam si ad folia non respicias. *Capitulum* longum, *flos* albus est, nunquam, ut in altero purpureus, statura altior, *squamarum* demum spinæ non rectæ, sed repandæ, & extrorsum conversæ. Poterit itaque, ut videtur, locum suum tueri. In *Alsatiâ* plurimum, *Wormatiæ*, unde ad latum esse testatur CASPAR BAVHINVS b), nullum omnino vidi.

§. XCII.

Circa *Drusenheim*, viculum in quo nihil est quod *Drusorum* nomine dignum sit; frequens est *Blattaria*. Ibi etiam *Raphanistrum flore melino* legi, elegantem varietatem, uti aliam *flore cæruleo* ostendit *Basileæ* vir felicitis industriae STÆ-

HELI-

a) Hort. Cliffort. p. 29.

b) In herb. viv.

HELINVS. Sed utrumque non a) videtur differre a vulgari illo albo arborum, quod utique *Helvetiæ* multo familiarius est, quam nostræ *Germaniæ*. *Gernsheimi* in stagno cum *Hydrocotyle*, & *Salvinia* MICHELII, magnus est proventus *Tribuloidis*, cujus *stamina*, ut *desiderato* LINNÆI b) satisfaciam, sunt quatuor; *Tuba* vero ex rostrato ovario, una, recurvo apice, & virente.

§. XCIII.

Circa *Lauterburg*, in arenosa sylva, quæ *Spiram* ducit, ceperat comitem se addere euntibus *Stæchas citrina*, ea ubique ad *Oppenheim* usque frequens est. *Spiræ Alysson* illud floribus profunde incis, quod *Thlaspi incanum Meckliniense* dicitur LOBELIO a), & *Chondrilla viminea*, & *Eruca tenuifolia perennis*, quæ *Manhemii*, *Wormatiæ*, *Oppenheimi*, frequentissima est, *Genevæ* in ipsis muris urbis familiaris. Circa *Guntersblum* in fossis *Althea* officinarum frequens est, ad aggeres vero viarum *Oreoselinum minus*, & *Onobrychis echinata capite*, quæ nobis montanæ plantæ sunt: deinde propius *Oppenheim Antimi perenne* sive *Falcaria* RIVINI, *Millefolium nobile*, & in ipsis ruderibus arcis uberrima copia *Daucus Alsaticus* CASPARI BAVHINI. De eo, cum non in vulgum notus sit, neque absque errore descriptus a quibusdam Botanicis, aliqua, priusquam finem faciam, visum est addere.

P 3

Ei

a) Neque RARO conf. *Syn.* III. p. 296. habet enim non habitum solum, sed & venas florum simillimas. Erit ergo exemplum, neque enim plurima sunt, floris absque cultu albo colore & flavo ludentis.

b) *Char. gen.* 899.

a) *Obs.* p. 108. in arenosis ubique. *Hannoveræ* similibus locis nascitur.

§. XCV.

Jamque *Francofurti* eram, ubi comite D. SENKENBERGIO a) nuper *Archiatro Homburgensi*, floram ejus urbis a CLVSIO laudatam, & ipse inuisurus, morbo impeditus fui, neque quidquam restituto superfuit, quam ut GOTTINGAM redirem.

- a) Qui & *Francofurti*, & in *M. Hundrück*, & in montibus sylvæ *Westerwald*, & circa *Moguntiam*, passim multas elegantes plantas legit, quarum aliquas ejus munere possideo, ut *Carduum mollem laciniatum* L. CLVSII, *Pentapbylloides erectum* &c.

RAIVM c), MORISONVM d) exstat, & in *Schola Parisina*. Deinde JOHANNES & ipse pro nova dedit *Umbelliferam alsaticam magnam* e), *umbella parva sublutea*, quod nomen RAYIS f) habet alibi. MORISONVS feminis aliqua similitudine delusus, *Thysselino* non genere, sed ipsa specie conjunxit g). Inde factum est, ut RUPPIVS *Pastinacam* diceret, *palustrem altissimam folio Seseleos pratensis* h). LINNÆVS *Oreoselina Thysselinis* & nostrum utrisque conjunxit i), sed a *Thysselino* quidem manifesto differt, floris petalis neque cordatis k), neque inæqualibus, *calyce* universali l) non reflexo, & quantum video in semine inmaturo, semina & si alata sint, non plana sunt. Recte & ex suis notis, & ex ratione calycis videtur conjunxisse TOVRNEFORTIVS *Oreoselinis* m). Eum BOERHAAVIUS n) & LINDERN o) secuti sunt,

· §. XCV.

c) *Syll. plant. rar.* p. 114.

d) *Hist. Oxon.* III. p. 317.

e) III. p. 106. cum icone & descriptione non malis. Inde CHARRÆVS p. 393.

f) In *hstor. plant.* p. 414. Ipse plantam vidit, in *Palatinatu*.

g) *Umbellif.* p. 84. cum neq; lactescat, neque multas radices habeat &c.

h) *Flor. Jenens.* p. 221.

i) *Selinum foliis pinnatim laciniatis, laciniulis trifidis obtusis hort. Cliffort.* p. 92. conf. *char. gen.* 210. Ex LINNÆO nomen conservavit ROYEN p. 106.

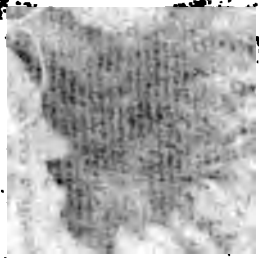
k) Apex replicatus est ex lata bracteola, sed vera incisio nulla. Dumdum vero observavit DILLENIVE, flores plantarum *Umbelliferarum luteos* regulares esse. *cat. plant. circa Giesl.* p. 7.

l) Qui in *Thysselino* Plinii nostrate nullus est.

m) *Oreoselinum pratense cicutæ facie.* L. R. H.

n) *Ind. alt.* p. 68.

o) *Tournef. Alsat.* p. 127.

Sphagnum aculeatum maximum
foliis in centis acicularibus.

C.T. Fröschel Episcopus. 1748.

Illustrationes botanicae violaceae acule. Sericeo

Saxifraga alpina subhirsuta,
foliis longius raro dentatis

C.T. Fröschel Episcopus. 1748.

§. I.

Pauculos elapsae aestatis dies inpendimus itineri per Hercyniam sylvam, quo suprema eius iugiter omnino superauimus, vidimus fodinas argentiferas Clausthalienses, antiquissimas Vitrioli, sulphuris, Cupri, Plumbique Venas Montis Rammelii, Montem tandem Bructerum qui in hac boreali Germania altissimus habetur; atque plusculas stirpes collegimus vellectas olim a THALIO, sed postliminio demum in notitiam Botanicorum reuocandas, vel alioquin non vbique obvias, neque explicatas satis. Operae ergo precium duximus vt obscuriores stirpes, adeo incognitas hodie vt pene nouae sint, describeremus, enarraremus dubia synonyma aliarum, vulgatiores demum alias, sed montanas tamen, ipsis saltem nominibus indicaremus.

§. II.

In luco WEENDAE proximo, ad primum a *Goettinga* lapidem PETASITES nascitur non visus in *Helvetia*

vetia, & cuius nomen difficile fuerit eruere. Nascitur ad purissimam scaturiginem, quae rotas agit molendini comminuendis in Chartam scriptoriam pannis destinati. A vulgari heluetico, qui *maior vulgaris* passim audit, non foliis adeo differt, sed spica floris longiore, laxiore, pedali, rara, pedicellis longis & saepe pendulis: *Calyce* non longo adeo, neque acutis, neque reflexis, sed subrotundis squamis factis, vnicō concinno ordine flosculos presse circumstantibus: *Flore* in quacunque aetate albo & quasi sene, quod vix nisi pappus seminum ultra calycem emineat, multo exiliore quam in nostro *maiori*; *Flosculis* demum androgynis paucissimis, vno vel altero, subrubellis, qui multis femininis flosculis cinguntur, quorum semen & pappus eadem sunt, sed campanulae loco bifidus *Tubus* est, emittens absque omni stamine *Tubam*. Promptum est, & Character id suadere videtur, referre nostram stirpem ad *primam speciem Petasitidis maioris vulgaris*, quam RVPPIVS a) dixit duorum generum flosculos habere. Eam BVXBVM b) repetiit nomine *Petasitis in medio maioribus flosculis, reliquis minoribus*. In *synopsi stirp. Britannicar. Ed III.* c) vocatur *Petasites maior floribus longis pediculis insidentibus*; eodemque nomine pulcherrime depingitur in *Hort. Eltham.* d) Verum ab ea facile nostra distinguitur flore lato non ventricoso, & calyce, cuius in DILLENIANA icone squamae videntur multorum ordinum pingi, a nostra fabrica diuersissimae.

Missus

a) *flor. Jenens.* p. 153.

b) *Enum. plant. circa Halam nasc.* p. 258.

c) p. 179.

d) p. 309. ic. CCXXX.

Missus est hic ipse Weendensis Petasites pro *Petasiti-
de minori* C. B. P. Verum licet iste manifesto flosculos
duorum generum habeat, vti ex primi inuentoris CA-
MERARII e) icone adparet, & haud dissimilem a no-
stra aut RVPPIANA stirpem a Germanis THALIO, f)
SCHWENKFELDIO g) LOESELIO h) HOFMAN-
NO i), VOLKAMERO k) DILLENIO l), a BESLERO
m) demum descriptam esse, vel ipsa locorum similitu-
do suadeat, certum tamen est n) *Petasitidem minorem* C. B.
Cacaliae tomentosae ad finem esse, & hinc molli lanugi-
ne obductum folium habere, inde satore virens & gla-
brum paucis gossypio pubescens. Sed & I. B. aliam stir-

A 3

pem

- e) *Petasites flore albo* Epit. Matth. p. 593. Idem vocat *Petasitem nostrum* *Leucanthemon hort.* p. 122. qui licet odoratus ibi dicatur, descriptus equidem videtur a LVGDVNENSIBVS nomine *Petasitis odorati*, non vero depictus p. 1054, florum enim icon & situs omnino ad vulgarem pertinet.
- f) *Petasites flore candido* *hercyn.* p. 91. Andersbergae.
- g) *Petasites alpina*, *stirp. Siles.* p. 15. quem dicit flore esse subluteo.
- h) *Petasites minor* *Flor. Pruss.* p. 192.
- i) *Tussilago maior altera* *sive Petasites minor.* *Delic. Sylv. Flor. Altd.*
- k) *Flor. Norimb.* p. 325. *Petasitem minorem* vocat.
- l) *Ca:al. plant. circa Gieff. nasc.* p. 37.
- m) in *hort Eyssettens. Hybern.* Tab. V. f. II vbi equidem icones commutatas esse & haec quidem vulgarem, quae vero vulgarem dicitur indicare illum *flore albo* exprimere videtur, si figuras florum propius spectes.
- n) *ex herb. viv.* Quare & SCHEVCHZERVVS noster *Itin. V.* p. 425. cum *Cacalia tomentosa* eum coniunxit.

pem videtur intellexisse o), qui sexus diuersitatem descriptione sua excludit. Diligentissimus tandem RAIVS p) Genuae suam plantam descripsit, vt vix Germanici soli videatur. Quare nostram, neque pro CAMERARIANA q) neque pro RVPPIANA stirpe tradere ausi, proponimus eruditorum disquisitioni: neque sustinemus pronunciare cuinam ex tribus propositis plantis conueniant synonyma AMBROSINI r), MORISONI s), HERMANNI t), SVTHERLANDI u), MAGNOLII x) TOVRNEFORTII y), PLVKNETII z), RAII aa) PONTEDERAE bb), LEMERYI cc),
TILLI

- o) v. *Petasites albus anguloso folio*, *hist. plant.* III. p. 567. qui *Petasites folio anguloso, radice geniculata caule striato* dicitur CHABRAEO *Sciagraph.* p. 513.
- p) *Syllog. Plant. extra Brit.* p. 201. vti & I. B. pro exotica descripsit.
- q) Quam, Germanica cum sit, & Noribergae ab eius excessu perpetuo visa, proximam nostrae vel eandem esse auguramur.
- r) *Petasites minor Phytolog.* p. I. p. 419.
- s) *Petasites flore albo. Hort. Blef.* p. 156. *Petasites maior albus anguloso folio H. ox.* III. p. 95.
- t) *Petasites albus anguloso folio. H.L.B.* 438.
- v) *Flor. Bat. Petasites minor.*
- u) *Hort. Edimb. Petasitis minor* p. 267.
- x) *H. R. M.* p. 157. eodem nomine.
- y) eod. *Schol. Bor.* p. 10. & I. R. H. eodem.
- z) *Almagest.* p. 288. nomine I. B.
- aa) eodem *Hist. plant.* I. p. 261. ex I. B.
- bb) eodem *Diff.* p. 159. vbi de flosculis femininis nulla fit mentio.
- cc) *Diction. de drog. simpl.* p. 416. *Petasites minor.*

TILLI dd), VAILLANTII ee), BOERHAAVII ff), MILLERI gg), WALTHERI hh) De vulgari maiori addere visum est, icones FVCHSII ii), TRAGI kk), MATTHIOLI ll), TABERNAEMONTANI mm), spicam nimis arctam & breuem facere, optimam vero esse, quam DODONAEVS nn), LOBELIVS oo), & CLVSIVS pp) proposuerunt.

§. III.

In omnibus circa Goettingam nemoribus, vmbrosis locis & in dumetis, prouenit Pyrolae species, cui Tuba recta est, minor quam altera cui stamina & Tuba declinata sunt, folio frequentius serrato, spica breviori, & densiori. Paulorior obseruante RAIO a) est haec altera, atque montana herc-

dd) *hort. pisan.* 133. eodem nomine.

ee) *Memoir. de l' Acad.* 1719. p. 403. eodem.

ff) eod. *Ind. alt. hort. Lugd. Bat.* p. 118.

gg) *Gardeners Dictionary* nomine I. B.

hh) *designat. plant. hort. sui* p. 96. *Petasites maior flore alba*

ii) p. 644.

kk) eadem p. 414.

ll) p. 849.

mm) p. 749.

nn) *Pempt.* ed. 1616. p. 597.

oo) *Icon.* p. 591.

pp) *Hist. plant.* p. CXVI.

a) *Catal. stirp. in ext. region* 1673. p. 59. & in altera Editione 1694. sive *Catal. stirp. Exterar.* p. 211. coniecturam addidit de diuersitate sexus, quam nemo lecutus est.

hercyniae sylvae nemora Iurassique Coryleta amat, speciosa altitudine, spica laxa longiori, Tuba proboscidis instar ex pendulo flore incurva, foliis vix ferratis amplioribus. Difficile est synonyma inter vtramque partiri, cum ante RAIVM diuersitas earum neglecta fuerit. Manifestum tamen est, maiorem cui stamina & Tuba deflexa sunt, proponi a CAMERARIO. b) IOH. BAVHINO c), & post hos a RAIO d) RIVINO e), RVPPIO f) TOVRNEFORTIO g), LEMERYO h), DILLENIO i), ERNDETELIO k) LINNAEO l). Non ita certum est eandem proponi a LOBELIO m), aut vtramque

- b) *Pyrola*. EPIT. *Matth.* p. 723. spica laxa, Tuba incurua, folia iusto longiora.
- c) descript. *Pyrolae*, vbi florem difformem & Tubam recurvam habet *hiflor.* *Plant.* p. 535. Icon. ex DODONAEO est obscurius diuersitatem exprimens.
- d) HIST. *plant.* II. p. 1233. & *synopr.* III. p. 363. vbi minorem Tuba recta distinguit, a maiori de qua agimus.
- e) qui diuersis iconibus, & nominibus *Pyrolae*, *Pyrolae folio rotundo* & *Pyrolae folio obtuso* maiorem nostram expressit *Pentapet. Irreg.*
- f) cui est *Pyrola maior* & *elatior foliis oblongis pistillo florum incuruo, flor. Ienens.* p. 236.
- g) *Mat. medic.* L. II. p. 140. L. III. p. 190. ex descriptione.
- h) *Pyrola Dict. des Drog.* p. 451. & T. 18. f. 14. ic. DODONAEI.
- i) *Cat. plant. circa Giess.* p. 94. *Pyrola.*
- k) ad mentem RIVINI *pyrolam* vocat, & denuo *pyrolam folio obtuso. Viridar. Warjav.* p. 99.
- l) *Pyrola staminibus* & *pistillis declinatis Fl. Lapon.* 169.
- m) *Pyrola a pyri folio Ic. stirp.* p. 294. similis CAMERARIANAEE sed obscurior.

que distingui a CLVSIO n); neque fatis eas distinxit BESLER o) aut MORISON p). Sed Tubam rectam adeoque alteram speciem habent RIVIN. q) RVPPIVS r), WALTHER s), DILLENIVS t). Plane non liquet de stirpibus BRVNFELSII u), DORSTENI x), FVCHSII y) TRAGI, z), GESNERI aa) LONICERI, bb) MATTHIOLI cc), DODONAEI,

- n) Varietatem facit *Pyrolae vulgarioris folio maiori & molliori* & aliam folio *minori & duriori*, PANN. p. 505. & *Hist. CXVI. Acscr.* sed veras notas distinguentes non tradit: Eas varietates servat C. B. P. & MOR.
- o) *Pyrola H. ERST. Aest. Ord. V. T. XI. f. 2.* folia & exiguitas plantae respondent, Tubae aliae rectae, aliae incurvae.
- p) *Pyrola rotundifolia maior. H. Oxon. III. p. 504.* habet descriptionem I. B., icones duas, aliam rectis, aliam incurvis Tubis, hancque maiorem.
- q) *Pyrola minor. Pentap. irreg. bene.*
- r) *Pyrola rotundifolia maior. flor. Ienens. p. 235.*
- s) *Design. plant. hort. sui.* nomine RIV.
- t) *Catal. plant. circa Giesf. p. 94.* eodem nomine, tum *synops. RAIANAE Edit. III. p. 363.*
- u) *Pirolae HIERONYMVS HERBAR. II. p. 312.* facit marem & feminam. BRVNFELS v, III. p. 88. obscuram dat Iconem.
- x) similis icon. p. 225.
- y) *Limonium c. 175. p. 457.* Tuba brevis recta, sed spica rara, habitus altior.
- z) *Limonium sylvestre p. 707.* ead. Icon.
- aa) *de collect. stirp. Pirola*, nihil distincti, neque *Pirola vulgo dicta hort. German. p. 272. b.*
- bb) *Limonium pratense herbar. Germ. 1560. L. V. cap. 235.* habet icones DORST. & FVCHSII, c) in DIOSC. p. 982.

NAEI, dd) CAESALPINI ee) CASTORIS ff) THALII gg)
LVGDVNENSIVM hh), TABERNAEMONTANI ii),
SCHWENKFELDI kk), C. BAVHINI ll) PARKISONI mm)
AMBROSINI nn), MERRETI oo) LOESELII pp) ELSHOL-
ZI qq), HOFMANNI rr) NYLANDI ss), COMMELINI tt)
HERMANNI uu), KNAVTII xx) MAGNOLI yy),
FRANCI zz), SIBBALDI aaa) SVTHERLANDI bbb),
PLVK-

- dd) *Pempt.* ed. 1616. p. 138. *Pyrola*.
ee) *de plant.* L. VIII. cap. 32.
ff) *Pyrola herb. nuovo* p. 363.
gg) *bercyn.* p. 85. *Pyrola maior seu Beta sylvestris*.
hh) *ex Dodon. hist. plant.* p. 841.
ii) *Pyrola* p. 78. ad minorem Tubarecta videtur pertinere
ob folia crenata &c.
kk) *Pyrola maior* p. 172. *stirp. filer.*
ll) *Pyrola rotundifolia maior.* C. B. P. & *plant. Basil.* p. 56.
mm) *Pyrola nostras vulgaris* p. 508. cum *icone Lobel.*
nn) *Pyrola maior siue beta sylvestris Phytol.* p. 450.
oo) *Pyrola Pin. ver. Brit.* p. 99.
pp) *Pyrola rotundifolia maior. flor. pruss.* p. 209.
qq) *eod. nomine, flor. March.* p. 163.
rr) *Pyrola Delic. sylv. altd.*
ss) *Jacq. derl. Kruyt.* 6. p. 112.
tt) *Pyrola rotundifolia maior. catal. pl. indig. boll.* p. 92.
uu) H. L. B. p. 311.
xx) *Enum. plant. circa bal.* p. 64.
yy) H. R. M. p. 166.
zz) *Pyrola limonium, Flora francica* p. 468.
aaa) *Pyrola, spec. hist. nat. Scot.* p. 44.
bbb) *Catal. plant. hort. Edimburg.* 281.

PLVKNETIccc), VOLKAMMERI ddd), MVNTINGII eee),
TOVRNEFORTII fff), TITAE ggg), IOHRENI hhh),
TILLIiii). DALE kkk), LINDERIiii), BOECLERImmm),
BVXBAYMI nnn), SIEGESBECKII ooo), VAILLAN-
TII ppp).

De maiori omnino loqui videtur TOVRNEFORT
qqq), & BOERHAAVIVS rrr).

De minori DUVERNOI s s s), & MICHELI ttt).

B 2

Py-

- ccc) *Amagest. Bot. p. 309.*
ddd) *Pyrola nostras vulgaris, Flor. Nor. p. 347.*
eee) *Pyrola officinarum vulgaris, waare oeffening p. 552.*
fff) *fibol. Bot. p. 5.*
ggg) *hort. Mauroc. p. 141.*
hhh) *Vadem. botan. p. 169.*
iii) *hort. pisan. p. 141.*
kkk) *Pyrola pharmacol. p. 333.*
lll) *Pyrola rotundifolia maior. Tournef. Alsat. p. 100.*
mmm) *Mater. Med. p. 560.*
nnn) *enum. plant. circa Hal. p. 274.*
ooo) *Pyrola rotundifolia maior. Primit. flor. Petrop. p. 92.*
ppp) *Botan. paris. p. 169.*
qqq) *IRH. conf. Tab. 131.*
rrr) *Jn. l. Alt. p. 278. Characterem enim genericum utriusque
subit Tuba incurva.*
sss) *Pyrola rotundifolia minor. Catal. pl. circa. Arc. Tub. p. 123.
in quo natali solo ipse legi minorem vulgarem, nunquam
eam, cuius nomen dedit AVCTOR, raram & montanam
stirpem.*
ttt) *Pyrola folio subrotundo leviter crenato apud TILL. hort.
pif. p. 414.*

Pyrola rotundifolia minor RVPPH uuu), quam cum duriori CLVSII coniungit, videtur minoris varietas esse.

§. IV.

In fyluis inter *Nürten* & *Soeterobr Fungus parvus lubricus, aureus, lamellis raris amplioribus pediculo crassiore* 1) repertus est: cui pediculus flavus splendens, latus, in medio linea depresso notatus: Capitulum leniter pulvinatum vel planum, totum viscidum, superius aurantium, lamellis raris, paucis, crassis pallidioribus. Eam vero sylvam egressi, in agello cis pagum *Soeterobr* elegantia sua spectabile vidimus *Papaver erraticum maius flore albo*, varietatem nempe vulgaris rubri, quam pro rarissima habuit C. BAVHINVS 2). Eius mentionem opinione pauciores visi sunt fecisse, MORISON 3), RAIVS 4), VOLCAMMER 5), TOURNEFORT 6), TILLI 7), VAILLANT 8), & BOERHAAVE 9). SUTHERLANDUS 10), copiosus florum albedine variantium nomenclator, hunc quidem non habet. Ungues flavi sunt, bractæe niueae.

§. V.

uuu) flor. *Jenens.* l c.

1) MICH. *nov. gen. plant.* p. 147.

2) PIN.

3) H. OXON. II. p. 277.

4) HIST. PLANT. p. 855. syn. III. p. 308.

5) flor. *Noric.* p. 317.

6) IRH.

7) hort. *pisan.* p. 131.

8) *Bo:an. Paris* p. 156.

9) *ind. alt.* p. 280.

10) Vid. hort. *Edimburg.* p. 260.

illo neglectu minutioris observationis factum esse. Dignoscitur a reliquis facile, foliis concinne striatis hilo majori excisis, capitulo vix ultra novem flosculos habente, ipsa statura humiliori cum duritie tamen et fruticosa natura coniuncta. Si coniecturae locus esset, *Trifolium lupulinum alterum minus*, *Catal. plant. circa Cantabr.* p. 166. & *Cat. Stirp. Angl.* p. 290. omnino cum hoc nostro coniungerem. Ea enim RAVIS locis modo citatis dicit omnium Trifoliorum Anglicorum minima esse, cum *Trifolium Lupulinum alterum minus in Hist. Plant.* 949. & *Syn. III.* p. 330. caules habere dicat etiam ramosiores & maiores quam vulgare Lupulinum maius. Verum longe certiora synonyma sunt, *Trifolium luteum Lupulinum minimum* H. OX. 3) SVTHERL. 4) IRH. BVX-BAVM, 5) VAILL. 6) *Trifoliastrum pratense Lupulinum annuum luteum omnium minimum, foliis cordatis, siliculis compressis, monospermis* MICHEL. 7) *Lupulinum minimum* RVPP 8) & GEMEINHART. 9)

§. VI.

Abundant ea prata inprimis Orchidibus. Inter quas solam excitare libuit *Monorchin*, cum altera, quae
odore

3) II. p. 142.

4) *hort. Edimb.* p. 341.5) *enum. plant. circa Hal.* p. 325.6) *Botan. Paris.* p. 195.7) *nov. gen. plant.* p. 29. Annon huc etiam *Trifolium arvense Lupulinum supinum minimum subluteum folio cordato.* MICHEL. apud TILL. p. 168 ?8) *flor. Jenens.* p. 207.9) *plant. circa Laub.* 69.

odore hirci minor est. MONORCHIS equidem habitu & staminum fabrica Orchis est, differt galeae duobus foliis non vt in Orchide solent simplicibus, sed ex scutulo pallido spinulam producentibus 1), defectu calcaris, radice vnica, substantiae paulo firmioris. Odor suauis & mel-leus est. Admiratio subit, quando apud CB. vnicum synonymon video CLVSII, 2) cum dubio de alio syno-nymo C. Gesneri. Namque praeterquam quod de C. GESNERI 3) stirpe dubium nullum sit, manifeste huc pertinet, *Satyrii VII. prima species in apricis montibus TRAGI.* 4) deinde *Triorchides LOBELIANAE*, quibus rotundi bulbi sunt. & quas nemo mortalium post GEM-MAM distinctas vidit. Sunt hae *Orchis frisia littoralis* *sive triorchis lutea tertia LOBELII* 5) ex qua nata est *Orchis Frisia littoralis* LVGDVN. 6) PARKINS 7) AMBROSI-NI. 8) *Testiculus luteus*; *Orchis lutea* TABERN. : 9) *Or-chis*

- 1) conf. opt. Icon. MICH. pro labello inferiori etiam IOH. BAVHINI.
- 2) *Orchis pusilla alba odorata* EIVS Pann. p. 239. *Orchis VII. bistor.* p. 269.
- 3) *Satyrii species quam monorchim dixeris* GESN. hort. Germ. p. 279.
- 4) *herbar.* p. 78. altera vero species in uliginosis pratis autumnno florens est *Orchidastrum* MICH. cuius & icon adest.
- 5) *Icon.* 186. icon exterior: folia vero hirsuta valde anom-ala sunt. Nostram esse & radicum forma & floris effigies rudior indicat. Ejus autem *Varietas Orchidastrum* videtur.
- 6) *bist. gener.* p. 1550. ic. int.
- 7) *Theatr. Botan.* p. 1355.
- 8) *Phytolog.* p. 394.
- 9) *Icon.* p. 670.

chis lutea hirsuto folio CB. 10) MORIS. 11) *Orchis Frisia lutea* MERRET. 12) *Orchis Frisia hirsuta* IB. 13) RAI 14) *Orchis Frisia hirsuta littoralis Lobelii* CHABR. 15) Deinde huc facit *Orchis minor Leodiensis* LOBEL. 16) AMBROS. 17) ex qua prouenerunt *Triorchis lutea Gemmae* LVGD. 18) *Triorchis lutea altera* CB. 19) RAI 20) *Triorchis lutea Leodiensis* PARKINSONI. 21) & vti plane videtur, *Triorchis lutea I.* TABERNAEM. 22) Tandem huc etiam referenda est *Triorchis lutea flore luteo sive Basilica minor, serapias* & *Triorchis Aeginetae* LOBELII 23) quae eadem est *Triorchis lutea flore luteo Gemmae* LVGDVN. 24) *Triorchis lutea II.* TABERN. 25) *Triorchis lutea*

10) *Pin.*

11) *H Oxon.* III. p. 497.

12) *Pin. rer. Brit.* p. 87.

13) *hist. univ* II. p. 769.

14) *hist. Plant.* p. 1717. cum signo ignotas indicante

15) *Sciagraph.* p. 252.

16) *icon.* p. 187. in semine.

17) *phytolog.* p. 394.

18) *hist gener.* II. p. 1561.

19) *Cat. plant. circa Basil.* p. 23. indicata in monte **Wassers** **Sall**, ubi nemo vidit distinctam stirpem a *Monorchide* totius helvetiae familiari planta.

20) *Cat. plant. exter.* p. 193.

21) *Theatr.* p. 1355.

22) *icon.* p. 677. licet paulum a LOBELIANA inmutata sit.

23) *icon.* p. 187. exterior.

24) *hist gener.* p. 1561.

25) *icon.* p. 577.

Lutea folio glabro CB. 26) MOR. 27) RAI. 28) *Triorchis lutea altera Gemmae folio glabro* PARKINSON 29) Quare non erat, cur quinque nomina noua obrutae iam huius herbulae historiae inferret MENZELIUS 30) neque erat cur in MENZELIO confisteret MICHELIVS 31), ante quem tot fuerant huius Monorchidis descriptores, & inter eos eximius CLVSIVS atque I. BAVHINVS. 32) Alias etiam icones dederunt LOESELIVS 33) & RVPPIVS 34) non optimas tamen, & nomina PARKINS. 35) MORISON, 36) RAI 37) MERRET 38) PLVKNET 39)

26) *Catal. plant. circa Basil.* p. 23. circa arcem *Birseck*, vbi a nemine hucusque alia reperta est, & *Pin.*

27) *H. ox.* III. 497.

28) *Catal. plant. extr. Brit.* p. 193. & *Hiß. Plant.* p. 1217. cum signo indicante sibi ignotam fuisse.

29) *Theatr. Bot.* p. 1355.

30) *Pugill. stirp. rar. post Lexicon*, cum figuris mediocribus Tab. V. Eadem existant etiam apud RAIVM p. 1216. 1217. & MOR. III. p. 497.

31) in eius historia nouo nomine proposita *nov. gen. plant.* p. 30.

32) cui est *Orchis parua autumnalis lutea* II. 768.

33) *Orchis coleo unico seu monorchis flosculis pallide viridibus flor. pruss.* p. 154. Icon n. 61. an huc etiam referenda *Opbris monophyllos bulbosa* id. p. 180. & lc. 57?

34) *Flor. Jenens.* T. II.

35) *Orchis pusilla odorata* *Theatr.* p. 1354.

36) *Orchis odorata moschata sive monorchis* *H. ox.* III. p. 499. quo nomine & CB. & AMBROSINVS vsi fuerant.

37) *Hiß. plant.* p. 1217. ecd. nomine & *Syn.* III. p. 378. in *Cat. stirp. Angl.* p. 217. nomine PARKINS utitur.

38) *Pin. rer. brit.* p. 87. eodem.

39) SCHEVCHZER 40) vt mirabile fit longe magis, quod omiffa fit a TOVRNEFORTIO, Calliae forte non indigena. Nomen antiquum *Monorchis* efficax & breve videtur, neque malletm illud HERMINII quod inposuit CL. LINNAEVS 41)

§. VII.

Paulo propius speculam sed in eodem prato, fictiori tamen loco, nascitur frequens *Orchis odore birci minor*, cui *Folia* angusta cauli adpressa, *spica* florum laxa odore cimicum, *Cucullus* ita arctus vt trifolium esse iurares, colore aut viridi aut obsolete purpureo, aut misto ex utroque, cum lineis saturatoribus: Duo Petala acutiora latent inter reliqua: *Apices* pallidi; *Barba* trifida ad ovarium reflexa, segmentis lateralibus vno alteroue dente insignibus, medio mucronato, viridis aut ex purpureo vitens, punctis in medio rictu purpureis. *Calcar* purpureum parallelum ovario. Hanc speciem num DODONAEVS a) atque CLVSIVS b) descri-

39) *Almag. Bot.* p. 271. nomine CB.

40) eod. It. VII. p. 516. cum charactere.

41) *Flor. Lapon.* n. 317.

a) *Minoris vesiculis hujus generis* 4. (nempe Morionum) DOD. *pl. Coron.* p. 216. & *Pemptad.* p. 236. videtur ex colore vario, odore ingrato, & quod vix alia Orchis sit, cui hae voces DOD. tribui possint.

b) *Pro Orchide VI. Hist.* p. 268: Convenit odor; sed color, & spica arcta, non admodum respondent. Coniunxit tamen VALLANTIVS. Natae sunt ex stirpe CLV-

scripserint, non satis liquet; de LOBELIO c) vero res extra controuersiam est, cuius prima Icon, neque mala est, habitu etiam reflexo expresso, licet TABERNAE-MONTANI d) figura etiam magis placeat. VAIL-LANTIVS e) non nisi flores dedit. Descriptio praestantissima est RAII f) Caeterum LVGDVNENSES g) CASPAR BAVHINVS, h) IOH. BAVHINVS, i) CHABRAEVS, k) PARKINSONVS, l) AMBROSINVS. m) MORISONVS n), NYLAND o), MAGNOL, p) TOVRNEFOR-TIVS,

C 2

TIVS,

SII, *Orchis odore hirci minor spica purpurascens* CB. IRH. *spica purpurea* H. OXON. III. p. 492. *Orchis Batavica* IB. II. 764. CHABR. p. 250. *Tragorchis batavica* Clusii PARK 1049.

- c) *Tragorchis minor* & *verior* C. *Gemmae f. cortormites* & *Cortophora flore instar cimum* LOBEL. Ic. p. 177.
- d) *Testiculus hircinus* III. *minor*. Icon. *omn. stirp.* p. 672.
- e) *Bot. Paris* T. XXXI. f. 30. 31. 32. absque nomine. Idem nomine a CB. adcepto describit *Bot. Par.* p. 149. & varietatem addit *flore subviridi*.
- f) *Hist. plant.* p. 1213. *Tragorchis minor flore fuliginosa*.
- g) *Tragorchis minor* & *verior Gemmae* LVGD. 1557.
- h) *Orchis hirci odore minor* PIN.
- i) *Tragorchis minor flore fuliginosa* II. p. 764.
- k) *Sciagraph.* p. 250, eodem nomine.
- l) *Tragorchis minor* & *verior Theatr.* p. 1349.
- m) nomine C. B. *Phytol.* p. 392.
- n) eodem H. OXON. III. p. 491. S. XII. T. 12. f. 10.
- o) *kleene Bockskullekens nedervl. kruytb.* p. 279.
- p) *Bot. Mompel.* p. 192. H. R. M. p. 149. nomine C. B.

TIVS. q) PLVKNET, r) DILLENIVS, s) RVPIIVS, t) LINDERVS u) BVXBVMIVS, x) TILLIVS, y) ERNDELIVS, z) &c. eius meminerunt, & hi fere in industria priorum adqueuerunt.

§. IIX.

Ad asperas rupes, quae ea prata finiunt, frequens est *Turritis minor*, quae & ipsa videtur descripta a THALIO, a) nomine *Pilosellae siliquatae maioris*. Adcedit locus natalis in aridis, folia ad terram longa & aspera, siliquae & flores. Id vnum non respondet, quod caulem foliis pene carere dicat. Et eo videtur respicere icon b) D. quam CAMERARIIVS *minori speciei* adtribuit. Prima a THALIO descriptio est I. BAVHINI,

q) *Hist. des Pl. aut. de Par.* 508. IRH. eodem.

r) *Orchis foetida III. f. hirci odore minor. Almag. Bot.* p. 27 L. quo & RAI *Catal. stirp. Ext.* p. 191.

s) *Cat. Plant. circa Giass. nasc.* p. 85. nomine C. B.

t) *Flor. Jenens.* p. 239.

u) *Tournef. Alsat.* p. 44.

x) *Enumer. plant. circa Hal. nasc.* p. 242.

y) *Hort. Pisun.* p. 124.

z) *Virid. Wirsav.* p. 85.

a) p. 84. neque videtur hanc praetervidere potuisse. Stirpem THALIANAM peculiarem facit C. BAVHINVS; dicitque *Bursae pastoris similem siliquosam matorem seu maioribus foliis & conjungit Aizoon Telepbium LVGD.* p. 1121. cuius icon mala est, descriptio non recedit. Inter stirpes CB. nulla planta reperta est hoc nomine insignita.

b) *ic. VII. post Thal.*

HINI. c) Eadem macilenta tota obducit *Lichen* in *Alpibus* etiam visus, cui expansio est nigricans, tuberculosa, aliquando in sphaerulas ex cyaneo atras congesta, per quam denso ordine sparguntur scufa magna, variae figurae, rufa, in quibus frequentia puncta nigra absque lente conspicua. Pertinet omnino ad ordinem MICHELII xxxvi. qui adeo ad finis est *Lichen-Agaricis* & in primis *disci formi punctato nigro* qui in ligno arescente reperitur, vt diuersitatem exhibere non sit facillimum. An *Lichen pulmonarius saxatilis minimus fuluus foliis pulposis* MICHEL. d)

§. IX.

Supra OSTERODAM syluae incipiunt ex *Abiete rubra*, altae & late patentis. In iis ad cliuibus locis, & vbi arbores excisae sunt, *Digitalis purpurea*, & *Chamaenerium vulgare latifolium* vbique nascuntur speciosa pulchritudine. Ad humecta vero viarum, frequens est per omnes *hercyniae* syluas *Cardamine annua exigua flore*, quam THALIVS nomine *Nasturtii montani maioris* 1) primus descripsit, nisi eadem fuerit *Cardamine Alpina media* CLVSII, 2) quae tamen, cum folia dicatur habere hirsuta & aspera, non penitus respondet. Atque consimilibus locis prouenit *Cardamine IV. Dalechampii* 3) filiquis

C 3

- e) *Herba S. Alberti Barbara muralis, de plant. a Diois nomen hab. p. 9.*
d) O. xxxvi. p. 107. n. 2.
1) *Hercyn. Saxonobur. p. 79.* Icon non mala I. BAVHINI.
2) PANNON. p. 455. absque icone.
3) quae omnino videtur primum etiam proponi a THALIO,

filiquis, semine, flore, simillima, sed caule & foliis hirsutis, foliis praeterea imis integris, superioribus non eleganter tridentatis, ut in priori, sed vagis, atque vage incisus, pinnis rarius ad pediculos confluentibus. Vulgare etiam hic est *Equisetum sylvaticum tenuissimis setis*: Tum *Melampyrum montanum floribus minoribus flavis*. Hoc primum a BVRSERO 4) dictum videtur, nomine *Melampyri parvi Alpini*, id enim locus natalis indicare videtur, cum in Iurassi & alpium inferiorum syluis, & vniuersa Hercynia frequens sit. Idem videtur *Melampyrum latifolium floribus paruis luteis* CELSII apud LINNAEVM. 5) Hanc stirpem pro varietate *Melampyri vulgaris* habet amicissimus LINNAEVS. Verum proportio diuersissima contrarium videtur indicare. Est nostro habitus ramosior, folia magis nutantia, floris hiatus magis patulus, flos tandem vniuersus altero tanto minor in stirpe etiam proceriore quam est vulgare, & aequabili flauo colore tinctus, qui in vulgari albus est rictu flauo. Quod autem noui generis loco sit proposita olim a nobis, visum est hic rationem indicare. Quum in syluis Iurassi versus autumnum anni 1734. copiose id legerem, manifesto vidi labium inferius trifidum esse tribus nempe profundis dentibus incisum. Verum *Melampyri* Character.

sub *tertia specie silymbrii aquatici* p. 107. quod iam suspicatus est I. BAVHINVS. Icon elegans pro paruo specimine CAMERARII EPIT. p. 270. pro *Sio Aquatico altero*.

4) ACT. SVECIC. ann. 1724. p. 508.

5) *Flor. Lapon.* p. 240.

rafter a TOVRNEFORTIO, 6) RAIIO, 7) BOERHAEVIO, 8) KNAVITIO, 9) ita erat constitutus, vt labium inferius integrum pro maxima distinctionis nota adesset. Quare existimaui, nactum me esse haud obscuram diuersitatis notam, donec sequente aestate, sed emissa iam irreuocabili scheda, comperii, omnia nostra Melampyra eodem modo labium inferius habere tridentatum, manifestius quidem hoc & vulgatius *latifolium luteum*, & *violaceum* quod & RIVINI Iconibus exprimitur, 10) obscurius illud *coma purpurascens*, 11) verum & id satis etiam manifesto. Quare nouo argumento didici, nunquam alienis oculis videndum esse, nunquam praecipitandas obseruationes, quae a senioribus annis maturitatem in usus publicos expectant.

§. X.

Frequens in iisdem syluis omnibus est *Dentaria heptaphyllos baccifera*, quam vbique fere floribus atque siliquis absque vlla sobolis generatione marcescentibus offendi, baccis vero ex aliquot acinis compactis ad alas foliorum sedentibus. Quae planta quoties superior scapus absque

6) IRH. p. 173. & icon. Characterist. Fl. 78. D.

7) *Method. plant.* p. 91.

8) *Ind. alt.* p. 236.

9) *Meth. genuin.* p. 108.

10) *monop. Irreg.*

11) cui labium inferius integrum pingitur a TOVRNEFORTIO l. c. & RIVINO.

absque foliis imis pinnatis decerpitur, fit iconi similis, quam pro *Coralloidis* alia specie videmus apud CORDVM, 1) & pro *Dentaria angustifolia baccifera* peculiari apud BESLER. *Hort. Eyst.* 2) Ex qua nata est spuria species, *Dentaria baccifera foliis Ptarmicae* CB. repetita sed cum asterisco a RAIO. 3) Obiter etiam notamus in icone, quae a KENTMANNO communicata, adest in CORDO pro *Coralloide*, 4) male baccas omissas esse foliaque terna depicta; DODONAEVM 5) vero stirpem CORDI, quae certo nostra est, cum *pentaphylla*, & *heptaphylla* minus recte coniunxisse: Heluetia enim, ubi plurima nascitur *quinquefolia* & *septifolia* DODONAEI, caret baccifera, cuius in vniuersum habitus multo est minor & tenerior, & filiquae, si quidem perficiuntur, exiliores.

§. XL

Sylvas ubi reliquimus, iam proximi oppido CLAVS-THAL, prata humecta offendimus, in quibus inmensa erat vis stirpis, quae insolita specie oculos perstrinxit, quam ipsam sequentibus diebus frequentissimam ad riuulum *die Innerste* prope opera metallica, & denuo GOSLARIAE, semper ad aquas vidimus. Radices erant graciles, reptantes albae, *Caules*, alias erecti, procumbebant

1) *Hist. Plant. L. II. c. CXI.*2) *Aest. Ord. VII. tab. 12. fig. 2.*3) *Hist. plant. p. 785.*

4) l. c.

5) *Pempt. II. L. I. c. 7.*

bebant saepe admodum ramosi, glabri caeterum, teretes & striati. *Folia* virentia varia, ima subrotunda, angulosa, paucis dentibus incisa, subhirsuta: haec ex radice ante natum caulem, & ad laterales stolonos. In imo caule alia, *Barbareae* foliis adfinia, praeter bracteam latam sinuatam recipientia aliquot graciles pinnas ad pedunculum eundem, haec glabra. Superiora denique glabra, satore virentia, ambitu dentato: vltima integra: *Flores* copiosi ad summos ramos non adpressi caulibus, sed vagi magis. *Calyx* quadrifolius, pallens, minor petalis. *Petala* quatuor subrotunda lactea. *Siliquae* sparsae & a caule recedentes, vnciales & ultra, feminibus incrementibus distinctae, vt pene articulatae videantur. Quae cum viderem, a *Turritide vulgari ramosa*, cuius fere faciem praese fert, distinxit facile, foliis & flore maiori: *A Leucois verno perenni albo*, cui adfinis videbatur aliquo modo, foliis glabris & pinnatis tenuibus. In scriptis Botanicorum duae obviae sunt stirpes nostrae similes. Altera *Tblaspios generibus cognata planta* THALII, 1) cui coniungo *Nasturtium montanum* SCHWENKFELDI 2) *Nasturtium Barbareae foliis* C. BAVHINI 3) PARKINSONI 4) RAIL, 5) *Nasturtium Alpinum Barbareae folijs* BVRSERI apud C. BAVHINVM. 6)

1) *Hercyn.* p. 122.

2) *Stirp. Siles.* p. 145.

3) *Pin.*

4) *Theatr. Bot.* p. 828.

5) *Catal. stirp. extra Brit.* p. 188. *Hist. plant.* p. 817. cum Asterisco.

HNVM, 6) Atque de hac *Tbaliana*, omiſſa a recentioribus, neque viſa RVPPIO, DILLENIO, LOESELIO &c. dubium nullum erat, quin ipſa ſtirps noſtra eſſet. Verum in recentioribus ſcriptis offendi *Turritidem minorem folioſam* PETIVERI apud RAIVM, 7) quae foliis imis hirsutis, ſuperioribus glabris, ſiliquis a caule abſcedentibus, noſtrae ſatis videbatur adfinis. Sed Icon *Brassicae ſpuriae exilis hirsutioris (subrotundis foliis caule magis folioſo* PLVKNETI 8) admodum a noſtra recedit, foliis rotunde dentatis, & habitu erecto, ita vt ſi adiungas hirsutiem, ſimilior ſit *Turritidi minori*. Quare cum *Nasturtii* nomen ferri non poſſit, *Sifymbrii* nomine inſigniendam exiſtimaui, quo *Turritis vulgaris ramofa* ob ipſas ſiliquas referenda videtur. Licet, vt veram fatear, limites *Leucoii*, *Hesperidis*, *Sifymbrii*, *Eryſimi* & *Erucae*, non ita conſtituti videantur, vt certas diſtinctionis notas ſubpeditent. Dixi itaque *Sifymbrium paluſtre album, foliis imis Barbareae, reliquis integris dentatis*.

XII.

In iſdem elatioribus, ſed humidis tamen pratis frequens naſcitur ARNICA, quam in faſciculos colligatam ſub fenestris aedium ubique per ſyluam hercyniam ſiccari vidimus. Semifloſculi in ea ſemen habent pappo coronatum, quare a *Doronici* genere ad *Solidaginem* remota eſt a VALLANTIO, 1) & eandem ob

6) Prodr. p. 46. ex *Austria*.

7) Synopf. p. 294.

8) *Almag. Botan.* p. 70. & T. 80. f. 2.

1) *Solidago foliis oblongis nervoſis plerumque coniugatis Memoir. de l'Acad. des ſc. 1720, p. m. 380.*

ob rationem in proprium genus constituta ARNICAE nomine a Cl. MOEHRINGIO. 2) Quae eadem ratio *Doronicum latifolium magno flore* iunget *Solidagini*, contra quam visum est VAILLANTIO, 3) uti repetito in Alpibus Helueticis observauit. In hac stirpe a CLVSIO & IOHANNE BAVHINO, quod rarissime fit, & a LINNAEO dissentire cogimur, qui omnes duas faciunt huius stirpis species. Et CLVSIVS quidem, in *Pannonicis* proponit *Doronicum Austriacum IIII*. 4) caule in summa parte ramoso, foliis plantagineis modice acuminatis, idque coniungit cum stirpe SIMLERI, 5) *Mutterwurzel* dicta, in Heluetae alpinis & subalpinis pratis frequente. Idem in magno opere, iconem eandem pro *Doronico Pannonico VI*. 6) cum alia descriptione ponit, descriptioni vero Austriaci quarti, notam addit iconem, folia exprimentem acutiora, atque florem unicum, altero tamen ex ala folii subnascente. In quibus evidens est, optimum Virum non satis sibi constare: Hoc etiam caput cum festinatione aliqua scriptum esse, vel inde adparat, quod sub finem *Quid-*

2) *hort. priuat.* p. 106.

3) *l. c.* p. 390.

4) *Pannon.* p. 520. & *ic.* p. 122. ut absque iusta ratione moueat I. BAVHINVS alienam iconem *Doronici ferrati* adpositam esse, ea enim ad IIII. spectat, ipsa titulo ad indicante.

5) *de Valcf. & Alp.* p. 333. quae tamen omnia ex ARETHI, ciuis mei, Itinere per *Stockhorn & Nefsum* montes exscripta sunt, ex p. 234. b. apud CORDVM editionis GESNERIANAE.

6) *Histor. Plant.* p. XVIII.

tum Doronicum 7) cum SIMLERI stirpe coniungat, quod nempe quartum fuerat in Pannonicis, in historia num quintum an sextum sit, non satis liquet, quartum certe non est.

IOHANNES BAVHINVS descriptionem *Doronici Quarti in Pannonicis*, & V. in *historia*, recenset sub titulo *Doronici Germanici foliis binis ex aduerso nascentibus villosis*. 8) *Doronicum* vero nouum Pannonicum VI. cum stirpe MATTHIOLI & omnium Auctorum coniungit, nomenque facit *Alismatis Matthioli sive Plantaginis montanae*. 9) Vbi liquido adparet, a stirpe MATTHIOLI & aliorum scriptorum, male separari *Doronicum Quintum* CLVSII in historia, (vt quod in Austria, Francofurti & in Belgicae montanis nasci testatur CLVSIVS) & coniungi cum stirpe peculiari Hungarica DALEVS certe ita secutus est CLVSIVM & IOH. BAVHINVM, vt *Doronicum germanicum* & *Arnica officinarum* 10) suspectum habeat naturae venenatae; *Alisma* 11) vero officinaram pro egregio vulnerario laudet, excitatis locis in EPHEMERIDIBVS NAT. CYR. 12) manifesto de Arnica agentibus. Cl. LINNAEVS ultimo loco causam egit CLVSII & IOHANNIS BAVHINI, & duas stirpes fecit aliam monanthon, 13) foliis acutis, quam *Doronicum foliis lanceolatis* vocat, & coniungit cum

7) p. XIX.

8) *Hist. Vniv.* III, l. XXV. p. 19.

9) *ibid.* p. 20.

10) *Pharmacolog. suppl.* p. 51.

11) *ibid.*

12) FEHR. *Dec. 1. Ann.* IX, & X. *Ob.* II. cum Ic.

13) *Flor. Lapon.* 30f.

cum Alismate IOH. BAVHINI, & cum *Doronicum VI. Clusii*, sed praeterea cum eodem *Doronicum III. in Pannonicis* quod in *historia V.* est. Aliam vero speciem facit polyanthon foliis obtusioribus, quam dicit *Doronicum foliis oblongo ovalibus*, 14) eamque absque CLVSIANO synonymo cum stirpe MATTHOLI 15) SCHEVCHZERI 16), RVPPII 17) cum Arnica nempe officinarum coniungit. Quae in re vim infert optimus LINNAEVS CLVSIO, qui *Doronicum suum V. Germanicum* nunquam monanthon descripsit, sed ramis aliquot in summitate, neque depinxit etiam. Deinde CLVSIANVM *germanicum in Austria, Belgio & Francofurti* nascens auellit a stirpe vulgata Germaniae RVPPIO, SCHROEDERO, MATTHIOLO & SCHEVCHZERO dicta, & peculiarem facit summarum alpium. Videtur omnino CLVSIANA enarratio confusionis habere aliquid, *Iohannes* vero BAVHINVS stirpem V. CLVS. in *histor.* exscripsisse sibi non cognitam; & plantam ramosam sibi visam, cum ramosa etiam VI. CLVSII pro distincta posuisse. Neque enim facile stirpes multiplicat, nisi quando post alios loquitur. LINNAEVS tandem varietates duas ante oculum habuit. Nos ipsi in *Gottbaro M. & Valle Vrserana* *Doronicum* vidimus monanthon, foliis ad caulem aut minimis aut nullis, humile, foliis acutis asperioribus. In humilioribus vero *Vallis Haseliae*, & in sylva hercynia, *Doronicum* caule ramoso folioso multifloro, foliis

D 3

14) *Flor. Lapon.* 304..15) *Alisma*, ed. 1565. p. 933. 934.16) *It. I.* p. 36. cum nomine CB.17) *Flor. Iencens.* p. 141.

illis mollioribus, obtusis, plantagineis. Sed facillime per omnes intermedios 18) gradus demonstrare possumus, eandem esse stirpem quæ in editis & frigidioribus vti fieri solet, aliam faciem induit ab ea, quam in riguis vallibus prae se fert. (: Quare cum CASPARE BAVHINO & VAILLANTIO, vtramque stirpem CLEVSII coniungendam esse censemus, & vtramque praeterea LINNAEI, in admittendis varietatibus alioquin non facilis Botanici.

§. XIII.

Vberime in eisdem pratis prouenit *Bistorta*, quam ab omni aevo in duas species distinxerunt, praeunte iam ciue nostro BRVNfelsio : 1) atque ita definiuerunt, vt alia radice magis complicata, folio vero planiori esset, qualis est icon CAMERARII 2) alia vero radice minus intorta folio vero rugoso & sinuato qualem pulchre expressit DODONAEVS. 3) Verum quando *Bistortae* exemplaria ex *Iurasso*, ex *Alpibus* variis, ex humidis ditionis *Bernensis*, ex *Bructero* & *sylua bercynia*, vario loco

18) Aliquando enim Alpina specimina biflora aut triflora sunt, alias in humilioribus vallibus nascuntur uniflora. Folia etiam omnia neruosa, acumen per infinitos gradus variabile habent.

1) Foliis rugosis *Naterwurz das männlein* I. p. 62. foliis vero planis icon prior p. 61. absque nomine.

2) ex GESNERIANIS *Epit.* p. 683. descriptio vero sinuata habet.

3) *Hist. Plant. Pempt.* III. L. I. c. IX. p. 332. bene; qua icone usus est LOBELIVS *Icon.* p. 292.

loco & tempore lecta confero, fateor, me quidem veram diuersitatem non reperire. Folia alias plana, amplissima & pedalia, exigua alias & plicata. Radix aut recta aut semel, bis, ter intorta, statura denique variant. Sed ita, vt alias plana folia cum 4) simplici radice (in BRVCTERO M.) alias folia sinuata cum radice ter intorta visa sint. 5) Quare valde vellem veras & interiores diuersitatis huius notas edoceri.

§. XIV.

Alter die obiimus operas metallicas, atque in pratis circa CLAUSTHALIAM, praeter *Violam tricoloram repentem*, frequens vidimus GERANIVM, de quo dudum multa fuit nobis dubitatio. Habitus ipsi est pene qui *fusci*, foliis semper in lobos ad dimidium sectis, nunquam ad pedunculum vsque, *floribus* binatis, *calyce* glabro, aut subhirsuto, aut hirsutissimo, magna enim varietas etiam in eodem specimine est: *Petalis* ambitu rotundo, purpureis perpetuo sed vel obsoletis magis, vel saturatoribus, nunquam coeruleis, picta lineis aliquot tinctioribus, umbilico albo; *Staminum* apices cyanei sunt; *Tubae* reflexae fissae purpureae, *Capsulae* monospermae vna cum rostris hirsutae. Hanc speciem in vniuersa heluetia vidi, nempe ad *Birsam*, & *Suzam* in valle *Delemontana* & *S. Imier*, prope *Bernam* in prato quodam adiacenti balneo exteriori, in *Argouiae* sepibus vdis, in *M. Boezberg* supra *Brugam*. in subalpinis ad *Thermas Leucenses*,

4) qualis fere est Icon prior BRVNFELS Ic. p. 61.

5) qualis icon est MATTHIOLI p. 946.

censes, in montanis circa *Candersteg*. Deinde in omni sylua hereynia in pratis, & *Gottingae* in prato inter sylvas *Heimholz* & *Gottingerholz* vberime. Francofurto idem etiam misit D. D. SĒNKENBERG, semper ex loco palustri, & humecto. Vt facile adpareat, vulgarem & late nascentem stirpem esse. Quo magis mirum videri possit, difficillime eam extricari, atque ab adfinibus distingui posse. Ab eo quidem quod *Gratia Dei germanorum* dicitur. 1) distinguitur facile foliis simplicioribus, non ad pediculum adeo sectis, floribus neque coeruleis, neque pictis, minoribus denique. Loci certe natalis ratio efficit, vt necessario huc pertineat *Geranium batrachoides Dodonaei flore purpureo magno* THALII. 2) *Geranii tertia species similis montanae* GESNERI, 3) quam cum *bistorta* frequentem nasci dicit, & *Geranii montani species foliis asperioribus* quae *mas eiusd.* in *append.* 4) (ibi vero prior species, qua haec *mas* asperior esse dicitur, videtur ad *Geranium phaeum* siue *fuscum* 5) referri debere)

Gera-

- 1) In *helvetia* hoc sponte nasci, & CB. in *Basil. catal.* p. 89. & IB. 111. p. 476. adfirmant. Nobis nunquam spontaneum visum est. Quare cum Fratres optimi hoc in *Helvetia* ponant, dubitare licet, an non Idem Ipsi viderint quod nos adeo frequens inuenimus.
- 2) p. 44. loco natali eodem. vidit *et albo* flore.
- 3) *hort. Germ.* p. 260. in pratis vdis cum *Bistorta*.
- 4) *app.* p. 292. 6. hoc DILLENIVS in *Hort. Eltbam.* ad suum *palustre flore sanguineo* refert.
- 5) quod foliis est hirsutis & simillimis nostro, sed minus asperis, neque omitti potuit a GESNERO, cum in *Helvetia* non sit infrequens.

Geranium alpinum SCHWENKFELD 6); *Geranium Batrachioides parviflore* BVRS. *act. Suecic.* p. 532. ex syluis Heluetiae; *Geranium batrachioides maximum minus laciniatum folio Aconiti* IOH. BAVHINI 7), SCHEVCHZE-RI 8) forte & reliquorum. *Gruinalis pratensis maxima folio aconiti minus profunde laciniato* RVPPH. 9); *Geranium Batrachioides montanum* RAI 10) & *montanum nostras* 11) eiusdem, cuius etiam descriptio simillima. Neque videtur fieri posse ut diuersum sit *Geranium Batrachioides alterum* 12) CLVSII, cuius & icon & descriptio conuenit, cum praeterea vix potuerit nostrum effugisse notitiam diligentissimi viri. Verum inde deducta sunt synonyma multa, quorum aliqua vix videntur ad-
mitti

(6) *Stirp. Siles.* p. 85.

(7) qui & ipse cum *Bistorta* nasci dicit & descriptionem exhibet simillimam. Ex eo habet CHABRÆVS. p. 487. Monere debemus quod I. BAVHINVS Clusianam stirpem nunquam viderit, quare sibi obseruatam pro noua proposuit absque synonymo.

(8) *It. Alp.* p. 512. plane ex eisdem pratis, ubi nostram, & ego & I. GESNERVS, & HVBERVS noster saepe legimus.

(9) *Flor. Ienens.* p. 103.

(10) *Cat. Stirp. Angl.* p. 129.

(11) *Hist. Stirp.* p. 106 2. optima descriptio, & *Synops.* III. p. 361. Stirpem suam in *Historia* cum dubii signo, in *synopsi* iam certior coniungit cum CLVSIANA. Ex eo MILLERVS.

(12) *Pannon.* p. 417. & *bist.* p. IC. & C. Icon equidem folia habet profunda & fere ad pedunculum diuisa, quod & RAI dubium fuit. Sed locus natalis alpinus & floris color & foliorum ratio reliqua conueniunt.

mitti posse. Huc nempe *Geranium batrachioides rubrum minus* CAMERAR. 13) Forte & III. eiusdem. 14); *Geranium sanguinarium* TABERNAEMONTANI 15); *Geranium Batrachioides aliud folio Aconiti nitente* I. BAVHINI 16); *Geranium Batrachioides maximum folio Aconiti nitente* CHABRAEI. 17) *Geranium Batrachioides aliud* I. BAVH. 18); *Geranium Batrachioides minus* PARK. 19) *Geranium Batrachioides folio Aconiti* MORISONI 20); & forte multorum aliorum, de quibus minus certos esse licet. Sed miscet hic C. BAVHINVS 21) cum stirpe CLVSII exquisitis verbis excludentis coeruleum colorem, varietates flore coeruleo, & coeruleo & albo, sicque suspicionem mouet haud leuem, ipsum non satis a *Gratia Dei Germanorum* hoc nostrum distinxisse. Quare neque C. BAVHINI neque TOVRNEFORTII 22) neque RVPPII 23) neque TILLII 24) neque LINNAEI 25) stirpem ad

(13) Hort. Meid. Phil. p. 66.

(14) in Epit. p. 602. exhibitum pro *Gratia Dei*, sed foliis parum diuisis nostro propius.

(15) Icon p. 62. fere ad CLVSIANAM.

(16) III. p. 476. plane ex Clusio, nulla sua obseruatione.

(17) p. 487.

(18) Font. Boll. p. 206.

(19) Th. atr. p. 704.

(20) H. oxon. II. p. 514. ex CLVS. nomine CB.

(21) *Geranium Batrachioides folio Aconiti* Pin.

(22) IRH. eodem nomine.

(23) *Gruinalis pratensis foliis Aconiti Ranunculiue, flor. Ienens.*
p. 103.

(24) hort. Pisan. p. 66.

(25) *Geranium petiolis bifloris, foliis peltatis multifloris, caule erecto*

sed breuiffime, descripsit THALIVS, 1) & dixit *Alfines minoris aliam adhuc speciem*. BARRELERIVS, 2) iconem dedit *Anthyllidis Lychnitis annuae seu minoris angustifoliae flore albo*, quae nostram satis bene exprimit. HERMANNVS 3) *Alfinen glabram tenuiffimis foliis floribus albis* vocauit, aliamque dedit Iconem. Tertiam PLVKNETIVS, 4) sed minus laudabilem, dixitque *Alfinen caryophylloiden tenuifoliam flore albo punctato*. Quartam MAGNOL 5) sed absque flore, cui est *Alfina Saxatilis Laricis folio minor & minori flore*. Quintam & perfectiffimam VAILLANTIVS, 6) *Alfines saxatilis & multiflorae capillaceo folio* nomine, quo & TOVRNEFORTIVS 7) & GARIDELLVS 8) vsi sunt. Alia etiam nomina habent 9) RAIVS, BOCCONE 10) TOVRNEFORTIVS, 11)

(1) p. II. lin. penult.

(2) *Stirp. Gall. Hispan. Ital. ic.* 580.

(3) *Parad. Batav.* p. 12. bené.

(4) *Almag. Botan.* p. 22. & T. 7. f. 3. inde RAI. III. p. 499.

(5) *Hort. Reg. Monsp.* p. 11. & ic. eo nomine usus est TOVRN. in IRH. TILL. *hort. Pis.* p. 8. & ipse MAGNOL *Nov. Char.* p. 259.

(6) *Botan. Paris.* T. II. f. 3.

(7) IRH.

(8) *hist. des plant. aut. d' Aix.* p. 25.

(9) *Alfina pusilla pulchro flore tenuissimo nostras seu saxifraga caryophylloides pusilla flore albo punctato* *Hist. plant.* p. 1033. *syn.* III. p. 350.

(10) *Plant. ex sicil.* p. 22. Tab. 12. *Alfina Bononiensis non aculeata*, iuxta VAILLANTIVM, verum icon vix adgnoscur, neque nostra planta, etiam senex, aculeata est, neque fo-

VS, 11) SCHEVCHZER, 12) DILLENIVS 13). Differt elegans haec plantula ab *Alfine tenuifolia* I. BAVHINI 14) flore maiore, caule magis ramoso, & ramis adeo frequentibus, ut iuniorum foliolorum copia, non foliorum coniugatorum adeo, sed multiplici penicillo congestorum speciem prae se ferat. Ab *Alfine Alpina iuncea folio* C. BAVHINI, siue *Auricula muris tenuissimo folio pulchro flore* IOH. BAVH. 15) flore longe minore, foliis brevioribus minus rigidis & minus congestis. A *Tunica Alpina* BVRSERI 16) toto habitu & caractere, ea enim stirps ad Knawel ad cedit alio loco dicenda.

§. XVI.

Sub *Cellerfelda*, in sylvis quae supra *Goslariam* sunt, & in omni *Hercynia* sylua, frequens est *Filicina* planta, in peculiaribus cauliculis ad propria folia semen ferens
E 3 quam

lia habent latitudinem qua pinguntur apud AMBROS (quem pungere videtur BOCCONE) nomine *Alfines spinosae minimae montanae* *Phytol.* p. 17.

11) ex BOCCONE.

12) *Alfine Alpina minima glabra* *It. Alp.* II. p. 129. quod nomen C. BAVHINVS diuersissimae stirpi inposuerat, *Lychnidi* nempe *saxifragae alpinae glabrae pumilae* PLVKNETI.

13) *Spergula Caryophylloides tenuifolia* *Catal. Plant. circa Gieß.* p. 58.

14) III. p. 364.

15) III. p. 360.

16) in *herb. vivo* C. BAVHINI, & forte *Caryophyllus saxatilis*, *Polygoni minoris foliis & facie, floribus albis, tanquam in umbella positis* BURS in *Aff. succis* 1724. p. 507.

quam *Aspleni sylvestris* nomine primus descripsit & com-
mode depinxit TRAGVS: 1) Eam in his ipsis syluis in-
uenit THALIVS, 2) & *Struthiopteridem* CORDI vocauit,
atque vix excusabili constantia adseruit a stirpe GESNE-
RI 3) & TRAGI diuersam esse. *Goslariensis* enim planta
cum nostra *Bernae* perquam vulgari in omnibus con-
uenit.

In iisdem syluis nascitur *Filix Lönchitidi adfimis*,
IOH. BAVHINI, quam pro noua proposuit C. BAVHI-
NVS, 4) cum extra dubium positum sit eandem esse
Filicem feminam asperam GESNERI: 5) *Filicem marem ter-*
tiam spinosam seu aculeatam THALII 6) *Filicem spinosam*
seu aculeatam SCHWENKFELDI. 7)

Vulgaris in vniuersa hercynia est *Filix mas non*
ramosa petiolis tenuissimis & tenuissime dentatis CASP.
BAVHINI, 8) quam esse *Filicem feminam mollem* GES-
NERI, 9) *Pteridion masculum* CORDI 10) *Filicem marem*
secun-

1) *herbar.* p. 550.

2) p. 119.

3) GESNERVS CORDIANAE *struthiopteridi* iconem & no-
men TRAGIANI *Aspleni* iunxerat, *CORD. bist.* L. II.
c. 179. p. 171, hunc adulat THALIVS & quod diuersissi-
mas stirpes miscuerit notat; sed pro GESNERO descriptio-
nes, & ipse locus natalis loquuntur.

4) *Filix aculeata maior* PRODR. p. 151.

5) *hort. app.* p. 292. b.

6) p. 43.

7) *Stirp. Siles.* p. 78.

8) *Cat. plant. circa Bas.* p. 99. & PIN.

9) *Hort. Germ. app.* 292. b.

10) *bist.* L. II. c. 175. est enim diuersitas non ramosae, quare
nolira

secundam teneriorem & molliorem THALII (11) pene certo affirmamus.

Sed & *Dryopteris* siue *ramosa minor* & *Filix femina minor Thalii* (12) quae *Pteriadion Cordi.* (13) *Filix femina minor laeuior candidiorque* GESNERI (14) *Filicula saxatilis parua & elegans* CAMERARII, (15) *Filix muraria* seu minor SCHWENKFELDI, (16) *Adiantum folio filicis* CASP. BAVHINI (17) hic prouenit. Quae teneritate quadam fragili, diuisione terna, raris, neque pinnatis, sed rutae murariae similiõribus lobulis, vltimisque acute incisís, punctis flauis creberrimis distinguitur.

§. XVII.

In eadem sylua, & in Hercyniae nemoribus, tum circa *Gottingam* frequens est *Lactuca syluestris flore luteo*, quam repetito examinatam, vidimus habere *calycem* tubulatum, qui simplex videri possit, licet ad basin duo paria squamarum adcedentia habeat, *semen* vero latum nigrum compressum, vtrimque acuminatum, quod pappum gerit in *stipite* notabili. Is tamen stipes in iuni-

nolim cum THALIO ad *Adiantum album filicis folio* referre quae ex genere ramosarum est.

(11) p. 43.

(12) p. 43.

(13) L. II. c. 176. p. 170.

(14) *Hor. Germ. app.* 292. b.

(15) *Hort. Med. & Phil.* p. 60.

(16) p. 78.

(17) *Cat. Basil.* p. 98. & PIN. docente *Herbaris viuo.*

iunioribus stirpibus lactucarum omnium adeo brevis est, ut vix distinguatur. Qua in aetate, cum squamulis ad basin minimis, observata esse videtur Lactuca nostra a Cl. MARTYN; 1) indeque nata occasio nouo creando generi.

Suillus etiam in ea fylua visus est, bulbo crasso purpureo reticulato, Pileo ex ochroleuco subfusco, Poris minutissimis ochroleucis. Substantia & lamellae albidae, coeruleum colorem cito induunt quando laeduntur. *An Suillus crassus superne fuluus & leuis, inferne luteus pulpa rosea pediculo ex fulvo subrubente & velut reticulato*, MICHELI. 2) Difficile dictu, suilli enim etiam magis quam reliqui fungi colorem per aetates mutant.

§. XVIII.

Circa *Goslariam*, qua ad ad cuniculos montis *Rammelii* iter fecimus, frequens est *Statice*, quam ad pagum *sieber* supra *Herzbergam* denuo vidimus. Elegans etiam *Caryophyllus* ibi nascitur, quem primus descripsit CLVSIVS, *syluestris septimi* nomine; 1) novam vero descriptionem nouo cum nomine dedit RAIVS, 2) historiam eius perfecit tandem DILLENIVS. 3) Multi flores

1) *St. Phil. Trans.* n. 407. p. 22.

2) *nov. gen. plant.* p. 129.

1) *Hist. plant. rar.* p. 235.

2) *Caryophyllus minor repens nostras*, *hist. plant.* p. 938. & *Syn. III.* p. 335.

3) *Hort. Elibam.* p. 402.

rus est. Petala pulchre purpurea sunt; inscripta ad vnguem circulo saturo admodum purpureo, ultra quem frequentia puncta alba; Apices subcoerulei. *Caryophyllus humilis flore unico* 4) CASP. BAVHINI caule est erecto vnifloro, nudo, foliis angustissimis ad larinca adcedentibus, flore purpureo puro, radice maxima brachiata, a nostro diuersissimus & heluetiae indigena. Hunc *Goslariensem* magna copia extra *Wernigerodam* vidimus, similibus locis arenosis & iuxta vias publicas. *Vulnerariam flore ochroleuco* hic & circa *Gottingam* aequae vulgarem atque luteam illam. Videtur de *Lagopodio flore albo* 5) TABERNAEMONTANI dubitare IOH. BAVHINVS, 6) quum notet descriptorem ob omissum locum natalem: Sed huc omnino referimus. Cum mucrone vexilli carinae & alarum purpureo, frequentem circa *Thermas Leucenses* vidimus, sed albo penitus flore, quam videtur IOH. BAVHINVS ex *Gottthardo M.* habuisse.

§. XIX.

Visis *Goslariae* venis Vitrioli natiui & metalli misti ex Plumbo, Argento, Cupro & Sulfure, tum vberima minerarum omnis generis collectione SCHLVTERIANA, iis tandem fabricis quibus sulphur ex pyrite excoquitur, *Harzburgum* petiuimus ad pedem Montis
Bru-

4) huic stirpem suam coniungebat RAIVS. l. c.

5) Icon. p. 525.

6) *bist. plants. univ. II. p.*

Bructeri situm, ita tamen ut lenta adcliuitate per montanam planitiem dumetis obsitam, ad verum demum montem sero perueniatur. Ipse Mons, ut qui a palude dictus sit, vliginosus est totus, syluis nudus, circa verticem congestis absque ordine lapidibus, interceptisque haud modicis foueis molestus. Vertice nudus & lapidosus, vndique libere oculos late per vrbes agrosque errantes dimittit. In eo culmine commodum extructa est casa, ad nocturna frigora arcenda perquam necessaria iis, qui solius spectaculi gratia montem conscendunt. Altitudo rudi aestimatione, quae *Iurassi* fere, neque recedunt observationes Geometricae, est autem ea ad his mille pedes Rhenanos. Descensus inde rapidus ad *Ilfenburgum*, quo paucis admodum horis descendendo peruenitur per sylvas abiernas. Stirpes paucissimae Alpinae, sed aliae quaedam nostris inuisae, insolita sua pulchritudine mihi gratissimae fuerunt.

§. XX.

In primis nemoribus prope *Harzburg*, *Anagallis lutea nemorum*, in planioribus hic terrarum rarior, & *Dentaria baccifera* frequens est. Verum ad vias passim procumbit & serpit *Veronica supina Teucris folio*, foliis suis rarioribus, rotundioribus, & amplioribus, floribus minus conspicuis rubellis ex alis foliorum erumpentibus, ouariis valde latis & compressis, caule humum non relinquente se distinguens a *rotundifolia minori*. Eam COLVMNA pulcherrime depinxit & nomen dedit *Alyssi Dioscoridis montani* 1) cuius Iconem

1) *Ecphr. stirp. rar.* L. I. c. 121. p. 286. Ex eo plerique alii,
inde

in peruetusto codice visam non recedere a stirpe sua ad-
seuerat. Alia icon est RIVINI in posterioribus tantum
exemplaribus 2). Non in Italia solum, sed & in Germa-
nia nasci, diligentia IVNGERMANNI 3) RVPPH 4), DIL-
LENII 5) docuit, in Anglia etiam prouenit RAI 6) teste.
Heluetia quidem, & ager Parisinus ea carent.

§. XXI.

In iisdem humilioribus syluis non solum *Pyrola folio
mucronato serrato*, in vniversa Hercynia sylua frequens,
F 2 sed

inde enim nata *Chamaedrys spuriae* adfinit *rotundifolia
scutellata* C. BAVHINI. *Alyssum montanum* COL. PARKINS.
p. 190. *Veronica rotundifolia scutellata aut biseatata* *hederace
folio* H. OXON. II. p. 321. PLVKN. *Abnag. Bot.* p. 334. *Veronica
supina Teucris folio* ELEM. BOT. MAGNOL. H. R. M.
p. 203, IRH.

2) *Veronica procumbens*. *Monop. Irreg.*

3) nulla enim alia stirps ab eius excessu in Germania visa est,
cui conueniat nomen *Chamaedryos hederaceae* sive *Teucris
pratensis hederaceis foliis* HOFM. ex IVNGERMANNO.
Quare neque *Chamaedrys spuria hederacea* sive *Scutellata
repens* C. B. & RAI *bis. plant.* p. 847. vera & distincta
planta erit.

4) nomine TOVRNEF. *flor. Jenens.* p. 197. habet & GE-
MEINH. *fl. Laub.* p. 41.

5) eodem nomine *Cat. plant. circa Giess.* p. 92.

6) cui est *Chamaedrys spuria foliis pediculis longis insidentibus*
Cat. stirp. Angl. p. 64. *histor. plant.* p. 250. cum descriptio-
ne aucta: In *Syn.* vero II. & III. p. 231. *Veronica Chamae-
droyides foliis pediculis oblongis insidentibus.*

sed pulchra etiam species illa *scapo unifloro* satis copiose nascitur, in sylvis supra *Wernigeroda* denuo visa, sed in Patria mea rarissima. Primus eam depinxit CLVSIVS cui *Pyrola minima* 1) est. Altera Icon est BESLERI 2). Tertia RIVINI 3), omnes satis bonae; vltima etiam stamina habet, sed diuersa ratione ab ea quam proposuit LINNAEVS 4). Habet enim RIVINVS 1. 2. 2. 3. 2. LINNAEVS 1. 2. 3. 1. 3. Observationes meae pro LINNAEO faciunt, sed in iis minutiis procul dubio aliquid sibi permittit Natura. Hoc vero difformitatis genus in floribus rarissimum est, nisi staminum netherus a numero segmentorum floris differat, vt in octostemonibus.

§. XXII.

Paulo altius in Montis *Winterberg* sylvis primum visa *Trientalis* CORDI, nunquam nos deseruit in toto monte *Brudero* gratissima comes, in Heluetia, Gallia, Italia, nunquam visa, & citra quinquagesimum gradum nullibi proueniens. Descriptio LINNAEI omnino conuenit. *Caulis* simplex, ligulas foliaceas exiguas primum, in vertice vero maiores, tandemque in vera folia auctas producit, folia vero ad nouem vsque numeravi. *Petiolos* vnifloros & simplices & bimos frequenter vidi. *Flos* plerumque septemfidus, vt raro aberret, *calyce* septifido purpureo, *petalo* rotato plano exterius sub purpureo

1) *Pannon. p. 508. bist. plant. rar. p. cxviii.*2) *Hist. Eyst. Class. Vern. Ord. XI. T. 12. f. 2.*3) *Pentapet. Irreg. T. ult. Pyrola flore singulari.*4) *Flor. Lapon. 157.*

pureo intus lacteo. *Stamina septem aureis apicibus, globosis. Tuba simplex vnica. Elegancia stirpis facit, vt synonymorum historiam addere visum sit. Breuissima descriptio est inuentoris CORDI* 1), a quo *Herba Trientalis* dicta est; bona & vberior THALII 2) tertia SCHWENKFELDI 3). CASPARVS BAVHINVS pro noua proposuit, *Pyrolam Alfinem flore Europaeam* 4) dixit, & pro more suo fecit *maiolem & minorem*, maiorisque dedit iconem bonam, primamque. Sed folia & vniuersus habitus *Psyllii minoris* quod idem BAVHINVS depingit alibi 5), ita se habent, vt capitula squamosa descriptionis, & fructus mori figura in icone, non persuaserint LINNAEO, aliam esse stirpem a nostra *Trientali*. Frater IOH. BAVHINVS Cordi nomen retinuit 6). CHABRAEVS indigna simia, *Herbam Trientalem pyrolae speciem secundum quosdam* 7) vocauit. PARKINSONVS pro *Pyrola Europaea Alfinem flore* 8) figuram nigris serratam dedit, ipsissimam vero *Casparis* BAVHINI iconem quae *Trientalem* exprimit pro *Pyrola brasiliiana Alfinem flore maiori & minori* 9) Nomen CASPARIS BAVHINI

F 3

reti-

- 1) *Sylv. obseruat. p. 222. a.*
- 2) *Αλωνανθημεν p. 15.*
- 3) *Stirp. Siles. p. 37.*
- 4) *Predr. p. 100.*
- 5) *ib. p. 59.*
- 6) *Hist. Univ. plant. III. p. 506.*
- 7) *p. 501.*
- 8) *Theatr. Bot. p. 509.*
- 9) *p. 510.*

retinuit LOESELIVS 10) MORISON 11) RAI 12) & SV-
 THERLAND 13). MERRETVS 14) *Pyrolam Alfines folio*
minore. dixit; OELHAVEN *Alfinanthemon* 15), AMBRO-
 SINVS *alfineanthemon vel alfinanthemon* 16) BARRELÉ-
 RIVS *Pyrolam longo folio flore albo singulari* 17). PLVK-
 NETVS *Pyrolae affinem alfinanthemon nostram alpinam* 18).
 RVPIVS 19), qui primus Characterem dedit, *Trientalem*
 CORDI & RIVINI. Idem nomen retinuit ERNDL 20)
 BVXBAVM 21) SIEGESBECK 22). *Trientalem* demum
 GEMEINHART 23) WALTHER 24) & LINNAEVS 25)
 KRAMERI *Tentamen* nondum vidi. MOEHRINGIVS,
alfinan-

10) *Flor. Pruss.* p. 211.

11) *H. Oxon.* III. p. 505.

12) *Cat. stirp. Angl.* p. 245. *Hist. plant.* p. 1104. ubi florem
 facit pentapetalum.

13) *Hort. Edim.* p. 281.

14) *Fin. rer. Brit.* p. 99.

15) *Catal. plant. circa Dant.* p. 3.

16) *Phytolog.* p. 35.

17) *Icon. plant. in Gall. Ital. Hisp.* 1156. icon propria non o-
 ptima.

18) *Almag. Bot.* p. 309.

19) *flor. Jenens.* p. 15. In Characterē floris segmenta & stami-
 na omisit, fructum in tres carinas dicit dehiscere.

20) *Virid. Warsaw.* p. 122.

21) *Plant. circa Hal.* p. 333.

22) *Primit. flor. Petrop.* p. 106.

23) *plant. circa Laub.* p. 11.

24) *design. plant. hort. sui.* p. III.

25) *flor. Lapon.* 139.

26) *hort. priv.* p. 8. & III.

alsinanthemi nomine Characterem nuperrime dedit, segmenta floris incerto numero recenset.

§. XXIII.

In eadem sylva frequens est Solidaginis species, summis Botanicis, RAIIO, TOVRNEFORTIO & VAILLANTIO non cognita, licet omnino peculiaris sit. Flores habet solidaginis saracenicae, *semistofculis* raris & omni caractere simillimos: Caulis & nascendi modus idem: *Folia* differunt, serrata equidem, sed adeolatoria ut longitudo latitudinis vix sit sesquitertia, molliora, & subtus lanuginosa: In *solidagine* vero *saracenica*, folia habent longitudinem latitudinis quintuplicem, dura praeterea & glaberrima: Quare tota facies magis ad *Iacobaeam Pannonicam* IIII. CLVSII accedit, a qua vero flore & defectu aurium sub foliis, & folio minus rotundo manifesto differt. Videtur omnino inter THALIANAS consolidae species esse, forte *Consolida saracenica alia* 1), in qua tamen proportionem latitudinis nimiam facit. Deinde *Consolida saracenica maior* LVGD. 2) ut pro rudi icone satis nostram refert; Melior tamen est icon *Virgae Aureae siue solidaginis latifoliae serratae* I. BAVHINI 3), quam CHABRAEVS 4) repetiit. Huc referendus

1) p. 27.

2) *Hist. gener.* p. 1271. flores dicit senecioni affines. Flores tamen radiati indicant non esse *senecionem montium Avernias*, dictum CHOMELIO.

3) *Hist. plant.* II. p. 1063.

4) p. 333. mutato nomine: *Virga aurea Solidago saracenica dicta latifolia serrata.*

mus *Solidaginem sarracenicam dictam latifoliam serratam* LOESELII 5) nisi destitui lanugine moneret. An sit *Virga aurea altera solidago saracenic* MORIS. PRAE-LVD. 6) folio minus spisso, non satis liquet: *Virgae aureae montanae latifoliae hirsutae* H. R. P. & SCHÖL. BOTAN 8), sola nomina habemus. PLVKNETIVS 9) iconem & nostrae & LVGDVNENSIVM stirpi similem dedit, cum nomine IOH. BAVHINI. An *Iacobaea Alpina latifolia foliis longioribus serratis* PONTEDER-10). Omnino videtur esse *Iacobaea nemorensis latiore rigidioris* & *hirsuto folio* RVPPII 11), BVXBAVMI 12) ERNDTE-LII 13), sub nomine IOH. BAVHINI & LISCHWIZIO 14,) relata ad *Iacobaeas*. Verum similitudo nominum fecit, vt MORISONVS 15) & RAIVS 16) stirpem peculiarem I. BAVHINI miscerent cum vulgatissima *Virga aurea latifolia serrata* fratris CASPARI diuersissima 17) certe & flores

5.) *for. Pruss.* p. 286.

6) p. 323. probabile videtur. In *Historia* non habet.

8) p. 20. repetit MORISON *Hist. Oxon.* III. p. 124.

9) p. 390. T. 235. f. I.

10) *Compend. Tab. Botan.* p. 140. non recedit.

11) *for. Jenens.* p. 142.

12) *Enum. plant. circa Hal.* p. 144.

13) *Virid. Warsf.* p. 62. pluculas plantas rariores ex RVPPIO repetit, vti fungos suos ad verbum ex HOFMANNI *Deliciis syluestribus* exscripsit.

14) *Diff. de Virg. Aureis* p. 27.

15) *Hist. Oxon.* III. p. 124.

16) *Hist. plant.* p. 279. cum signo stirpem sibi non perspectam fuisse.

17) Cl. etiam LISCHWIZ stirpes LOBELII, & PARKINSONI,

flores gerente in spicas, quae a *Virga aurea latifolia* exte-
rorum non serrata, aut penitus non differt aut folio
crenis: nobis enim nunquam tota absque crenis pro-
uenit. Neque TOVRNEFORTIVS 18) neque VAILLAN-
TIVS 19) errorem correxerunt. Iungenda fuerat apud
VAILLANTIVM *Solidagini Saraceniçae*, simillima sed
diuersa species.

§. XXIV.

Cum ea nascitur *Virga aurea Broccenbergensis*
THALII 1), varietas humilior minus serrata durior &
glabra Virgae aureae vulgaris, qualẽ iconem eleganti-
tẽm dedit CAMERARIUS 2), & quae a BOCCONE 3)
pro noua stirpe depicta est. *Acetosa montana maxima* 4)
in iisdẽ syluis prouenit, speciosa varietas vulgaris
Acetosae, iuxta LINNAEVM 5). Id monendum,
reti-

SONI, veras Virgae Aureae varietates, ad suam veram
Jacobaeam refert.

18) Qui stirpes fratrum coniungit secutus MORISONVM,
p. 484.

19) nullam mentionem facit plantae IOH. BAVHINI.

1) p. 129.

2) EPIT. MATTH. p. 748.

3) *Virga aurea Alpina laurinis rigidioribus foliis Mus. de Plan-
te* p. 33. T. XVI. Inde IHR. RAL. *Hist.* vol. III. p. 167.
VAILLANTIVS equidem peculiarem facit *Mem. de l'Acad.*
1720. p. 396. Sed repugnat stirps simillima iconi, toties in
Alpibus & Jurasso visa, diuersitate notabili, sed per gradus
decrefcente.

4) CB *Oxalis maior Broccenbergensis* THALII. p. 82.

5) *Flor. Lap.* 130.

retinere eam in hortis suam proceritatem neque unquam ad staturam pratensis speciei redire, uti in amoenissimis hortis Ill. HVGONIS vidi *Hanouerac.*

§. XXV.

Ingressi paludem, vix superabilem nisi per aggerem ligno stratum, quae accolis vocatur *Hunerbruch*, immensam vim vidi *Linagrostidis alpinae* vnica spica caulem terminante. Est ea absque controuersia *Gramen iuncum lanigerum* THALII 1) inuentoris, indicante id loco natali. *Iuncus Alpinus capitulo lanuginoso* C. BAVHINI in *Prodr.* 2) atque THEATRO. 3) qui & ipse ex Hercynia sylua habuit, *Iuncus capitulo lanuginoso siue Schoenolaguros* PIN. AMBROSINI 4) SCHEVCHZERI 5). *Iuncus alpinus cum cauda Leporina* IOH. BAVHINI 6), RAI 7) PLVKNETI 8), SCHEVCHZERI maioris, *Gramen Iuncoides alterum lanatum Danicum* PARKINS. 9) MORISONI 10). *Iuncus alpinus*
bom-

1) p. 75.

2) p. 23. cum iconis.

3) *Theatr.* p. 187. 188.4) *Phytolog.* p. 303.5) in *Agrostogr.* p. 302. & *id. opt.* Tab. VII.6) *H.* p. 514.7) *hist. Plant.* p. 1306. *Cat. Angl.* p. 192. *Syn.* III. 436. minorem speciem non habet.8) p. 200. *Almagest.*9) coniungit RAI. & icon conuenit. *Theatr.* p. 1271.10) *H. oxon.* p. 224.

bombycinus PARKINS 11). (non vero C.B.) 12) *Linagrostis syluatica spica simplici* RVPP. 13) *Linagrostis spica singulari alopecuroides* VAILLANTII 14). 15) *Linagrostis Alpina maior capitulo singulari minori* MICHELII 15) Ab hac specie *Linagrostidis*, differt habitu humiliori, foliis paucis breuibus, spica aut aeque magna aut maiori, vaginis rarioribus, cespite minori *Gramen tomentosum Alpinum* & minus CASP. BAVHINI 16) MORISONI 17) *Gramen tomentosum alpinum minus* PARK. 18) *Iuncus alpinus capitulo tomentoso maiori* SCHEVCHZERI 19) minoris, *Linagrostis alpina media capitulo singulari maiori*, MICHELI 20). Eam nos in M. Gofbardo, Scheidek & alibi in Alpibus lectam, ita comparauimus cum Hercynica, vt aliquanto latiora folia & culmum & spicam Alpina haberet, Hercynica haec omnia longiora. Id an a solo natali pendeat non dixerim. Vnam certe speciem fecit SCHEVCHZERVS 21) maior,

11) certo *Theatr.* p. 1272.

12) quae rarissima stirps est *summarum alpium*, vid. SCHEVCHZ. *Agrostogr.* Tab. iam cit.

13) *Flor. Jenens.* p. 260.

14) *Bot. Paris.* p. 117.

15) *nov. gen.* p. 54.

16) *Theatr.* p. 60. ex Alpibus *Rhaetic.* & *Vales.*

17) *H. oxon.* III. p. 224.

18) *Theatr.* p. 1272.

19) *Agrostogr.* p. 304. & icon. T. VII.

20) l. c.

21) *Iunco* enim *Alpino cum cauda Leporina* *Itin. Alp.* I. p. 41. quae maior species est, & humili quem addit in alpibus nasci, quae minor species est, nomina distincta non inponit.

ior, vnam LINNAEVS 22) nixus praeterea speciminae
BVRSERIANO sibi vobis. Nos iuncos C. BAVEINI
non vidimus.

§. XXVI.

Tota haec palus fit cespitibus ex *Sphagni* 1) duabus
speciebus factis, cuius ideo meminimus, peruulgati
equidem, quod ea ipsa capitula quae polline plena of-
fendimus in *M. Bructero*, offendamus descripta a THA-
LIO 2) depicta vero a DODONAEO 3) & LOBE-
LIO 4) Angustifolii iconem hucusque nullibi vidi, est
autem diuersum omnino, & faciem suam diuersam in
eodem loco natali seruans. Capitula, vti totus habi-
tus minor est, minora, simillima tamen gerit.

§. XXVII.

Ad fluuioli *die Ecker* lapidosum litus, passimque
in scrobibus summi etiam montis, prouenit *Ranuncu-
lus albus* 1), in Alpibus omnibus, sed in humiliori
earum

22) cui est *Eriophorum spica erecta caule seroti Fl. Lapt. 23.*

1) *palustris candidantis* &c. DILL. CG. 229. & *Synops. III. 104.*
no. 1. & 2.

2) *In Broccenbergi iugo candida musci species . . . capitulum continens pusillum, cymbali versus superiora patens figura, coloris spadiceo,* p. 78.

3) *Muscus palustris* Pempt. p. 472.

4) *Muscus terrestris vulgaris* eadem sc. Icon. II. p. 242.

1) *Ranunculus maritimus Linnaeus seu Alconiformis* THAL.
p. 101.

carum fede, & in *Iurasso* frequens, qui folio quinquelobato amplo splendente, caule alto brachiato, sapore non acri, floris demum colore satis se distinguit. Primus eum descripsit C. GESNERVS 2) MATTHIOLI 3) enim icon eo referri solita *Anemonoidi montano polyantho* longe est similior: deinde DODONAEVS 4) & alii longo ordine. Magna est apud me auctoritas ingenui & diligentissimi viri CAROLI CLVSII. Sed vix tamen possum a me obtinere, post tot per alpes itinera, vt credam diuersum esse a nostro *Ranunculum montanum* IIII. 5) in *Pannon.* & *Historia* descriptum. Facies enim, flos, sapor ipse, locus notatus conueniunt. humilior habitus, flos minor, praecocior eruptio in florem possunt a causis exterioribus profecta esse.

§. XXVIII.

Ad eundem riuum frequens nascitur, *Myrrbis Broccenbergensis* THALII 1) & VOLCAMERI 2) *Myrrbis montana* SCHWENKFELDI 3) *Meum Silesiacum* forte

G 3

2) *M. fract. descr.* p. 65. nomine *albi maioris*. In *Tabulis Collect.* vocat *Ranunculum sylvestrem album Fiderische*, in *hortis Germaniae*, *Ranunculum montanum tertium Fiderische Aretii* p. 275. a., in *append. Ranunculum album maiorem foliis Platani fere sylvestrem flore simplici* p. 295. b.

3) *Ranunculus* IIII. p. 613.

4) *Ranunculus albus externorum* IIII. *hist. plant. Coronar.* p. 288. ic. p. 286. *quintus Pempt.* III. L. IV. c. 3. p. 430. ic. p. 429.

5) *Pannon.* p. 369. 370. *hist. Plant. rar.* p. 236.

1) p. 77.

2) *Flor. Noric.* p. 296.

3) *Stirp. Siles.* p. 142.

tigunt, atque in speciem ex terete polygonam ambiunt; adulta nigricant. *Setae* ex caulis longitudine, bulbis minus conspicuis ascendunt, rectae & saepe aristarum instar intortae, unciales, raro ex summa stirpe prodeuntes. *Capitulum* erectum crassum ouatum fuscum, *calyptra* in acutissimam acum educta. Retuli ad *Bryum hypnoides erectum montanum, erectis capitulis acutis* DILLENII 2). Ad ligna putrida frequens ibi prouentus est *Lichenis*, qui modo simplex, modo prolifer coccineis fungosis verrucis ornatur. Eum non rarum certe, ideo nomino quia THALIVS 3) longe primus eum descripsit. Quid sentiendum de fungosis istis excrescentiis, an morbus aut exuberantis succi vicium? suadet figura irregularis, prouentus in siccis & moribundis lichenibus, analogia Agaricorum. Repugnat constantia horum scutorum in eo Lichenum genere, quod ramis arbusculas exprimit.

§. XXXI.

In eadem via, quae fluuiolum sinisteriorem diu obseruat, *Polyporum* cespitosum ligno haerentem descripsimus. Tota substantia dura coriacea filamentosa fuit. Figura infundibuli, intus pilis in concentricos circulos dispositis fuluis pubescebat, externa facies albida & glabra, poris frequentibus distincta, quos efficiebant breuissimae & vix percipiendae laminae. *Polyporum* dicimus, ob adfinitatem & naturam sicciorem, tubuli verò

2) *Rat. Synops. III. p. 94. nro. 12.*

3) *Lichen circa Andersbergam, p. 73.*

vero Suillum faciunt, licet duplicem substantiam non habuerit. Non absimilis erat *Polyporo exiguo Alpino fuluo infundibuliformi pediculo breuiori* 1) MICHELI.

§. XXXII.

Passim ibi *Osmunda lunato folio* proueniebat, & *Lichen terrestris folio Eryngii* BVXBAVM 1), cuius synonyma recenset MICHELI 2). Verum ante omnes scriptores, quos excitat, CORDVS 3) ipse hunc Lichenem viderat, dixeratque *Muscum crispae Lactucae similem*. CAMERARIVS 4) etiam iconem eius qualemcunque exhibuerat. Quærit de eo LINNAEVS 5), quomodo possit in cibum recipi, cum SIBBALDO 6) & BORRICHIO 7) teste alium vehementer ducat. Respondet BORRICHIVS 8), & ROBINSON 9), vere primo purgare, reliqua aestate exsiccatum in farinam feri edulem,

1) *nov. gen. plant.* p. 130. T. 70. f. 10.

2) *Centur. plant.* H. p. 11. T. VI. f. 1.

3) p. 85. T. 44. f. 4. qui & scuta vidit, oppido rara, & quæ offendere nuaquam mihi datum est.

4) *Sylv. observ.* p. 221. a.

4) EPIT. p. 783. ic. 2.

5) *Flur. Lapon.* 445.

6) cui est *Muscus in Islandia purgans*. *Prodr. bist. natur. Scos.* p. 39.

7) *Act. Hafnicns.* A. 1671. p. 126.

8) *ibid.*

9) apud RAIVM. *bist.* p. 114. cui est *Muscus Islandicus* BARTHOLINI.

dulem : exspirante forte ea quam semper in eo percepi summa amaritudine. Neque obstat, quod purgans cum sit, egregium vulnerarium & conglutinans dicatur a BREYNIO 10), Gratiola enim, validum utique Catharticum, pro summo vulnerario a rusticis nostris habetur.

§. XXXIII.

Plurimum ad terram ibi provenit *Lycopodium caule erecto spica glabra terminato* eximii LINNAEI 1) cuius inuentor videtur AGERIVS 2), mistum vulgari *Lycopodio*. *Vitis* etiam *Idaeae* plura genera frequentia nascuntur per paludosa prata montis, prope magis BRVCTERI nomen gerentis. Inuenimus ibi *Vitem Idaeam foliis oblongis crenatis fructu nigricante*. Deinde *Vitem Idaeam foliis subrotundis non crenatis baccis rubris*, ad quam aliquae observationes videntur addendae esse. Namque TRAGVM huius inuentorem fecit CASP. BAVHINVS, qui tamen in *Myrtillo exiguo* 3) non huius sed manifeste admodum *vulgaris fructu nigro* descriptionem dedit, cum icone minus bona. Inde etiam factum est, ut sub titulo *Myrtilli exigui* AMBROSINVS 4) & TITA 5) nostram

10) *Muscum pulchrum terrestrem sanguineum* in E. N. C. Desc. I. ann. III. Obs. 289. cum icone non mala.

1) *Flor. Lapon.* 419.

2) apud I. BAVHINVM p. 767. sub *Musco terrestri foliis retro reflexis*.

3) p. 974.

4) *Phytolog.* p. 368.

5) *Hort. Maurocen.* p. 125.

stram proposuerint. Porro folia nostrae euidenter subtus punctata sunt, vt valde manifestum sit CASP BAVHINVM hanc prae oculis habuisse, quando *Vuam Vrsi*, diuersam vtique & punctis carentem, dixit *Vitem Idaeam foliis carnosis punctatis*, quae voces diu mihi inposuerunt. In herbario viuo C. B. vt passim aliqua ita arbores in primis fere perierunt pluuiæ iniuria, neque potuerunt consuli. Descriptioni floris addi potest, quod gemelli apices quatuor cornua longiuscula educant, & ita conglutinati sint ad similitudinem staminum in *Viola*, vt *monadelphiam* omnino imitentur, euidentius quam *Hypericum* aut *Geranium*; *Tuba* vero apice incuruo fit, quod RIVINIANIS sufficere deberet ad plantam in Irregulares amouendam. *Fructus* in patria mea edules non habentur, multo minus ad delicias referuntur 6). Primus eius meminit C. GESNERVS noster in descriptione M. FRACTI 7). THALIVS 8) *Vitem Idaeam rubram* dixit. Haec in omnibus syluis editioribus *Hercyniae*, plane vt in *Iurasso* & *subalpinis* vulgatissima est.

§. XXXIV.

Paludes magis sequitur *Myrtillus grandis* 1) TRAGI, quod synonymon cum illo THALI 2) male ad aliam
 H 2 speci-

6) vt in Suecia & Laponia testante LINNAEO *flor. Lap.* 144.

7) *Vitis Idaea rubris acinis* p. 63. In *Collect. Tab. Vitem Idaeam in alpebus rubram* vocauit, ed. II. p. 115. in *hortis Germaniae Vitis Idaeae speciem alteram acinis rubris* p. 287.

8) p. 1:9.

1) L. III. c. 13. p. 974. absque icone.

2) *Vitis Idaea nigra maior*. p. 1:9. ad speciem diuersissimam foliis oblongis alibicantibus quae III. TABERN. & CLVSII.

speciem retulit CASP. BAVHINVS. Inuentor TRAGVS est, deinde *du* CHOVL 3) eius meminit, descriptionem & iconem primam dedit CLVSIVS 4). Baccae nigrae sunt, iis inebriandi vim tribuit RVPIVS 5) quam in vulgi sermonibus receptam de *Myrtillis* M. Bructeri, ad *Empetri* baccas refert THALIVS 6). In patria mea in vsus humanos non recipiuntur.

§. XXXV.

Paludes amat etiam *Oxycoccus*, sed humiliores, cum *Myrtillus grandis* in summas Alpes adscendat 1). Eum CORDVS 2) primus proposuit & nomine donauit. Prima icon est C. GESNERI 3), elegans. Flos manifesto monopetalos, sed in quatuor portiones profundissime secedens 4): antherae non cornutae. Baccae cum saccharo edules apud Batauos 5), nobis in mensis ignotae 6).

Ad

3) *humilis frutex cuius baccas Airelles, descr. Pilat.* apud GESNER, *fract.* p. 74.

4) *Vitis Idaea* II. *Pannon.* p. 77. 80. *Hist. rar.* p. 61.

5) *Vaccinium altissimum foliis subrotundis exalbidis flor.* *Ien.* p. 39. post CAMERARIVM *in hort.* p. 128.

6) p. 41.

1) in ipso *Gemiti* vertice & *Gorbarde* visus.

2) *Oxycoccus* *Hist. plant.* L. II. c. 63. cum bona descriptione.

3) *ibid.*

4) quod recte obseruat eximius LINNAEVS. *flor. Lap.* 145.

5) DODON. *Pempt.* VI. L. II. c. 9. p. 770. *Vaccinia palustris.*

6) uti neque apud Suecos & Lapones edules habentur LINN.

§. XXXVI.

Adfinis Vitibus Idaeis est *Andromeda*, foliis contractis ad margines, vt superficiem pronam eleuatae orae ambient. Prouenit propius iam verticem BRVCTERI in paludosis pascuis, amoeno spectaculo, recentibus germinibus corallinis, petiolis pendulis vna cum flore pulchre purpurascens. Hanc omnino primus proposuit THALIVS, *Myrtumque tenuifoliam dixit* 1) IOH. BAVHINVS descriptionem & Iconem dedit, & dixit *Vitis Idaeae affinem polifoliam montanam* 2) quod nomen non corruptit CHABRAEVS 3), vt saepe quidem solet. Est porro *Rosmarinum sylvestre nostras* PARKINSONI 4). *Vitis Idaea Rosmarini folio auersa parte candido* 5) *neruoso* LOESELII 5). *Erica foliis roris marini flore amplo* VESLINGII 6) *Erica alpestris roris marini incano folio flore purpureo* TITAE 7) *Rosmarinum sylvestre* MERRETI 8), *Erica roris marini folio* RAII 9), *Erica humilis Rosmarini folio Vnedonis flore capsula cistoide* PLVKNET 10). *Erica palustris flore purpurascens, pendulo, petiolo*

H 3

1) p. 78.

2) *Hist. Univ.* Vol. I. l. V. p. 525.

3) p. 41.

4) *Theatr.* p. 76.5) *Flor. Pruss.* p. 289.6) *Cat. plant. Petau.* apud TITAM.7) *Hort. Mauricen.* p. 68. omnino videtur. In *Itinere* vocat *Ericam alpinam palustrem Roris marini folio flore purpureo.*8) *Pin. rer. Britann.* p. 106.9) *Hist. plant.* II. p. 1489.10) *Almag. Bot.* p. 136. T. 175. f. 1.

tiolo longo rubro rosmarini folio RVDBEK 11) *Ledum palustre nostras arbuti flore* RAI 12). *Poliifolia* BVX-BAVM 13) *Ledoides rosmarini foliis rigidis superne lacte viridibus inferne albis floribus dilute rubentibus* SIEGESBECK 14), *Ericoides flore rubro siue purpureo* HEIST. 15) *Andromeda foliis alternis lanceolatis margine reflexis* LINNAEI 16). Flos *Ericae* figuram habet; Staminum proportio, fructus & numerus segmentorum floris *Chamaerhododendri* est. CAMERARII *Vitis Idaea Bavarica baccis rubris insipidis* huc non videtur pertinere: vid. RAI ad eum titulum.

§. XXXVII.

Tandem & *Empetrum* versus verticem montis frequens nascitur, staminibus nunc onustum, & florens. Hoc a MATTHIOLO 1) primum descriptum, in *Bructero M.* inuenit AEMILIVS 2); deinde THALIVS 3) atque baccas inebriare atque deliria gignere monuit, quod quidem neque BORRICHIVS 4) neque LINNAEVS 5) admittunt.

Supe-

- 11) *Catal. stirp. ex Lapon. in Aët. succic.* 1720. p. 97.
- 12) *Syn.* III. p. 472.
- 13) *Aët. Petropol.* vol. II. p. 345.
- 14) *Primit. flor. Petrop.* p. 63.
- 15) *Catal. Host. ann.* 1731. monente LINNAEO, synonyma enim desunt.
- 16) *Flor. Lapon.* 163. cum icone rami T. r. f. 2.
- 1) p. 154.
- 2) qui *Corin Broccenbergicam* dixit apud THALIVM.
- 3) *Erica baccifera* Matth. p. 41.
- 4) *Aët. Hafniens.* 1673. p. 161.
- 5) *Flor. Lapon.* 305. an THALIVS popularem famam, a Myr-

§. XXXIX.

Superatis dumetis quae vertici proxima sunt, & in ipso culmine montis, magna vis *Pulsatillae albae* prouenit, plane similis illi quae in *Iurasso* & *Alpibus* frequens nascitur, flore albo, ad petalorum ortum exterius coeruleo colore tincto, foliis myrrhidis minute diuisis. Est tamen in vniuersum habitus minus villosus & flos ipse minor. Inuentor CORDVS 1) est, icon prima CLVSII 2). *Pulsatilla Apii folio vernalis flore minore* SCHEVCHZERI 3) sub alieno nomine est eadem nostra, vt ex descriptione adparet.

§. XXXX.

Lapidibus in culmine copiose irrepit, *Bryum hypnoides capitulis plurimis erectum lanuginosum* DILLENII 1) foliis ex latiusculo ortu in pilum crispum e ductis, capitulis exiguis ouatis in setis breuibus erectis per caulis longitudinem frequenter prouenientibus. Huc aliqui *Muscum montanum* TABERNAEM, 2) ex leui coniectura. An *Muscus capillaceus densissimus lanuginosus albouiridis apicibus niueis* SCHEVCHZERI 3)? non liquet, & fere mallem

tullo grandi per errorem transtulit in *Empetri* baccas? videtur.

- 1) *Ranunculi XI. species* hist. L. II. c. 1. p. 121. b.
- 2) *Anemone sylv. stris* II. Hist. p. 245. cum icona, & *Anemone montana pulsatillae folio* PANN. p. 382. descr.
- 3) *It. Alp.* IV. p. 339.
- 1) *Synops. Rai.* III. p. 97.
- 2) p. 802.
- 3) *It.* VII. p. 516.

malem referre ad *Sphagni* 4) speciem. An *Muscus ericetorum hirsutiae canescens & ramosus* RVPPII 5)? non repugnat.

§. XLI.

Cum *Pulsatilla* vberime prouenit *Hieracium alpinum pumilum folio lanuginoso*: cui *Radix* vix obsequens, lignosa, *Caulis* dodrantalibus, aphyllis nonnisi ligulas quasdam graciles & sparsas paucasque adnatas habet. *Folia* cum flauedine virentia longos albos pilos educunt, longa, gracilia, ambitu alias integro, alias vagis dentibus sinuato. Ex villosissimo *calyce* nigro, cuius lanugo alba est, *Flos* flauus, petalis quinquedentatis. Inuentor THALIVS 1) est, qui *Hieracii minoris speciem Brocckenbergo peculiarem* vocauit. Iconem primam dedit COLVMNA, cui est *Hieracium pumilum II. Fr. Gregor* 2). Ex eo prouenit *Hieracium alpinum pumilum folio lanuginoso* CB. 3) VALL. 4). *Hieracium alpinum pumilum lanuginosum* 5) PARK. *Pilosella monoclonos non repens Alpina minor lanuginosa amplo flore* 6) MORISONI. *Hiera-*

4) quod in *syn. Rai.* quartum est p. 105.

5) *flor. Lemens.* p. 292.

1) p. 57.

2) *Ephrasi.* II. p. 29. ic. p. 30. exiguum specimen.

3) Pin.

4) *Memoir. de l'Acad.* 1719. p. 239. cum synonymo alieno PLVKNETI.

5) p. 799.

6) *H. Oxon.* III. p. 78. S. VII. T. 7. f. 5. ex COLVMNA.

Hieracium alpinum pumilum II. RAI 7). *Dens Leonis Alpinus minimus pilosellae folio* TOVRNEFORTII 8) an & SCHEVCHZERI 9) *Hieracium alpinum angustifolium villosum* 10) SCHEVCHZ.; *Hieracium alpestre pilosum angustis longioribus foliis flore pallente* TITAE II) pro noua planta exhibitum. *Hieracium villosum alpinum flore magno singulari caule nudo* RAI 12) *Hieracium caule unifolio & unifloro calyce villoso* LINNAEI 13).

Ab hoc, caule folioso & foliis omnibus dentatis diuersum est, caeteroquin simillimum, *Hieracium alpinum folio acuto, molli, lanuginoso, dentato* BVRSERI 14) *Hieracium forte alpinum lanuginosum longifolium leuiter dentatum* VAILLANTII 15).

Huic denuo ita adfines est, vt proximum sit, aliud quod ab eo, quod in Bruçtero prouenit, foliis latioribus ad ipsum etiam ramosum caulem frequentibus, latiusculis, sinuatis & obtusis; a stirpe, quam BVRSERO tribuimus, foliis latis non dentatis differt, simillimum villo foliorum & calycis, ipsoque flore. Ea est *Hieracium*

7) *hist. Plant.* p. 241. cum asterisco.

8) *hist. des plant. aut. de Paris* p. 54. & TRH.

9) *It.* IV. p. 333. absque descriptione; verum cum nostra stirps in eodem itinere alio cum nomine recensetur, haec potius *Pilosella* videtur magis incana summarum Alpium.

10) in eodem *Itin.* IV. p. 336. certo.

11) *Itin.* post *hort. Mauroc.* omnino videtur.

12) *Syn.* III. T. VI. f. 2, bene nisi aliquid in habitu desideres.

13) *flor. Lap.* 283.

14) *Art. Succic* 1724. p. 502. Ex Gemmio M.

15) *Memoir.* l. c. p. 241. cum synonymo I. BAVANTII, quod ad vicinam plantam statim dicendam pertinet.

cium alpinum hirsuto folio CLVSII in *Pann.* 16) *alpinum V. villosum in histor.* 17) *Hieracium V. Pannonicum CAMERAR.* 18) *Hieracium alpinum hirsuto folio V. CLVSII quodammodo incanum* IOH. BAVHINI 19) exscriptum ex CLVSIO, & denuo *Pilosella siue Pulmonaria lutea angustiori folio valde pilosa duplex* 20) eiusdem cum propria descriptione & icone stirpis ex Montibus Geneuensis petita, vbi & ipsi eam legimus. Priorem CHABAVEVS *Hieracium alpinum hirsuto folio flore hieracii luteo* 21) vocat, in alterius nomine vocem *duplex* 22) solam omittit, idque nomen post CHABRAEVM MORISON 23) & RAIVS 24) retinuit. RAIVS alibi 25) *Philosellam siue pulmonariam luteam angustiori folio valde pilosam alteram* dixit. Ex CLVSIANA demum stirpe natum est, *Hieracium alpinum latifolium villosum magno flore* C. BAVHINI 26) PARKINSONI 27) MORISONI 28) HERMANNI 29)
RAII

16) p. 643. icon v. p. 646.

17) p. CXLI.

18) *Hort. Med.* p. 75.

19) II. p. 1027. ipsum non vidisse stirpem CLVSII adparet.

20) Varietas nempe in foliis imis, quorum pediculus modo longior modo breuior est, etiam nobis obseruata,

21) p. 320.

22) p. 325.

23) *H. oxon.* III. p. 31.

24) *Hist. Plant.* p. 240.

25) *Catal. stirp. exter.* p. 204.

26) PIN.

27) *Theatr. Botan.* p. 399.

28) *H. oxon.* III. p. 70.

29) H. L. B. 315. *Flor. Bat.* p. 21.

RAII 30) MAGNOLII 31) TOVRNEFORTII 32) TITAE 33)
SCHEVCHZERI 34) PONTEDERAE. 35) *Hieracium V.*
villosum Clusii MVNTINGII 36) *Hieracium alpinum la-*
tioire folio pilosum flore maiore PLVKNETI 37) cum pro-
pria & bona Icone. A montano tomentofo 38) diuerfis-
simum est. Quae omnia quando collata sunt, adparet
tres stirpes modo descriptas, conuenire longo villo fo-
lii, & calycis, huiusque nigredine, colore demum folii
fluido, & mollitie, magnitudine & colore floris: Ita ta-
men, vt primum caulem pene aphyllon, folia ad radicem
longiora & angustiora habeat: Duo reliqua caulem fo-
liosum & folia latiora. Et eorum prius quidem ser-
rata, alterum, quod simul ramosius, multiflorum & re-
liquis amplius est, integra. Secundum a primo vix satis
differt, a tertio euidenter, quod & a primo certis-
sime diuersum est. Primum in *Bructero* & *Gotthardo M.*
alterum in *Gotthardo*, tertium in omnibus culminibus *Iu-*
rassi & alpibus lectum est.

I 2

Circa

- 30) *Catal. stirp. exter. p. 114. hist. plant. p. 239.* cum nota qua
plantas sibi incognitas distinguit.
31) H. R. M. p. 98.
32) I. R. H.
33) *hort. Maurocen. p. 89.*
34) *It. Alp. 1. p. 39.* bona descriptio.
35) *Dissert. p. 91.*
36) *waare oeffening van de Plant. p. 454.*
37) *Almag. p. 184. & T. 194. f. 2.* bona ic.
38) VAILLANTIVS hoc admiscet, breui suo tomento & toto habi-
tu distinctum, atque pulcherrime depictum in *Hort. Eltbam*
ic. 181. Verum neque icon *Hieractii latifolii pilosi coccineis*
umbellati Indici PLVKNET. T. 194. f. 4. villo modo stirpi
nostrae respondet.

§. XLII.

Circa casam in vertice Bructeri M. extractam, stirpem denuo vidi, quam in Alpinis pratis M. Scheidek & Neunenem olim inueneram, & ex Bohemiae montibus miserat amicissimus HAENELIVS Schneebergensium Medicus. Eam cum pro noua tunc haberem descripsi 1); sed cum aliqua festinatione. Quare nunc, & synonyma & descriptionem meliorem visum est addere. *Radix* ex multis teretibus fibris, absque conspicuo carpo in imum caulem coeuntibus. *Scapus* a dodrantali ad cubitalem, *folia* ad terram pluscula, lata, & obtusiora quam in plerisque Orchidibus, si *palmatam flore viridi* exceperis, ad caulem angustiora acutiora. *Spica* florum mediocriter densa, interiectis, uti in Palmatis fieri solet, foliolis paulo longioribus quam ovarium. *Ovarium* contortum de more, duarum linearum longitudine. *Flor* ex albo herbaceus dimidia parte longior. *Galeae* foliola quinque, quorum alia tria ex albo pallentia magis conspicua sunt, duo minora lutea ex virore. *Barba* 2) trifida, simplex recta protensa, segmento medio maiori. *Calcar* 3) inflatum conicum vnus lineae longitudine. *Cucullus staminum* nihil peculiare habet. *Apices* lutei. Odore destituitur. Primus hanc stirpem proposuit LOESELIVS 4) deinde in montibus helueticis lectam SHERARDVS 5); cum BOBARTO communicauit, & BO-

- 1) *Orchidem palmatam alpinam spica densa albouiridi* vocaui, *Com. Lit. Phys. Techn. Med. 1733* p. 20.
- 2) Mich. l. c. B.
- 3) ib. C.
- 4) cui est *Orebis palmatapalmis inuersis flore albo*. *Flor. Pruss.* p. 182.
- 5) qui in *cat. inserto Catal. stirp. exter. RATI. 1694.* vocat *Orchidem Palmatam montanam latifoliam floribus in spica densa albis tantillo lutei admixto* p. 400.

BOBARTVS 6) quidem cum *Orchide pusilla alba odorata radice palmata* Angliae indigena eandem fecit. PLVKNETVS 7) & RAIVS 8) videntur distinguere. Quam litem suam non fecit CHOMELIVS, neque nos definire possumus. CHOMELIVS pro noua planta descripsit, & ob radicis fibras in carpum non connascentes, *Limodoris* ad censuit, repugnante omni habitu, dixitque *Limodorum montanum flore albo dilute virescente* 9). MICHELIVS nouam iconem dedit, & nomen fecit *Pseudorchis alpina flore herbaceo* 10). Quamquam, vt verum fatear, radicis dignitas tanta esse non videatur, vt stirpem omni fabrica simillimam Palmatis, ab iis auellas. An etiam *Orchis palmata thyrso specioso longo dense stipato ex viridi albente* RICHARDSONII 11): non satis liquet. An *Orchis flore albo minimo* MERRETI 12)?

§. XLIII.

In ferobibus ad verticem, *Polygonatum tenuifolium* CORDI 1) vidimus, quod quare *maius & minus* fecerit THALIVS 2), non video. In decliui vero parte montis, quae pagum *Ilfenburg* spectat, vnicam stirpem *Mei*. Neque praeterea aliquid singulare obuinit, ea die qua per *Ilfenburgum* pagum metallis celebrem, *Wernigerodam* petiuimus.

§. XLIV.

A *Wernigeroda* ad *Specum Baumannianam* iter facientibus aliquoties visus est pilosus in *Hieracio murorum* *philosissimo*
I 3 tumor,

6) cui est *Orchis palmata pusilla alba odorata* H. Oxen. III. p. 499.

7) *Almagest.* p. 277.

8) *Cat. stirp. angl.* p. 217. *Hist. plant.* p. 1225. *Syn. III.* p. 381.

9) *Mem. de l'Acad. des scienc.* 1705. p. 517. ex *Aruerniae montibus.*

10) *nov. gener. plant.* p. 30. & T. 26.

11) apud RAIUM *synops.* III. p. 382.

12) *Pin. rer. Brit.* p. 86.

1) *Hist. L. L. c.* 86. p. 113.

2) p. 85.

tumor, qui fuluo crine, modo adfidens radici, modo angulis caulium, aliquam & rudem imaginem muscoli sedentis exhibet. In syluis *Brocomagi* visus fuerat morbus iste elegans a TRAGO, dictus etiam 1) CHEMNIZIO 2) & RVPPIO. 3) HEVCHERVS vero, vt nouum nomen ob eum tumorem faceret *Hieracio myophoro* 4) non admodum erat neceffe. STOBAEVS 5) etiam, & LINNAEVS 6) eius meminerunt. In pratis, sub iisdem syluis, copiose prouenit *Filipendula*. In supercilio *specus Baumannianae* ubique, *Geranium sanguineum maximo flore*, raro inter *Gerania* exemplo monanthos, cuius iconem non bonam CLVSIVS 7), optimam dedit BESLERVS 8).

§. XLV.

Plures omnino, pulchrasque stirpes alit Hercynia sylua, quod ex THALIO satis adparet, & certius persuasit nobis fasciculus plantarum indigenarum Hercyniae missus ab illustri Viro *Aug. Iob. HVGONE* Archiatro Britannico. Sed plures hoc in itinere non vidimus, obstabant praeter rempestatem pluuiam aliae quaedam difficultates. Alterius aestatis labor, vt speramus felicior erit. Comites autem nostri Itineris fuerunt *Fridericus Ludouicus Cbristianus CROPP*, qui hanc Dissertationem defendit, *Iohannes Cbristophorus Ludouicus SEIP*, celeberrimi medici Pymontani IOHANNIS PHILIPPI filius, *Carolus Philippus GESNER*, I. M. F. *Iohannes Arnoldus Iulius RICHERS*, Hoyensis, *Ioachimus FVRSEN* Holsatus, *Iohannes Henricus HOFMEISTER* Hildesiensis. *Fridericus Ludouicus ENGELSTAETTER* Dresdensis, omnes Medicinae Cultores. Iter exeunte Iunio perfecimus.

- 1) p. 77. 2) *Catal. plant. circa Brunsv.* p. 43. cum propria iconē
in *Appendice* n. 7. 3) *Flor. ienens.* p. 163. 4) *Nov. prov.*
hort. Med. Witteb. 1713. p. 74. cum iconē. 5) *AB. succic. ann.*
1723. p. 415. 6) *Flor. Lapon.* 229. 7) *Geranium haematoides Pannon.* p. 419. *hiflor.* Cl. CII. Eadem iconē vsus est LOB. ic.
660. 8) *H. EYST. Varn. Ord.* I. T. XVI. f. I.

* * *

THESES BOTANICAE.

I.

Methodus naturalis, coniungit stirpes ex maiori numero conuenientium characterum, licet unus vel alter manifesto differant; Afarum & Aristolochiam, Rutam, Moschatellinam & Hypopityn.

II.

Distinguit stirpes pluribus characteribus diuerfas, etsi vnus vel alter manifesto conueniat, Veronicam a Pinguicula, Verbascum a Digitali, Saxifragiam ab Umbelliferis.

III.

Methodus artificialis, coniungit plantas pluribus notis diuerfas & vnica conuenientes: Veronicam & Salicem, Moschatellinam & Solanum, Valerianam & Echium.

IV.

Methodus artificialis, distinguit stirpes pluribus notis conuenientes, diuerfas vnica, Echium separat ab Asperifoliis, Saponariam & Caryophyllum a Lychnide, Ascyron ab Hyperico.

V.

An noua methodus petenda a proportione Staminum ad Tubas & ad petala, horumque ad calycem proportione? Medetur malis quibusdam a numero ortis, sed manet artificialis, separat Alfinen mediam a reliquis, Myosotides a se inuicem &c.

THESES CHIRURGICAE.

VI.

Sectio calculi Rauiana vix vnquam aperit Vesicam ipsam.

VII.

Sed fit continuatio Sectionis adparatu magno, ita vt haec anterior sit & a Vesica remotior, Raviana posterior & ipsos ceruicis terminos aperiat.

VIII.

Manet tamen eius praestantia, quod adinet instrumentorum Iter facile, & minus incontinentiae atque lacerationis periculum.

IX.

Adparatus altus alias succedit, alias minime, nullo vitio Chirurgi, neque facile est distinguere quando felix futura sit operatio quando minime.

X.

Adparatus paruus a RAVIANO parum differt, & vix nisi quod directe admittat incisionem, Rauianus oblique.

XI.

THESES ANATOMICAE.

XI.

Vena alia Cordis perpetua a sinu dextro in ostium Mediae, recipiens saepe innominatas.

XII.

Vena anterior Cordis rarissima, sed visa est tamen inserta in coniunctione auris dextrae cum Vena Caua superiori.

XIII.

Vilus est vere in homine ductus a BARTHOLINO descriptus, neque infrequens est.

XIV.

Incisus ductus, in recente cadavere patulum est infundibulum fetam transmittens.

XV.

Vasa lymphatica a Ventriculo amplissima pene omnium, ad receptaculum abeunt.

THESES PHYSIOLOGICAE.

XVI.

Quid fit in systemate spirituum, de spiritu qui muscolum in motum egit? An refluit ad cerebrum? minime, fieret sensus: an abit in venas? cur non prius?

XVII.

Per eadem vasa & transpirari & nutriri necesse est.

XVIII.

Fit ergo vera transpiratio per Vasa generis minimi

XIX.

Diaphragma stringit Oesophagum utique, & relaxatur in vomitu.

XX.

Vomitus fit vel sola convulsione ventriculi, vel adcedente convulsione muscutorum abdominalium.

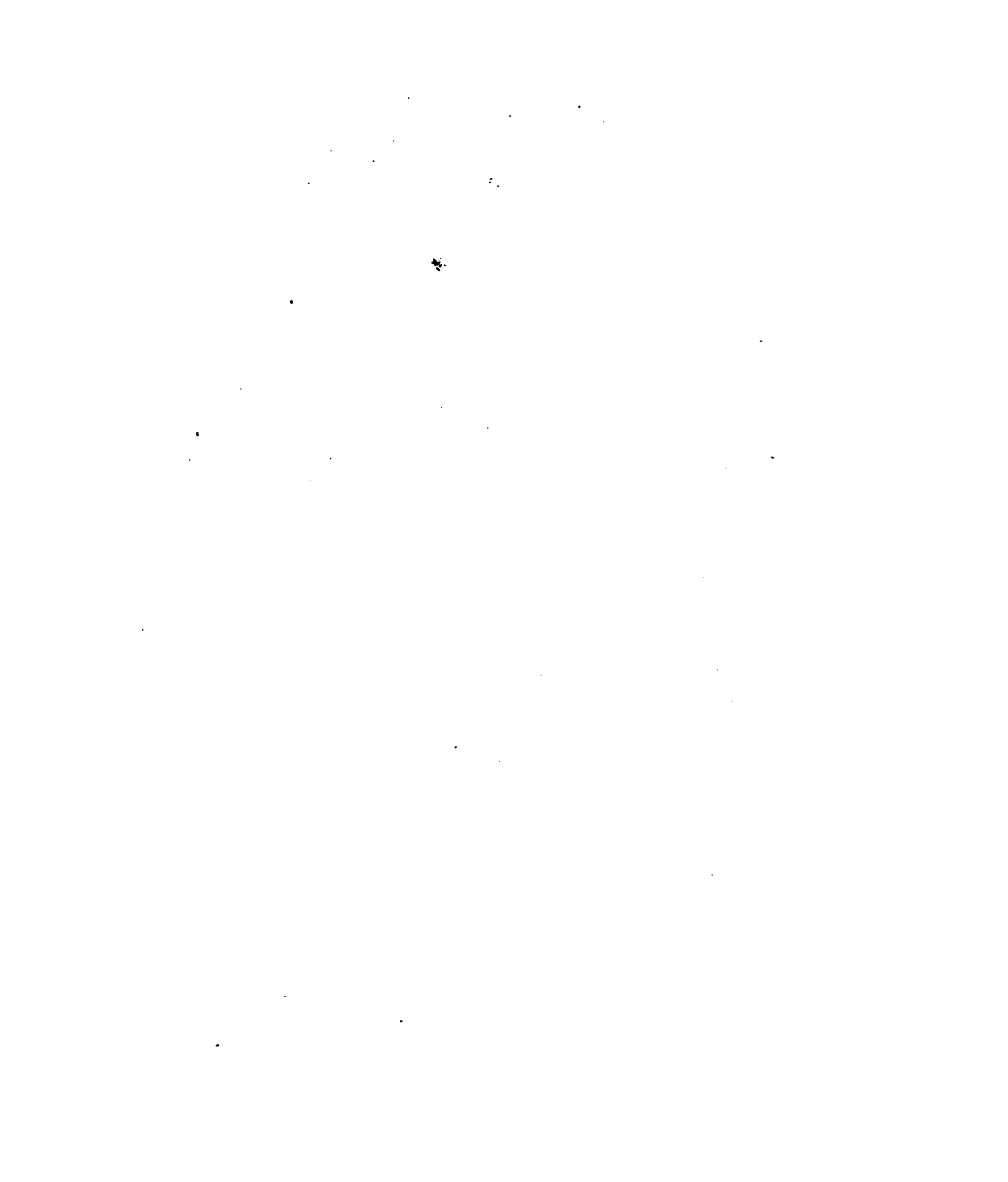
4

23 -

1000

1000

CW $\frac{6}{0.5}$
lb

$$\frac{CM}{tb} = \frac{6}{0.56}$$

Handwritten text at the top of the page, possibly a signature or header.

